

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De orthographia dictionum e Graecis tractarum

Johannes <Tortellius>

[Venedig], 12. Nov. 1484

C

[urn:nbn:de:bsz:31-299711](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-299711)

- B** ussi cum geminato. s. scribitur: populi sunt medorum.
- B** utes cum. t. exili scribitur: fuit filius amici regis bebryciorum: & pater Erycis. Est etiam eodē noīe scytharū fluius: cui propinqui sunt agathyrsi & farmatae.
- B** utyrum cum. t. exili & y. græco scribitur: dicitur proprie bouis caseus. Nam componitur ex Βούσ: quod bouem dicit: & Τύρον caseum.
- B** utrotum cum. t. exili utrobique scribitur: ubi in prima. y. græcum in. u. nostrum cōuersum fuit. Nam apud illos bytrotū dicitur: urbs fuit chaonea: quæ pars est alpestris epiro excelsa in loco sita: dicente Virgilio libro æneidos tertio: Et celsam butroti ascendim⁹ urbē. licet nōnulli more græco bytroti legere uelint. In qua ut idem poeta ostendit troianus Helenus post troiæ excidiū regnauit: dicente etiam Ouidio li. metamor. xiii. Rura petunt epiros ab his regnataq; uati
Bytrotos phrygio simulataq; troia teneret.
- B** uxtus cum. x. consonante apud græcos scribitur: nostri uero plærung; x. in duplicatum. s. commutare consueuerunt: ac dicere bussus. Quin & ubi primam græci cum. p. & y. græco scribunt: Nos cōmutantes. p. in b. & y. græcum in. u. nostrum dicimus bussus. Et est arbor ac lignum: ex quo bussola fiunt. quandoq; uero ex more græco bussolum a nostris pyxis huius pyxidid dicitur. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et condita in pyxide lyde. Sane Seruio teste super octauo æneidos: dicitur hæc buxtus & hoc buxtū: unde ut ait superfluo quidam arborem generis fœminini esse uolunt: lignum uero incisum neutri cum eo loco etiā de ligno generis fœminini a Virgilio habeatur exemplum cum ait: Tympana nos buxtusq; uocat berecynthia matris Idææ.

Abalii cum. c. exili hoc est absq; aspiratiōe & unico. l. scribitur: sunt teste Herodoto libro historiarum tertio: populi asiatici.

Cabrion cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro octauo iliados: frater Archeptolemi aurigæ Hectoris: In cuius mortui locum suffectus fuit. Apud nonnullos uero græcos dicitur cabriones.

Chabrias cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit atheniensis: & in summis duobus habitus: resq; multas memoria dignas gessit: ut Plutarchus & Aemilius de illo rettulerunt. Nanq; illum inter cætera castrametari: & bellicas artes summe nouisse ostendunt.

Cacabus absq; aliqua aspiratione scribitur: uocabulum græcum est: quod a sono nomen assumpsit: quem supra ignem positus facit: a nostris dicitur olla in qua pulmentarium coquitur. paulus iurifconsultus de fundo instructo: cacabos inquit inter & æneum quod supra focum pendet nō multum interest. hoc aqua ad potandum calefit: in illis pulmentarium coquitur.

C acethos cum. c. exili utrobique & e. absq; diphthongo atq; th. aspirato scribitur: dici potest a nostris malus mos seu mala consuetudo. ut Iuuenalis in satyra quæ incipit Et spes & ratio inquit: Scribēdi cacethos ægro quæ in corde fenescit. Nam componitur ex κακός: quod est malus: & εἶος cum prima breui: quod est communis mos seu consuetudo: ut in dictione ethos uidebimus.

C acephaton cum. c. utrobique & t. exilibus atq; ph. aspirato scribitur: dici potest a nobis mala locutio: uel cōsonantia. Nam componitur ex κακη: quod est mala: & φάτρον locutio: quam figurat tunc esse dixit Seruius super primum æneidos: quando præpositionem cum littera. n. consequitur. ut Virgilius: Numerum cum nauibus æquat. Alii uero etiam addunt cum sequens dicitio duas habet syllabas præcedentibus duabus cōsimiles. ut Cicero in epistolis: O fortunatam natam me consule romam: quod sane inconcinne fieri depræhensum est. Sed ut ait Iuuenalis Si sic omnia dixisset Antoni gladios potuit contemnere.

C eecaria absq; aliqua aspiratione aut diphthongo scribitur: insula est in ponto: quam quidam græciariam dicunt: ut testis est Plinius libro sexto naturalis historiae. Estq; Marti sacra. In qua uolucres cum aduenis pēnarum ictu pugnare uidentur.

C achinnus prima absq; aspiratione: sequens per. ch. aspiratum scribitur: & a uerbo græco quod est κακκίζω. u. a. id est solute rideo deducitur: itaq; cachinnus solutus est risus. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris Sed facilis cui uis rigidi censura cachinni.

C aconsyntheton cum. c. exili utrobique & antepenultima cum. y. græco: penultima uero cum. th. aspirato: & ultima cum. c. exili scribitur: dici potest mala compositio. Nam componitur ex κακόν: quod est malum: & syntheton compositum.

C acus cum. c. exili utrobique scribitur: dici potest a nostris malus: id enim κακός apud græcos designat: sed apud illos habet accentum in fine: quem teste Seruio apud nostros mutat in penultimam cum pro proprio uiri nomine assumitur. Virgilius libro æneidos octauo eum dixit fuisse Vulcani filium: & ab Hercule interfectum. Seruius uero dixit illum fuisse Euandri seruum ac furem: qui ideo ignem euomere dictus fuit: quia agros populabatur: quem ut ait foror sua eiusdem nominis prodidit: ex quo sacellum promeruit: in quo ei per uirgines Vestæ sacrificabatur.

- C**adytis penultima cum .y. græco: & ultima cum .t. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Herodoto libro histori-
arum secundo urbs palæstinorum non multo minor q̄ Sardis.
- C**adus cum .c. exili & unico .d. a nostris scribitur: cum eius prima brevis ponatur. ut Virgilius libro æneidos
primo Vina bonus: quæ deinde cadis onerarat acestes. quod nonnulli poetæ græci obseruant: sed cōmuni-
ter cum duplicato .d. ab illis scribitur. Alii uero magis latinum putant: & a cadendo deriuari arbitrantur:
ac esse uas acuti fundi: ita ut sine adiutorio stare non possit.
- C**æa cum .c. exili & .æ. diphthongo scribitur: insula est in ægæo mari sita: a Cæo Titani filio eius primi incolæ
cognominata: qui pater fuit Latonæ & Asteriæ. Seruius nero super primum æneidos aliud sentire uidetur
uidelicet Aristeu filiu Cyrenes matris istinctu thebas reliquisse: & hæc insulâ primit^o habitasse: quæ relicta cū
Dædalo ad sardiniam postea pertransiuit. Ex hac teste Plinio libro secundo naturalis historiz: amplius tre-
centorum milium passuum subito abrupto hiatu cum pluribus mortalibus mare rapuit.
- C**æcias cum .c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima: atq; .i. latino in penultima scribitur: uentus est: quez
teste Gellio Aristoteles ita flare dicit: ut nubes non procul propellat: sed ut ad se uocet.
- C**hære cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo scribitur: dicitur apud nos salue. Vnde Persius: Quis expediuit
psitæco suū chære idest ei consuetum & usitatum disci. ut Virgilius in Palæmone: Sua semper apud me Mu-
nera sunt lauri. uel suum dixit: hoc est ita expressum ut naturale illi uideatur. Quemadmodum Virgilius li-
bro georgicorum secundo: Quæq; suo uiridi semper se gramine uestit.
- C**hærippus cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo atq; .i. latino & duplicato .p. scribitur: nomen est proprium
sed compositum ex chære: quod est salue: & hippos equus. Iuuenalis in satyra Stemmata quid faciunt: Præ-
conem chærippe tuis circumspice pannis.
- C**ærete prima cum .c. exili & .æ. diphthongo ultima scribitur sine aspiratione. Ciuitas fuit in tuscia: quæ pri-
us agilla dicebatur. Sed sic quoq; a romanis teste Seruio super octauo æneidos uocata: quia cū romani eun-
tes per tusciam interrogarent agillinos quæ diceretur ciuitas. Illi utpote græci quid audirent ignorantes: &
optimum ducentes si prius eos salutarent: dixerunt chærete: quod cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo scri-
bitur: uidelicet chærete: hoc est saluete. Quam salutationem romani nomen ciuitatis esse putauerūt: & de-
tracta aspiratione eam cærete nominauerunt: ut testis est Iginus in urbibus italicis. Et declinatur secundum
aliquos hoc cærete huius cæretis. Liuius tamen libro primo ab urbe hoc cære huius cæretis. & nomen patri-
um hic & hæc cæres huius cæretis. Virgilius libro octauo æneidos: Est ingens gelidum lucus prope cæretis
amnem: qui teste Seruio minio dicit: ut idem libro .x. Qui cærete domo: qui sunt minionis in aruis. de quo
etiam Priscianus in quarto nonnulla dixit.
- C**hærea cum .ch. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: nomen est propriū: quod apud græcos habet in fi-
ne .s. litteram: quam nostri abiiciunt. Nam scribitur apud illos χαίρεα: idq; in multis fieri consuevit.
- C**ærephon cum .ph. aspirato & .æ. diphthongo in prima scribitur: fuit Socratis discipulus: & ab eo libidinosè
amat^o: ut illi ipinxit Aristophanes in comœdia: quam contra Socratem scripsit: cuius titulus est νεφέλαι.
- C**æculus cum .æ. diphthongo & .c. exili scribitur: nō descendit a græco: sed latino: fuitq; Vulcani filius: de quo
late uidebimus in dictione prænestæ.
- C**æcuba cum .c. exili utrobicq; & .æ. diphthongo in prima scribitur. Quidam latinum putant: & ab eo quod
est cæcum deriuari contendunt. Ita ut uina sint antiquissima: quæ cæco in loco diu cōdita fuerint. Ego uero
& si uini genus esse dicam: nomen tamen assumpsisse a loco græco cæcubum uinum comperi. Nam ait Pli-
nius libro naturalis historiz. iiii. cum de campania tractat: Hinc setini & cæcubi obtenduntur agri. his iun-
guntur phalerni calœni: deinde iunguntur massici gaurani surrhentiniq; montes: de quibus in dictione sur-
rhentum late uidebimus. Ideo dixit Horatius libro secundo sermonū: Cæcuba uina ferens alchon chiū ma-
ris expers. Et Martialis in epigramatibus: Cæcuba fundanis generosa coquūf amicis: Vitis & in media nata
palude uiret. Et alibi: Dormiat & tecū q cum mō cæcuba miscet: Cōuiuas roseo torserat ore puer.
- C**æyx cū .c. exili & .æ. diphthongo atq; .y. græco scribitur: fuit rex trachynæ Luciferi fili^o: & frater Dædaliōis: ha-
buitq; uxore formosissimā Halcyonē Neptuni filiā mutuo sibi amore deuictissimā: hinc cū ad Apollinē cla-
riū cōsultur^o de statu regni prexisset: tēpestare absorpt^o ē: cui^o cadauer cū a mari ad lit^o deiectū fuisset: & ill^o
uxor cōspiceret: dolore correpta in pelag^o se precipitē dedit. Sed Neptuni miseratiōe & Thetidis: ambo i hal-
cyones marinas aues cōuersi sūt: ut ostendit Ouidi^o li. xi. metamor. de quibus in dictione halcyones uidebim^o.
- C**æra cum .æ. diphthongo teste Apuleio grāmatico a nostris scribi cōsuevit. Nam licet a græco: quod ē κινός
traducatur: & secundū regulā illud .n. in nostrum .e. pductum absq; diphthongo transferri cōsueuerit: tamē
ga apud nos nō est ipsius .e. pducti a correpto in figura discretio: placuit ipso Apuleio teste in aliquib^o dicti-
onibus p diphthō. hoc ipm deereuisse: ut similiter uidimus in dictione athica: & uidebim^o in dictione scæna.
Alii uero cæram latinum putauerunt: ut in dictione diphthon. uidebimus.
- C**æroma cū .æ. diphthongo similiter posse scribi uidetur: quia a cæra descendit: illudq; pro unguento accipi-
mus. ut Iuuenalis in secunda satyra: Et cæromatico fert niciteria collo.
- C**æfæna cum .æ. diphthongo in prima & secunda a græcis scribitur: urbs est in gallia cisalpina.

- C**æstus cum .c. exili & .æ. diphthongo atq; .t. simplici scribitur: non est dictio græca: ut quidam putauerunt: sed latina a cædendo deducta: arma sunt pugilum. Et huius cæstus in genitiuo declinatur: sed nõnunq; sine diphthongo cæstus secundæ declinationis comperitur: & græcum a nonnullis creditur. significatq; Veneris cingulum quo uxor cum maritalis illi fides dabatur: a marito cingi cõsueuerat: dicente Phyllide apud Ouidium in .ii. heroidum epistolarum ad Demophoonta.
Cui mea uirginitas auib; libata sinistris:
Castaq; fallaci zona recincta manu.
Quod sane cingulum teste Seruio super .v. æneidos balteus dicitur. Quod uocabulum ut ait nõ tantũ quo cingimur: sed etiam a quo arma dependent indicat: & numero tantũ singulari est generis masculini. Iuuenalis in ultima satyra: Ast illi quos arma tegunt: & balteus ambit. In numero uero plurali neutri tantum generis. ut idem Iuuenalis: Quotiens rumoribus ulciscuntur baltea.
- C**aicus cum .c. exili utrobicq; & .i. latino scribitur: fluuius est phrygiæ teste Liuius in .vi. de bello macedonico ueniens a mysia: ut Plinius ipse rettulit libro sexto naturalis historiae. unde ait Virgilius in quarto georgico rum: Myfusq; caicus. Quin & provinciam teutraniam irrigat: & antiquũ creditur mutasse cursum dicente Ouidio libro .xv. metamorphose. Emissum capitiscq; sui ripaq; prioris Pœnituisse ferunt: alios nunc ire caicum. fuit etiam nomen uiri troiani focii Aeneæ.
- C**ayster absq; aliqua aspiratione & .y. græco scribitur: Fluuius est asiæ in cilbianis iugis ortus. ut dixit Plinius libro quinto naturalis historiae: qui multos amnes deferens: & stagnum persagæum: quod pyrrhites amnis expellit. Et præter asiam paludem labens: sub pionio monte ephesum alluit. Vnde Virgilius libro georgicorum primo ait: Iam uarias pelagi uolucres: & quæ asia circum Dulcibus in stagnis rimant præta caystri. Homerus similiter libro iliados .ii. *σάραρυϊ δὲ τὸ λειμῶν ἄστω ἐν λειμῶνι καὺστρίου ἀμφιπέερα.*
- C**alais cum .c. exili & unico .l. sequete .a. atq; .i. latino in ultima scribit: fuit Zeti frater: & filius Boreæ ex Orithyia: ut uidebimus in dictione Zetus.
- C**alamus cum .c. exili & unico .l. scribitur: est harundo magis minuta habes internodia longa & recta. Ex qua sagittæ apud diuerfas gentes fiebant: quod Virgilius tetigit in Dancæta cum ait: Cum daphnidis arcũ Fragisti: & calamos .i. sagittas. Nam teste Plinio libro .xvi. naturalis historiae: calamis populi orientis bella conficiunt: & spicula illis addunt irreuocabili hamo. Et cum fere totum orientem & septentrionem calamis superatos ostenderit subdit: præcipuus hic usus hic in creta bellatores suos præcipitauit. Sed in hoc quoq; (ut in cæteris rebus) uicit italia: quando nullus sagittis aptior calamus quem in rheno bononiensi amne: cui plurima inest medulla pondusq; uolucere. Et contra flatus quoq; peruicax. Et subdit libris quoq; non eade gratia. Nam ut supra paululum dixerat chartis seruiunt calami maxime ægyptii. iuxta cuius sententiã Martialis ait in epigrammatibus: Dat chartis calamos habiles mēphitica tellus: Texantur reliqua tecta palude tibi. Sed contra hunc pergere uidetur Plinius cum ait: Probatores tamen cnidi: & qui in asia circa auenticum lacum nascuntur: nostratibus fungosior subest natura: cartilagine bibula fissilis: & præacuta semper acie geniculata. Cæterum gracilitas nodisq; distincta leui fastigio tenuatur in acumina crassiora. Et infra subdit: calamus uero alius totus concavus est: quæ syringã uocant utilissimus fistulis. quoniam nihil est ei cartilaginis atq; carnis: & continuo foramine peruiũ. hæc ille. de quo Virgilius in bucolico locutus uidetur cũ ait: Nec calamis solum æquiparas: sed uoce magistrum. Similiter idem Plinius libro .xii. eiusdem uoluminis prius dixerat calamos & iuncos odoratos in arabia nasci indiaq; & syria: quibus in unguëtis usos fuisse ipse idem in sequenti libro ostendit. & a calamo calamarium pficiscitur: quod quidam usurpât pro theca. Calamaria in qua calami recõdunt: sed quia hoc tempore pleriq; penna scribunt: potest etiam dici pennarium.
- C**alendæ cum .c. exili & unico .l. scribit: nec illorũ admittenda est cõsuetudo uel ratio: quæ per .κ. græcam litteram dictionẽ illã uel aliam quõuis scribendam contendunt: ut supra ostendimus. Et dicunt calendæ a *βρῦω* quod apud nos est uoco: quia solebat romæ minor pontifex noua conspecta luna plæbem uocare: ut audiret quot dies a calendis ad nonas superessent. hinc teste Macrobio libro saturnaliũ .i. Et ipsi curiæ. ad quam uocabant: calabre nomen datũ est: & classi q; omnis in eã populus uocaret. Qua de re teste Gellio li. vii. no etiã atticæ: classici dicebant primæ tantũ classis hoies: qui centũ & uiginti quinq; milia æris ampliusue censebant. Infra classem aut appellabant secundæ classis cæterarũq; omniũ classiu: qui minore summa æris: q; supra dixi censebant. unde & classicũ deductũ dicitur: quod teste Seruio super .vii. ænei. & tuba ipam & sonum indicat. Virgi. classica iamq; sonant quæ sane flexibilis tuba est: ut uidebimus in dictione classica. Alii uero dictã uolunt classem a cale: hoc est a fuste: quia naus quæ aliquãdo classis dicebatur: de fustibus fiebat. Nam de cala inquit Lucilius: Scinde calam: ut caleas. i. o puer frange fustẽ: & fac focum. De classe inquit Horatius: Me uel extremos numidarũ in agros Classe releget: cũ de una loqueret nauẽ. Et Virgilius li. ænei. vi. Lyciæ ductorẽ classis Horontẽ: ubi ait Seruius apertũ exemplũ classem etiã dici unã nauẽ: & hoc quia unius solius nauis Horontes ductor fuit. Erantq; calendæ lunoni sacre: dicente Ouidio libro fastorũ primo: Vindicat ausonias iunonis cura calendas. & inde calatores cũ unico .l. & .t. nõ aspirato dicti sunt serui: q; semper uocari possent: ob necessitatẽ seruitutis: ut testis est Festus. Quin & conciliũ a concalando. i. cõuocãdo dictũ quidã

quidam putant. Procalare similiter prouocare dicitur ipso Festo teste. Et eodem modo calumniā: & calones ex illo dicta uoluit. Sane teste Paulo iuriscōsulco de uerborum significatione ante diem decimū calendarū: & post diem decimū calendæ atq; utroq; sermone undecimus dies significatur. Similiter Petronio grāmatico teste intra calendæ id fieri dicit: quod nō ante calendæ. i. eo ipso die: quo calendæ sunt agebat. At Gellius circa finē li. xii. noctiū atticarū post longā rei huius disputationem tandem concludit: & ante calendæ & in ipsis calendis iure fieri posse.

Calathus cum. c. exili & unico. l. atq; th. aspirato scribitur: dicitur a quibusdā ex nostris qualus & diminutiū quafillus. Ab aliquibus fscella. iuxta quas significationes ait Virgilius in Alexi: Tibi lilia plenis Ecce ferunt nymphæ calathis. Aliquando uero & pro calicibus ad sacrificium aptis posuit idem cum ait in Daphnide Vina nouū fundam calathis aruisia nectar.

Calabrya cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: pars est italiæ post lucaniam a græcis sic cognominata: quia bonis omnibus scætet. Nam componitur ex καλά: quod dicit bona: & βρύω: quod est scaturio. Et idem hic calaber & hæc calabra & hoc calabrum deriuatur. Ouidius li. iii. de arte: Ennius emeruit calabrys in montibus hortos Contiguos pene scipio magne tibi.

Calchas prima cum. c. exili sequēs cū. ch. aspirato scribitur: fuit Testoris troiani fili⁹: ut testis est Ditis augur maximus: qui cū circa initia belli a troianis ad Apollinem delphicū cum muneribus mitteretur: & responsus habuerit: ut dimissis troianis græcog; sequeretur foelicitatē ab illis gratissime receptus est: cuius sane interitū in dictione gryneum nemus uidebimus.

Calydnæ cum. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: insulæ sunt quædam paruæ ex cycladibus: de quibus Homerus libro secundo iliados meminit.

Calisto cum. c. & t. exilibus & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit Lycaonis arcadiæ regis filia: ut dixit Hesiodus quæ post pulsum patrem a regno: Dianā secuta ē. Sed ut narrat Ouidius libro metamor. ii. cū Iuppiter illā cōspiceret: & amaret: accepta Dianæ forma: ad illā perrexit: quā cōpressit: & grauidauit. Ex qua ortus ē Arcas: a quo arcadia prouincia cognominata est. Sed a Iunone crinibus cōprehensa: & in diuersum distracta: in ursam cōuertitur: quā cū filius Arcas deinde uenator effectus: sese cōspicientē matrē ursam ac fixe intuentem forte cōperisset: rei inscius sagitta illā impetere satagebat. Quibus Iuppiter miseratus: ambos in cælum traxit: & iuxta borealē polū locauit. Quod Iuno ægre ferens: Tethym Oceani uxorē suamq; nutricē adiens ab illa impetrauit: ne Calistionē in Oceano leuare permitteret. Quare cū cætera signa occidant: & in Oceano se leuare dicatur: solum ursæ signum nunq; occidit: dicente Virgilio li. georgicorum. i. Arctos oceani metuentes æquore tingi. Sed cum in terris urfa esset: & mænalum erymanthum arcadiæ montes incoleret: Mænalis ipsa & Erymanthis a poetis dicitur. Ouidi⁹ libro quinto de tristibus.

Quæ nunc suppositum stellis erymanthidos ursæ Iuncta tenet crudis sarmatis ora getis. Et prius libro quarto dixerat: Cunctq; suo borea mænalis urfa uidet. Verum hæc ipsa ex græcis nōnulli in nonacri arcadiæ monte gesta narrarunt.

Calipolis cū. c. exili nō geminato. l. atq; i. latino utrobiq; scribitur: urbs est thraciæ in extremo hellespōti a. C. Calicula ædificata: a quo nomē assumpsit: hoc est Caliculæ polis. i. ciuitas. Calicula uero a caligis: quas margaritis refertat primus portauit: nomen assumpsisse dicitur.

Calinus cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: fuit statuarius. de quo Quintilianus meminit.

Calon cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Quintiliano uir statuarius.

Calidonia cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco in secunda scribitur: ciuitas fuit ætolia: & regia Oenci patris Meleagri: a quo locus circūstans eodem nomine cognominatus fuit: & penultimā corripit.

Calypso cū. c. exili & unico. l. atq; y. græco scribitur: fuit teste Hesiodo i theogonia nympha Oceani: & Tethyos filia. Homerus uero siue eandē: siue aliam dixit libro. vii. odisseæ fuisse Atlantis filiā cui ait: ἔνοα μὲν ἀτλαντος θυγατὴρ Δολόεσσα καλὴ ψω. hæc insulā de suo noīe cognominatam tenuit in ionico mari sitā p̄pinquā laciniō p̄montorio: ut sentire uidetur Plinius libro. iii. naturalis historiæ. Alii uero dicunt in mari aphrico fere ex opposito ad maiores fyrtes: quā prius dictam ogyam a rege: q in illa regnauit ferunt. Et in hoc cū Plinio forte conueniunt: quia mare aphricū ionio est conterminū. Ad hanc ut dixit Homerus Vlyxes cū discessisset a Circe naufragus peruenit. Et quia alter fuit alterius amore detentus: septem annos cum illa morā traxit. A qua magna cū difficultate discedere ualuit: dicente Ouidio li. ii. de arte: Non formosus erat: sed erat facundus ulyxes: Et tamē æquoreas torfit amore deas.

Calix cū. c. exili & unico. l. atq; i. latino scribitur: græce uero dicitur κύλιξ genus est poculi: de quo ait Macrobius libro saturnaliū una littera cōmutata: uidelicet. v. græcum in. a. dicitur apud nostros calix.

Calyx cū. y. græco in ultima: folliculū ē quo fructus arborog; cooperit: deductū a καλύπτω quod ē cooperio

Callicratidas absq; ulla aspiratione & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: nomē est uiri proprium.

Callimach⁹ prima cū. c. exili sequēte duplicato. l. & i. latino atq; ch. aspirato in ultia scribitur: fuit nomē pluriū sed p̄cipu⁹ fuit teste Solino poeta cyrenēsis. Alter fuit historic⁹ ægypti⁹: de quo uidebim⁹ in dictione Osiris.

Calliope cū. c. exili & duplicato. l. atq; i. latino scribitur: fuit una nouē musarum: & aliis excellentior: ut dixit

Hesiodus, Cuius causam ac illius interpretationem uidebimus in dictione misæ. Et dicitur nonnunquam Calliopea: ut Ouidius libro fastorum, v. Prima sui cepit Calliopea chori, cuius ratio est: quia apud illos καλλιόπη cum, η. in fine: & καλλιόπηα: cū ei diphthongo in penultima: hoc est subsequente, a. scribitur: quā diphth. semper (ut supra uidimus) in, e. uel in, i. productas transferimus.

- C** allistratus absq; aliqua aspiratione & duplici, l. atq; i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C** allisthenes cum, c. exili & duplicato, l. atq; i. latino & th. aspirato scribitur: fuit Aristotelis discipulus & necessitudine quadam ex materna stirpe cōiunctus excellentissima disciplina iuuenis. hic ad Alexandrū magnū ab Aristotele missus: Cum in asiam illum sequeretur: quasi Hermolai cōiurationis auctor: ab Alexandro interfectus est. Atqui constat falso obiectum illi cōiurationis crimen: de quo late habetur in Iustino libro decimo quinto sui epitomatis.
- C** allisphyrus cum, c. exili & duplici, l. sequente, i. latino: & cum, y. græco in penultima scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia pater Alcini.
- C** allipidæ cum duplicato, l. atq; duplicato, p. & i. latino utrobiq; scribitur: populi sunt scythiæ hypanum fluium incolentes: ut testatur Herodotus.
- C** alliroe cū, c. exili & duplicato, l. atq; i. latino scribitur: fuit Achiloi filia & uxor Alcmai filii Amphiarei ex Eriphyle coniuge: qui sane Alemaus in uindictam patris matrem occidit: ut uidebimus in dictione Eriphyle. Quo scelere uti Orestes furore correptus: ab Amphilocho fratre in ultionē matris obruncat⁹ est. Sed Calliroe Alcmai uxor Iouē toto corde precata est: ut filios suos impuberes: q̄ primū crescere sineret: & infantibus adderet annos: ne necem sinant sui genitoris inultam. Iuppiter his annuit. Nam cū primū iuuenes effecti sunt: Amphilochū patrū interfecere, de quo Ouidius in, viii. metamorpho. pertractauit.
- C** alcenum cum, c. exili & unico, l. atq; ce. diphthongo scribitur: urbs fuit campaniæ. xiiii. miliū passuum distans a capua: in cuius agro uinū optimū nascitur: a quo ciuitas ipsa nomen assumpsit. Nam cōponit^r ex καλός quod est bonum: & οἶνον uinū. unde ait Iuuenalis in prima satyra: Occurrit matrona potens quæ molle calcenum, i. dulce uinū: porrectura uiro miscet sitiente rubetam. De qua matrona si quis plene edoceri cupit: legat Liuium in, viii. ab urbe: & uidebit quē admodū Instituitq; rudes melior locusta propinquas Per famā & populum nigros efferre maritos, i. mortuos. uel ut alii dicunt nigros, i. malos: quos ipsa interficiebant. sicut per oppositum candidus dicitur pulcher: & mitis. Virgilius in Daphni: Candidus insuetū mirat^r limē olympi. f. Daphnis: quē pulchrū bonū: & mitē eē demōstrat. Idem in corydone Tibi candida nais, i. pulchra Rubetam uero dixit Plinius li. viii. naturalis historia: ranā esse: quæ in terra & in humore uiuit: & plurimis referre medicaminibus. Et subdit illā deponere assidue ac resumere passu uenena ut sibi tantū referuet.
- C** halcis prima cum, ch. aspirato & ultima cum, z. c. exili atq; i. latino scribitur: urbs est metropolitana in euboia insula: ut testatur Liuius libro octauo de, ii. bello punico. Et est iuxta euripum: ut dixit Ptolemæ⁹ in geographia: unde chalcidius dicitur.
- C** halcidius prima cum, ch. aspirato sequens cum, c. exili & i. latino utrobiq; scribitur: nomē est gentile: & philosophi propriū: qui innumerabiles libros scripsit. atq; eodem modo scribitur chalcis.
- C** halcedonia prima cum, ch. aspirato: secunda cū, c. exili & penultima cum, i. latino scribitur: urbs fuit in asia iuxta bosphorum thraciam ex opposito ad byzantium.
- C** halazias cum, ch. aspirato & unico, l. atq; z. consonante sequēte, i. latino scribitur: lapis est teste Plinio libro ultimo naturalis historia: grano grandinis similis: dictus a χαλαζω uerbo: quod est grandino.
- C** haldæa prima cum, ch. aspirato: & penultima cum, æ. diphthongo scribitur: regio est asia: arabia: contermina longe plana: & fontium indiga: in qua babylon ciuitas magna fuit.
- C** halestra cum, ch. aspirato & unico, l. atq; t. exili scribitur: urbs fuit litoralis thessalia: iuxta quā axius flui⁹ in mare ægæum descendit: ut dixit Herodotus libro historiarum, vii.
- C** halybs cū, ch. aspirato & unico, l. sequente, y. græco ante, bs. scribitur: fluius est hispania: iuxta quē populi inhabitant dicti chalybes: ut dixit Iustinus li. xliiii. apud quos sunt minere ferri optimi: quas nudi illi laborantes effodiunt. quod Virgilius libro georgicorū, i. tetigisse uide^r cū ait: India mittit ebur: molles sua turra fabæ. At chalybes nudi ferrum. similiter & alii eodē noie cognominati sunt populi iuxta paphlagoniam in pōto: & amazonibus cōtermini: ut ostendit Orpheus in argonautica. Et capite plerūq; chalybs p ipsa ferri massa: ut Ouidius libro fastorū, iiii. Aes erat in precio chalybis iam massa placebat: Heu heu ppetuo debuit illa tegi. Nonnunq; uero & p instrumento capite ex chalybe confectio. ut Virgilius: Vulnificusq; chalybs Et Lucanus libro, vi. Primū chalybem: frænosq; momordit.
- C** ambyfes cū, y. græco scribitur: fuit ex persia: quem teste Iustino li. i. neq; paterna neq; materna claritas potuit magnū facere. Cui Astyages rex medog: non sine diuino mysterio filiā Mandanē matrimonio copulauit: ex quibus natus est Cyrus: qui rex persarum effectus Cambysē filiū hæredē in regno habuit.
- C** amaleon prima cū, c. exili secunda cū, æ. diphthongo & penultima cū unico, l. & c. absq; diphthongo scribitur: est quadrupes a camalea herba: cui assimilari dicitur cognominatus. Quod Plinius libro octauo naturalis historia: describens & Solinus similiter: dicit esse facie quasi lacerta: habens crura recta: & longa: caudā

in uertigine tortam. Armatos ūngues: incessus tardos uelut testudinis: corpus asperum cū squamosa cute: color est uarius: & in momēto mutabilis: adeo quod cuiuscūq; rei hæserit colorem tribuat: præter rubrum & candidū. de quo Ouidius libro metamorphoseo undecimo: Id quoq; quod uentis animal nutritur & aura Protinus assimilat tetigit quoscūq; colores.

- C** hamæcyffos prima cū. ch. aspirato: sequens cum. æ. diphthongo: penultima uero cū. c. exili: & y. græco cōsequēte duplicato. s. scribitur: genus est hederæ teste Plinio libro sedecimo naturalis historia: quæ nūq; nisi humi repit. Nam dictio est composita ex χαυαί: quod infimū uel humum: & κνυσοσ hederæ.
- C** amelus cum. c. simplici & e. sine diphthongo atq; unico. l. scribitur: est animal quadrupes turpe aspectu: habens caudā asininam: pedes carnosos & molles: atq; in geminas partes fissos: licet posteriores sint parū scissi Caretq; dentibus in superiori mandibula: ut descripsit Aristoteles libro de animalib⁹. ii. Et ut refert Solin⁹ bætriani camelos fortissimos mittunt: licet arabia plures gignat. Sed hoc ut ait differunt q̄ arabici bina tubera in dorso habent: Singula hætriani. Verū binis tuberibus camelū: cum a longis temporibus italia non uidisset: anno ab dominica incarnatione millesimoquadringentesimoquadragesimoquarto mēse octobris uidit: qui a Iuliano Cæsarino cardinali sancti Angeli uiro in toto orbe clarissimo ad Eugeniū quartū pontificē maximū ex turcog; spoliis missus in domū meam: hic bononiæ declinauit: ubi ab ipso cardinali p̄ theologię studiis relictus fuerā. Et ut deinde noui cum pontifex dono dedit Lodouico patauino cardinali Aquileiensi: & ipsius pontificis quæstori: siue (ut iam dicimus) camerario. Cui etiā ob singulare ingeniū summam pontificatus credidisse fert. Sane a camelo camelasia deducitur. de quo Martianus iuriscōsultus de muneribus & honoribus camelasia inquit personale munus est. Nā ratione habita & alimētog; & camelorū certa pecunia camelariis dari debet: ut solo corporis ministerio obligentur.
- C** amera cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur a nostris testudo seu fornix. Et inde camurus curuatus. Virgilius libro georgicorum. iii. Camurus hircæ sub cornibus aures.
- C** amilla cum. c. exili & i. latino atq; duplici. l. scribitur: fuit filia Metabi regis priuerni ciuitatis uolsog; dicēte Virgilio libro ænei. vii. Volca de gente camilla. fuitq; tantæ p̄bitatis: ut in laudes eius Virgilius longa descriptiōe septimū æneidos librū terminauerit. Verū cū teste Statio Tulliano de uocabulis reg; libro. i. Tusci uocabulo Camilli præministrum deog; significēt: unde Mercurium Camillū dicunt: factum est teste Macrobio: ut Virgilius Metabum induxisset: appellasse filiā Camillā: quasi Dianæ præministrā. Idem Pacui⁹ cū de Medea loqueretur: Cælitum inquit Camilla expectata uenis salue hospita. Idem Seruius super. xi. ænei. late dixit: ubi rettulit Virgiliū poetice dixisse Camillā uolscam a matre fuisse nominatā. Romani etiam teste eodē Macrobio pueros puellafq; nobiles & inuestes Camillos & Camillas appellant.
- C** aminus cū. c. exili & i. latino scribitur: græcum est & latine dicitur fornax. Virgilius libro æneidos. iii. Ruptis flāmam expirare caminis. & Horatius Oleum adde camino. Apud nōnullos uero est structura: quæ fumū excipit: & cū apud græcos sit generis fœminini: apud nostros mutauit genus: & est masculini.
- C** amiros cum. c. exili & i. latino scribitur: urbs fuit in regione dorica: ut ostendit Herodotus libro historiæ. i. Alia fuit in rhodo: ut dixit Homerus libro iliados secundo.
- C** anchafmos prima cū. c. exili: & sequens cum. ch. aspirato scribitur: dicitur risus solutus: & καυχᾶζομαι: quæ est diffuse rideo deriuatur. unde cachinnus ut in ea dictione uidimus.
- C** andaulus cum. c. exili & au. diphthongo ante unicū. l. scribitur: fuit Myrsi filius: & sardium tyrannus: quæ teste Herodoto græci Myrsilium uocant.
- C** anistrum absq; aliqua aspiratione & cum. i. latino scribitur: apud græcos uero loco. i. ponitur. a. & dicitur canastrum: quod nos in. i. conuertimus.
- C** antharus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uas erat aptum ad Bacchi sacra: quod habuisse ansam ostendit Virgilius in Sileno cum ait: Et grauis attrita pendebat cantharus ansa. Sunt etiā canthari teste Vlpiano de legatis primo per quos aquæ saliant.
- C** antharida cū. c. exili & th. aspirato scribitur: græce tamen dicitur cantharis genus ē uermis terrei: q̄ (ut quidam ferunt) humano corpore statim ut fuerit applicitus sui adustione uifitas efficit plenas humore.
- C** anobus cū. c. exili & unico. n. atq; b. cōsonāte scribitur: fuit gubernator nauis Menelai: quo tempore menelaus ipse ad ægyptū prexit: ubi ille mortuus: & in quadā nili insula sepultus: loco nomē dedit: in qua eiusdem nois Alexander urbē cōdidit. Sed ut ait Serui⁹ sup. xi. ænei. canobus cū. b. scribebat: nūc mutata littera canopus cum. p. scribitur: quod prius notauerat Quintilianus in. i. institutionū a Cicerone dictum canopicarum exercitum cum. p. & non cum. b. scriptum.
- C** anopus cū. c. exili & p. cōsonante scribitur: est nili insula: ut in præcedenti dictione uidimus: & ciuitas in eadē insula: quā teste Seruio sup. iiii. georgi. Alexander instar ciuitatis suæ macedonicæ: quæ pella dicebat cōdidit. Vnde eodē libro dixit Virgi. Nā qua pellæ gens fortunata canopi Accolit effuso stagnatē flumine nilū Et Iuuenalis in prima satyra: Cum pars niliacæ plæbis: cum uerna canopi Crispinus.
- C** anon cum. c. exili scribitur: dicitur a nostris regula. & inde canonicus. i. regularis.
- C** haonia cum. ch. aspirato & i. latino scribitur. proprie pars est alpestris epiro. quandoq; uero & p̄ tota epiro

sumitur ut in ea dictione uidebimus.

- C**haos cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia confusa quaedam ab initio unitas: qui principium esse dixit productionis omnium rerum. unde Ouidius: Unus erat toto naturae uultus in orbe: Quam dixere chaos. Ex quo inchoare deductum putauit Festus.
- C**apaneus cum. c. exili & eu. diphthongo in fine scribitur: fuit Statio teste libro tertio thebaidos: unus ex septem regibus: qui thebas obsederunt: superbus quoque & decorum contemptor: qui non contentus uicisse homines mediis capaneus auditur in astris. de quo Vegetius libro quarto de re militari dixit: Qui scalis in obsidione urbium utuntur: frequenter periculum sustinent exemplo Capanei: a quo primum scalarum oppugnatione perhibetur inuenta: qui tanta mole lapidum fuit obrutus a thebanis: quod fulminibus dicatur extinctus. Inde ait Ouidius libro de tristibus:
Cum cecidit capaneus subito temerarius ictu.
- C**aphareus cum. c. exili & ph. aspirato atque eu. diphthongo in fine scribitur: mons est altissimus euboicae insulae ad hellepontum prospectans: dicente Seneca in Herc. oetho: Euboica tellus uertice imenso tumens: Pulsatur omni parte phryxum mare Scindit caphareus. Et subdit paulo post: Hic rupe celsa nulla quae nubes ferit Annosa fulgent templa cenei iouis. Ad cuius radices: uel ira Mineruae: ut poetae fingunt: uel fraude Naupli regnantis in euboica: & cupientis ulcisci mortem Palamedis filii: argiuorum classis post troianum excidium duris casibus agitata fuit. Nam nocte laborantibus tempestate graecis: facem super caphareo monte succendit: qua illi portum proximum existimantes: in asperrimos scopulos delati: naufragium multi dedere: dicente Seneca in Medea: Igne fallaci nocturnus argis Nauplius: & reliqua. unde Virgilius libro aeneidos. xi. ait: Scit triste mineruae Sidus & euboicae cautes: uitorque caphareus: quasi Nauplium nomine montis cognominet. similiter Ouidius libro. ii. de ponto: Non tibi calandrus pater est durusue caphareus.
- C**appadocia cum. c. exili utrobique & duplicato. p. atque i. latino scribitur: regio est cotermina maiori armeniae quam ab ea euphrates disingit: ut testis est Solinus. Et ab ea eiusdem nominis fluuii cognominata est: ut testatur Plinius libro sexto naturalis historiae. Ego enim in Ptolemaei geographia prospexi minorem illam esse armeniam. Et in appiano clarissimo historico graeco legi eam partem esse minoris armeniae.
- C**apys cum. c. exili & y. graeco scribitur: & in genitiuo huius capyis declinatur: fuit troiani nomen. de quo saepe Virgilius meminit. At capis cum. i. latino lingua tusca teste Seruio in. x. aenei. falconem indicabat.
- C**apua cum. c. exili & unico. p. scribitur: urbs est campaniae a Capye troiano cognominata: conuersione. y. graeci in. u. nostrum: & additione. a. litterae in fine: dicente Virgilio libro. x. aeneidos: Et capys hinc nomen campanae dicitur urbi. Quare colonos dardanos illam habere dixit Lucanus in secundo cum ait: Interea trepido discedens agmine magnus: Moenia dardanii tenuit capuana coloni. Liuius uero libro. iiii. ab urbe uult eam a locis campestribus dictam: in quibus sita est. & in eodem libro ait uulturnum hetruscorum urbem: quae nunc capua est capere samnites. unde teste Seruio constat eam a tuscis conditam uiso falconis augurio: qui tusca lingua capis dicitur. & subdit: Tuscos autem omnem pene italiam subiugasse manifestum est.
- C**arambi cum. c. exili & i. latino in fine scribitur: mons est paphlagoniae in asia: qui teste Plinio libro quarto naturalis historiae per medium euxinum percurrit: centum septuaginta milium passuum interuallo: quae maxime ratio scythici arcus formam efficit.
- C**haracter prima cum. ch. aspirato: & ultima cum. et. exilibus scribitur: dici potest a nobis notamen: uel lineamentum: aut littera. Unde litterae characteres sapissime cognominantur.
- C**haracterismos prima cum. ch. aspirato alia sine aspiratione & cum. i. latino scribitur: dici potest latine designatio. ut Iuuenalis in satyra Crispini: Et caluo seruiret roma neroni. i. Domitiano. Nam per caluicem & mores similes Neroni Domitianus ipse describitur: ut uidebimus in dictione prologus.
- C**harandae prima cum. ch. aspirato & penultima cum. a. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontum: ut dixit Orpheus in argonautica.
- C**haraxes cum. ch. aspirato & x. consonante in penultima scribitur: fuit teste Herodoto libro historiae. ii. mitylenaeus patria: & frater Sapphus: qui captus amore Rhodopis feminae ex thracia mira pulchritudinis: & meretricis famosa: maxima pecunia illam redemit: quae cum Aesopo captiua fuerat: ut late idem auctor enarrauit. Quare de illo dicebat Sappho soror in epistola ad Phaonem: Arsit inops frater uicem meretricis amore: Multaque cum multo damna pudore tulit. & subdit: Gaudet & e nostro surgit maeore charaxes Frater & ante oculos itaque reditque meos.
- C**ardamum cum. c. exili scribitur: herba est suaui odoris: quae a nonnullis graecis scardamus uocatur.
- C**ardamyla cum. c. exili & y. graeco atque unico. l. scribitur: fuit urbs in agro propinqua pylo: & sub dominio Agamemnonis: ut testatur Homerus libro nono iliados. Hanc non multum a Lacedaemonia distare ostendit Ptolemaeus in geographia.
- C**areus cum. c. exili & i. latino scribitur: fuit teste Homero circa initium libri. xii. iliados: troianus fluuius.
- C**aria cum. c. exili & i. latino scribitur: regio est in minori asia inter lyciam & ioniam: a Cara rege cognominata qui auguria ex auibus primus conperit: ut dixit Plinius libro. vii. naturalis historiae. Unde populi cares dicuntur.

Charybdis patria cum.ch. aspirato penultima cum.y. græco ante.b.ultima.cum.i. latino scribitur: locus est periculosus ualde inter calabriam & siciliam. Nam a septentrione in astrum & e contrario fit fluctuum concursus: & interceptorum quorumcumq; collisio: atq; absorbitio. Namq; teste Ouidio libro secundo de remediis: Ut uomit epotas sæua charybdis aquas. Et Seneca in Thyeste: Quod rapax hausit reuomit charybdis Similia Virgilius libro tertio æneidos: prius dixerat. Et ut græci quidam ferunt: fuit Charybdis uetula uoracissima: quæ quia boues Herculis furata fuerat: ab illo in id mare proiecta loco nomē dedit: quæ sane nūc etiam antiquas exercet rapinas. Et deberet declinari huius charybdis: quod nos minime seruiamus: sed in genitiuo huius charybdis: ut in nominatiuo declinamus ne alterna. d. in utraq; syllaba cōtinua (ut dixit Priscianus in quarto) male sonet: quod etiam græci euitare solent. Nā dicunt χερύβδαιος: & non χερύβδαιος: ut exigeret regula.

Caryca cum.c. exili utrobique & .y. græco scribitur: gen⁹ est ficuum teste Iulio Polluce loco sic dictarū. Apud nos uero cōmuniter pro sicca ficu accipitur. At carex caricis genus est fruticis acuti. Virgilius in georgicorum tertio: frondibus hirsutis & carice pastus acuta.

Carcinitus absq; aliqua aspiratione & cum.i. latino utrobique scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum quarto urbs egregia scithyæ.

Carcinos cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: apud nos dicitur cancer: quo tamen uocabulo Lucanus utitur in nono cum ait: Par geminis chiron: & idem quod carcinos ardens. ubi penultima corripitur.

Cardiacus cum.c. exili utrobique & .i. latino scribitur: dicitur ille qui molestiam patitur cordis. Nam a καρδιά deducitur: quod apud nostros cor dicitur. Ideo ait Iuuenalis: Cardiaci nunq; cyathum missurus amico. Et a cardia dictum cardinem quidam putant: super quo ualuar hostii deuoluuntur.

Carystos absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribitur: Insula est una ex cycladibus in euboico mari sita immo (ut quidam ferunt) cum euboia coniuncta: quam uarii marmoris feracem dicunt. ut Seneca in troade An ferax uarii lapidis carystos. & Lucanus in quinto loquens de euboia insula inquit: Qua maris angustat fauces saxosa carystos. In hac teste Solino titani regnauerunt. Et inde carysteus. ut Ouidius libro fastorum quarto: Quaque carysteis frangitur unda uadis. & (ut quidam ferunt) est etiam urbs in euboia.

Charitas si pro amore & dilectione sumitur: semper prima cum.ch. aspirato secundum rectam orthographiam scribi uidetur: penultima uero cum.i. latino: & ultima cum.t. simplici scribitur. Nam a χάρις: quod est gratia & amor prorsus descendit. Vnde charitas amoris est species. & cum amor ad omnia spectet: charitas ad homines solum: & quidem pro dignitate & qualitate personarum. Nam maxima charitas debetur parentibus: proxima filiis: & deinceps reliquis. At uero caritas absq; aspiratione latinum est: & a careo uerbo descendit. significatq; inopiam: ut Liuius libro secundo ab urbe: Obsidio inquit erat nihilominus: & frumenti cum summa caritate. & libro secundo ait: Caritas primum erat annonæ ex incultis per secessionem plæbis agris. unde & carus in ea significatione absq; aspiratione scribitur. Quod & si gratum & amore deuinctum iudicet: cum aspiratione rationabiliter scribendum puto. Nec sum ignarus prædictorū: quodq; ab antiquis nostris absq; aliqua aspiratione scribi consueuisse: ut in inscriptionibus marmoreis quotidie aspiciamus. Sed ut puto magis ex dictionum similitudine: q̄ ex aliqua ratione factum fuit. Cum unum a reliquo prorsus deduci non possit: immo & in contraria penitus significatione eius uidentur. Nam caritas pro inopia priuationem & indigentiam indicat. pro amore uero cum ponitur: habitum & adeptionem qualitatis comprehendit. quare rationabilis ea (ut diximus) differenter scribi posse putamus: ne unum pro reliquo ut ab Aemilio quod apud illos aspiratur: nos aspirationem abiecerimus: & sine aspiratione in antiquis marmoribus semper scriptum aspiciamus. hoc tamen nullam confusionem inducere potuit: cum tam aspiratum q̄ non aspiratum: pro eodem ab omnibus comprehendendi necesse sit. At ea quæ diximus disconuenientissimā significationem habere uidentur: & nisi differentia aliqua efferant: confusionem significati magis q̄ significatum exprimunt. Vnde & similiter nos carere (ut in ea dictione uidebimus) sine aspiratione scribimus: quia sic quoq; ciuitatis nomen esse romani putauerūt. & ut deinde ab aspirata dictione differret: quæ salutationem indicat: priorem scripturam seruauerunt: ex quo sane non confusio: sed necessaria quodammodo distinctio inter ciuitatem & salutationem exprimitur: & conseruatur.

Charites cum.ch. aspirato & .i. latino atq; .t. simplici absq; dubitatione a nobis etiam scribitur: & dici possunt gratiæ. Quas Orpheus in hymnis: & Pindarus in odis tres esse dixerūt. Aglæam. Thaliā: & Euphrosynā: unde ait Orpheus: ἀγλαίη τε θαλαία καὶ εὐφροσύνη τὸ λυόλαβε: quas iouis filias ex Eunomia ille idem esse dixit. Pindarus uero matrem subticens: solum dixit: θεῶν κρατίστου πατρός: hoc est maximi dei filias. eas insuper dixit in celo iuxta Apollinis thronum degere patremq; totius olympi id est Iouem perpetuo collaudare. Et subdunt poetæ alii illas se in Acidalio fonte lauare: qui est in orchomeno boetiæ ciuitate A quo nudas quia sine fuce esse debent: & simul connexas incedere uolunt: quia insolubiles esse gratias decet. Sed unam auersam incedere. Aliæ duæ nos respicere dicuntur: quia profecta a nobis gratia duplex reuertitur solet. Vnde ferunt alii illam duabus aureum porrigere pomum: & illas recta facie beneficam conspi-

elentes munera reddere duplicata: dicente Virgilio libro æneidos primo:
Nec metus officio: nec te certasse priorem.

Pœniteat. & insuper addunt illas hominibus largiri decorem. Quod Atimetus in clarissimo epitaphio suæ coniugis Homonoeæ tetigit cum ait: Cui formam paphiæ charites tribuere decorem. Nanq̃ illas pedissacas Veneris esse uolunt quasi uenus & pulchritudo gratiam porrigant. Quod Virgilius tetigisse uidetur: cum ait libro æneidos quinto:

Gratior & pulchro ueniens in corpore uirtus.

Nanq̃ illas dixit Homerus libro iliados quinto elaborasse Veneri ambrosium peplum.

- C**hariestimos cum. ch. aspirato & i. latino utrobq; atque. t. exili scribitur: dici potest a nostris gratificatio. Nam a χαρίεν: quod est gratiosum deriuatur. Et est figura cum dura dictu gratius siue mitius proferunt.
- C**hariophilon cum. ch. & ph. aspiratis & i. latino atq; unico. l. scribitur: & interpretatur χαρίεν: id est gratiosum: & φίλον amicum. Nascitur teste Plinio libro duodecimo naturalis historie in india grandius: & fragilius granis piperis. Cuius arbor fert in spinis piperis similitudinem foliis paruis densisq; ramis trium cubitorum: cortice pallido: radice lata lignosaq;.
- C**arithos cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato scribitur: insula est una ex Cycladibus.
- C**harilaus cum. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur: fuit frater Mæandri: ut in ea dictione uidebim⁹.
- C**arceades cum. c. exili scribitur: fuit philosophus cyrenæus Epiconii: ut quidam ferunt: siue Alexandri teste Philoconio filius stoicorum & Chrysippi discipulus modice relucabatur: & uerecūde: ita ut sæpe diceret Nisi Chrysippus esset: ego non essem. Aethicæ se magis deuouit: q̃ physicæ. Quo circa caesariem: & unguis nutriebat præcipua intentione studiorum: ad eum quoque audiendum oratores pergebant. mortuus est finitis annis octogintaquinq;.
- C**armenta absq; aliqua aspiratione scribitur: & non est græcum: ut quidam male putant: sed latinum. Nam teste Plutarcho in uita Romuli: Nonnulli arcadis Euandri matrem fuisse arbitrantur rerum futurarum admonitricem: quæ Phœbo dedicata carminibus oracula significabat. Vnde dicta est Carmenta. Nam Nicostrata ei græce nomen fuit. Quidam uero Carmentæ nomen alio pacto interpretantur: quod quasi careat mente Carmenta dicta fuerit: ut solebat his euenire: quæ Apollinis numine debacchabantur. Vnde carpentum quidam dictum uolunt: ut in ea dictione uidebimus.
- C**haropes cum. ch. aspirato scribitur: fuit troianus Hippasi filius: qui teste Homero libro undecimo iliados ab Vlyxe in bello interemptus fuit. habetq; accentum in prima.
- C**haropus cum. ch. aspirato scribitur: nomen fuit græci euntis ad troiam: & alterius epirotarum principis: qui Quinto Flammineo romano consuli uictoriam præbuisse dicitur de Philippo.
- C**haron cum. ch. aspirato scribitur: hunc poetæ dicunt obseruare tria inferni flumina seu paludes: hoc è acherontem stygem & coeytum: quin & defunctorum animas ad aliam ripam uehere: quem squaloris esse terribilem fingunt: oculos habere igneos: amictum sordidum: magnam caniciem: remo & uelis ad animas transportandas uti.
- C**arpathus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: insula est teste Pompeio libro secundo inter ægyptum & rhodum posita: regnum uatis Protei. quæ teste Plinio libro naturalis historie quarto & quinto mari charpathio nomen dedit.
- C**arpophorus prima cum. c. exili penultima cum. ph. aspirato scribitur: dici potest latine fructifer. Nam componitur ex καρπός quod est fructus: & φέρω porto. Ponitur etiam a luuenale nomen uiri proprium in satyra Credo pudiciciam: Quanc̃q; & carpophoro.
- C**arpis cum. c. exili & i. latino scribitur: fluuius est scytharum ut ostendit Herodotus libro historiarum. iiii.
- C**arta cum. c. & t. exilibus nomen est uiri qui ex Darii ducibus unus fuit: quin & illius filia; Artozostрата duxit uxorem ut ostendit Herodotus libro historiarū quarto. At cū. ch. aspirato aliud significat ut uidebim⁹.
- C**artha cum. c. exili & th. aspirato scribitur: urbs fuit teste Herodoto libro historiarum septimo inter tyron & biriton. unde teste Seruio Dido carthaginensis dicta fuit.
- C**arthago cū. c. exili & th. aspirato posse scribi uidetur: tum quia teste Seruio a cartha oppido nomen assumpsit: tum quia apud græcos καρχιδων: cum. c. exili in prima & ch. aspirato in penultima scribitur: ita ut illud. ch. in. th. nostrum conuersum fuerit. Vnde teste Liuiuo uocabulum punicum est: quod apud nos nouam ciuitatem designat. Cicero uero de natura deorum libro secundo postq̃ tres Hercules declarauit: Quart⁹ inquit fuit Iouis filius: & Asteris fororis Latonæ qui Carthaginem filiam genuit: a qua byrsa quam Dido condidit carthago dicta est. Sed undecunq; carthaginis nomen originem habuerit: urbs tamen fuit celeberrima in aphyrica constructa primum a Didone Beli regis tyriorum filia annis septuaginta tribus anteq; roma ipsa construeretur: ut dixit Iustinus libro. xviii. quæ prius a bouis corio byrsa dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. hæc eadem teste Plinio libro. xv. naturalis historie centum uiginti annis romanis æmula fuit.
- C**harta cum. ch. aspirato & t. exili scribitur: ponitur apud græcos pro eo quod nos librum dicimus. Quod Ouidius obseruasse uidetur libro tertio de tristibus cum ait: Nullus in hac charta uersus amare docet. Sed

communiter pro omni folio super quo scribitur: accipi consuevit: ut pro papyro membrana seu pergamen-
no. Alii uero chartam pro solo papyro accipiunt: & a membrana distinguunt: ut eos liberos non in mem-
branis: sed in chartis transcriptos regi tradidit. Verum ut rettulit Plinius libro decimotertio naturalis hi-
storiae: chartam Alexandri magni uictoria repertam auctor est. M. Varro condita in aegypto alexandria an-
tea non fuisse chartarum usum. Palmarum foliis primo scriptitatum. deinde quarundam arborum libris.
Postea publica monumenta plumbeis uoluminibus. Mox & priuata linteis confici coepta: aut scædis. Et
subdit: Pugilium enim usum fuisse etiam ante troiana tempora inuenimus apud Homerum. Et post lon-
gum progressum contra Varronis sententiam manifestissima de chartis inducit exempla: quæ longe anteq̃
dixerit Varro fuisse comperta demonstrant: ut libri Numa in arca comperti: quæ reperta fuerat in agro.
M. Terentii scribæ: quin & libri sibyllæ: quos illa ad Tarquiniū Superbum detulit: & duos combussit: quo-
rum tertius usq; ad Syllæ tempora perdurauit. Prætereā Mutianus ter consul prodidit nuper se legisse: cū
præsideret lyciæ Sarpedonis a troia scriptam in quodam templo epistolæ chartam. quod eo magis miror
inquit Plinius: si etiam tunc Homero condente aegypcia non erat papyrus. hæc ex Plinio. Ex aliis comperi
membranas infici consueuisse diuersis coloribus: ut purpureo uiridi: quod græci eucharistum uocant: lu-
theo quo unica tantum in parte crocari solebat: ut etiam Persius tetigit cum ait: lam liber: & positus bicolor
membrana capillis. Et Iuuenalis: Crocæe membrana tabellæ. Sane charta cum apud nos generis sit fœmini-
ni: apud græcos uero est generis masculini: ut ὁ χαρτησ: sicut & apud illos dicitur ὁ κοχλίας: apud no-
stros dicitur hæc cochlea: & utrunq; apud nos abiicit. s.

Carpentum absq; aliqua aspiratione scribitur: nec græcum est: ut quidam putant: sed latinum: & genus ue-
hiculi a Carmenta matre Euandri dictum: quo & illa & aufoniae fœminæ uehibantur: dicente Ouidio libro
fastorum primo:

Nam prius aufonias matres carpenta uehebant:

Hæc quoq; ab euandri dicta parente reor.

Carra cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: fuerunt teste Thucydide libro tertio de bello peloponnesiaco po-
puli insulani piratica famosi: uicti a Minoe. de quibus meminit Virgilius circa finem libri octaui cum ait:
Hinc lelegas carrafq;.

Casia cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: frutex est: qui teste Plinio libro duodecimo naturalis hi-
storiae iuxta cynnami campos nascitur: sed in omnibus grossiori sarmento tenui cute uerius q̃ cortice: am-
plitudo fruticis trium cubitorum. Colus cum primum emicat candidus: pedali mensura. deinde rubescit
addito semipede: ultra nigrans. Et infra subdit: Alia est balsamo de saba odore simili appellata: sed amara
Ideoq; utilior medicis unguentis præcia nullis diuersoria.

Casiterides absq; aliqua aspiratione & cum unico. f. atque. i. latino scribitur: insulæ sunt complures: quas Pli-
nius circa finem libri quarti dixit esse ex aduerso celtiberiæ: sic quoq; a græcis a fertilitate stamni dictas. Nā
κασιτερος ab istis stannum dicitur. Has (ut idem refert) aliqui fortunatas uocauerunt.

Caspium mare cum. c. exili & i. latino scribitur: mare illud appellatur: quod inter caspios montes (a quibus
nomen accepit) & hircanos imensum occupat spacium. Nec ullum prorsus detinet exitum: sed ex maximis
in eum confluentibus fluminibus confectum dicitur: ut uidebimus in dictione oceanus.

Caspium montes eodem modo scribuntur: & sunt in asia boreales: a quibus mare caspium cognominatum est.
suntq; maiori armeniae contermini: ubi portæ sunt caspiæ: hoc est uia quædam eosdem interfecans montes.
Quæ teste Solino panduntur: itinere manufacto longo octo milibus passuum. Cuius latitudo uix est plau-
stro permeabilis. In quibus angustiis etiam illud asperum rettulit Solinus: quod preciosorum laterum saxa
liquentibus inter se salis uenis exudant humorem affluentissimum: qui constrictus ui caloris uelut in æsti-
uam glaciem comparatur: nec nisi hyeme accessum præbet. Etiam loca deserta sunt præsidiiis: & serpen-
tibus conferta.

Casius cum. c. exili & unico. f. atq; i. latino scribitur: mons est in syria antiochiæ seleuciæ supereminens. Cu-
ius teste Plinio libro quinto naturalis historiae excelsa altitudo quarta uigilia orientem per tenebras Solem
aspicit: breui circumactu temporis diem noctemq; pariter ostendit. Ambitus ad cacumen octo & decem mi-
lium passuum est. Altitudo per directum quattuor. Alter ab Herodoto libro historiarum secundo poni-
tur in finibus aegypti iuxta selbonidam paludem: quem Plinius ob propinquitatem dixit esse in arabia:
non longe a pelusio nili hostio: ubi delubrum Iouis Casii: & tumulus magni Pompeii habentur: de illo Lu-
canus libro decimo:

Lucifer a casia prospexit rupe: diemq;

Misit in aegyptum primo iam sole calentem.

Cassandane cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum primo filia Pharnas-
pis: & mater Cambyse generi Astyagis.

Cassandra cum. c. exili & duplicato. f. scribitur: fuit Priami regis filia: quam post euersam troiam ab Agamê-
none mycenæ ductam κτεινε κλυταίμηνησιν Δολομητις: hoc est dolosa Clytemnestra interemit.

ut dixit Homerus in odyſſea.

- C**affiopeia abſq; aſpiratione principii: & duplici. ſ. ſcribitur: fuit Cephei regis aethiopum uxor: quæ cum nereidibus de pulchritudine decertauit: ut late poſuit Sophocles in tragœdia: Cuius titulus eſt ἀλποειδαν.
- C**aſtanea abſq; aliqua aſpiratione ſcribitur: græcum uocabulum eſt: ſed caſtanum ab illis neutro genere dicitur: quod lopinium ab aliquibus traductum comperi.
- C**aſtalia abſq; aſpiratione aliqua: & unico. l. atq; i. latino ſcribitur: ſons eſt in radicibus montis parnaſi: muſis ſacer. Et a uirgine caſtalia nomen aſſumpſit: cui cum per motem uaganti Apollo uim inferre pararet: Ipſaq; fugiens a monte caderet: in ſui nominis fontem conuerſa fuit.
- C**aſtiamira abſq; aliqua aſpiratione & i. latino utrobique ſcribitur. apud græcos uero in penultima eſt ei diphthongus: quam nos in. i. noſtrum cōmutamus, fuit teſte Homero libro octauo iliados uxor Priami: quæ ex ælymo urbe thraciæ duxit ad troiam deabus ipſis formæ uenustate comparanda.
- C**aſtor cum. e. & t. exilibus hoc eſt ſine aſpiratione tam pro bruto q̄ pro homine ſcribitur. Vnde ſi pro homine accipimus: fuit gemellus frater Pollucis: qui filii fuerunt Tyndari & Ledæ: ac Helenæ fratres: quos lædæmonia ſepultos dixit Homerus. Et fuit caſtor equorum domitor: Pollux uero pugil: dicente Homero libro tertio iliados: κάστωρα δὲ πτόλαμον καὶ τῷ ξέγγαθόν τῳ λυλένκεα. Idem Ouidius libro faſtorū quinto Tyndaridæ fratres hic eques: ille pugil. At Virgilius libro georgicorum tertio unum pro reliquo more poetico poſuit: cum ait: Talis amyclæi domitus pollucis habenis Cyllarus: & quorum graii memineret poeta. Si uero pro bruto caſtor accipitur: eſt etiam dictio græca: quanq̄ nonnulli latinam contendunt: & a caſtrando deriuatam uelint: quod prorsus fieri non poteſt: cum faciat accuſatiuum in a quod lingua latina in maſculinis aut ſcemininis penitus abhorret. Vnde Iuuenalis in ſatyra Natali coruine die ait: Imitat⁹ caſtora qui ſe Eunuchum ipſe facit cupiens euadere damno Teſticulari: adeo medicatum intelligit inguem.
- C**atabathynon prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. th. aſpirato & y. græco ſcribitur: dici poteſt demerſum aut decliue. Saluſtius: Ea fines habet ab occidente fretum noſtri maris & oceani: ab ortu ſolis decliue latitudinem: quem locus catabathynon incolæ appellant. Nam ex κατὰ & βυθόν: quod eſt profundum componitur.
- C**atacriſis quod ſine aliqua aſpiratione & i. latino ſcribitur: dici poteſt a noſtris condemnatio uel diiudicatio Nam componitur a κατὰ & κριſις: quod ſic quoq; ſcriptum iudicium dicit.
- C**atachreſis prima & ſecunda abſq; aſpiratione: penultima cum. ch. aſpirato & e. abſq; diphthongo ſcribitur: dici poteſt a nobis abuſio: uel uſurpatio. Nam componitur ex κατὰ: quod aliquando dicit contra: & χριſις uſus: quaſi ſit contra uſum: & dicitur figura cum uſurpatur aliud nomen: quando proprium de eſt: ut patricida ille dicitur qui patrem occidit. Virgilius libro georgicorum ſecundo: Facimq; ſimillima lauro: dixit de arbore: cum ſoli homini facies competat. Piſcina etiam per hanc figuram dicitur: quæ piſces nō habet. Vnde opportune ait Quintilianus: Multa ſunt græce & latine nō denominata. Nam & qui iaculū emit tit iaculari dicitur: qui pilam aut ſudem appellatiōe priuatim ſibi aſſignata caret. Et ut lapidare quid ſit maſteſtum eſt: ita glebarum teſtarumq; iactus non habet nomen. unde abuſio: quæ κατὰ βριſις dicitur neceſſaria eſt. Et ſic ad hanc Quintiliani formulam non aliter nauem uelociter euntem: & auem uelociter uolantem currere dicimus: q̄ iaculari ſudem. Vnde inepte iudicio meo expoſuiſſe Virgilium uidetur Nonius quando ait: Curſuſq; per auras Dirigite in lucum: id eſt uolatus. Nam tot ſignificata eidem dat nomini Nonius: ut ſi ad illum modum exponere uelimus infinita pene exempla erunt. Vnde non eſt credendum auctores uni dictioni tot ſignificata: & quidem pro ſe quenq; noua dicere uoluiſſe: tanquā linguam ipſam confundere cuperent.
- C**atachreſicos ſola antepenultima cū. ch. aſpirato ſcribitur: dici poteſt latine abuſiue. Virgili⁹. libro ænei. x. An ſeſe mucrone ob tantum dedecus amens Induat: pro ſeriat abuſiue dixit.
- C**ataclyſmos abſq; aliqua aſpiratione & cum. y. græco ſcribitur: dici poteſt apud nos diluuiū uel inundatio.
- C**atarytus abſque aliqua aſpiratione & unico. r. atque. y. græco ſcribitur: dici poteſt latine irriguus. Nam ut ait Plinius libro quinto naturalis hitoria: Hipponem oppidum aphyriæ catarytum a græcis dictum propter aquarum irrigua. Nam componitur ex κατὰ: quod eſt ſecundum: & πύαξ riuus: quaſi ſecundum uel iuxta riuos eſſe dicatur.
- C**ataracta abſq; aliqua aſpiratione & cum. c. ante. t. ſcribitur: quidam cæli fenestras: aliqui nubes: & alii ſubterraneas ſpecus uocant. Nonnunq̄ uero ſecundum uim uocabuli: quod a descendendo deducitur pro pedulis portis ponuntur. Liuius: pendulas & recedentes portas cataractas.
- C**atarrus abſq; aliqua aſpiratione & cum duplicato. r. ſcribitur: dici poteſt a noſtris diſtillatio. Nam deſcendit a uerbo κατὰ πέω: quod eſt diſtillo: quod ſane cōponitur ex κατὰ præpoſitione: & πέω: quod eſt deſſuo. Itaq; dum humores a capite indigeſti ad inferiora deſcendūt: ſi ad nares per ueniunt: uocari conſueſunt reuma: ſi ad fauces bronchon: ad thoraçem uero uel pulmonem ptyſis dicitur.
- C**atalogus abſq; aliqua aſpiratione & unico. l. ſcribitur: dicitur a noſtris ſermo ille aut ſcriptura: quæ ordinē

& numerum monstrat.

- C**athartica sola antepenultima cum .th. aspirato scribitur: nec ante penultimam .c. ponitur: dicuntur nostris purgatoria deducta scilicet a καθαρω: quod est purgo.
- C**ataphrattus sola penultima cum aspiratione ipsius .ph. scribitur: atq; in fine ipsum .t. duplicat: Interpretari potest undiq; munitus. Nam κατά praepositio: quum augmentum indicat pro undiq; sumi potest: & phrattus munitus dicitur. Vnde a φραττω uerbo graeco: quod est munio descendit. Ideo dixit Seruius in undecimo aeneidos: Cataphratti equites dicuntur: qui & ferro muniti sunt: & equos similiter munitos habent. Salustius: Et sequebantur inquit equites cataphratti.
- C**atyposis absq; aliqua aspiratione: & in antepenultima cum .y. graeco scribitur: dici potest secundum figuram. Et dicitur tropus cum aliquid iuxta alterius formam describitur: ut Virgilius libro quarto aeneidos: Omnia mercurio similis uocemq; coloremq; Et crines flauos: & membra decora iuuentam.
- C**ata scopium absq; aliqua aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.
- C**athedra cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur latine sedile: cuius sane compositionem omnē in praecipis quibusdam explicauimus.
- C**ategoria cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: dicitur a nostris praedicamentum: & deriuat a κατηγορω quod est praedico.
- C**atexochen prima & secunda sine aspiratione: ultima cum .th. aspirato scribitur: dici potest latine per excellentiam: ut Virgilius libro georgicorum primo: boues per excellentiam nominauit: cum dixit: Quæ cura bouum: quis cultus habendo Sit pecori. Et in eodem libro: Victum dodona negaret: ut in dictione dodona uidebimus.
- C**atholicus cum .th. aspirato scribitur: interpretari ualet uniuersalis: cuius compositionem supra in quibusdam praecipis ostendimus.
- C**aucasus absq; aliqua aspiratione scribitur: mons est indiae: ex eo latere quo ad septentrionem est contermina scythiae: ut testis est Plinius libro .vi. naturalis historiae. Ob quod dixit Seruius montem esse scytharum: quia scythis est ex latere septentrionali conterminus. hunc dixit Herodotus libro historiarum primo: esse omnium montium altissimum.
- C**aula cum .c. exili ac unico .l. scribitur: dicitur latine stabulum. Sane apud graecos absq; .c. scribitur: uidelicet εὐλαῖ quod non solum atrium uel aulam: sed etiam stabulum: & ouium septa designat. & in numero singulari & plurali pro eodem ponitur.
- C**aulon cum .c. exili & unico .l. scribitur: mons est teste Seruio super tertio aeneidos calabryæ. unde dixit Virgilius: Caulonifq; arces. In quo teste Iginio de situ urbium italicarum: olim oppidum fuit. Et idem esse putant: quod ab Horatio in odis ratione metri aulon dicitur: cum dixit: Et amicus aulon fertili Baccho minimum phaleris Inuidet uuis. nam non stare uersus caulon. est enim sapphicus.
- C**aunii cum .c. exili & .i. latino scribitur: populi fuerunt ex creta.
- C**eadus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit teste Homero libro secundo iliados uir thrax: & Troezeni pater: ex his scilicet: qui auxilia troianis miserunt.
- C**ebe cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: fuit Thebanus philosophus: & Socratis discipulus: & (ut refert Laertius) dialogos tres scripsit. quorum unus pulcherrimus: & eloquentissimus apud me est. In quo per modum tabulae: & cuiusdam picturae uniuersam hominum uitam depinxit.
- C**ebriones cum .c. exili & .i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados .xi. Priami filius.
- C**ecrops cum .c. exili utrobique scribitur: hic teste Eusebio de temporibus: primus atheniensium rex regnauit in attica: a quo usq; ad troiae captiuitatem fluxisse dixit annos trecentos septuagintaquinque. Et inde cecropius: quasi atticus dicitur. Virgilius libro georgicorum quarto: Cecropias innatas apes amor urget habedi idest atticas. ut Ouidius libro de ponto: O mihi dulcior illo Melle: quod in caris attica ponit apis. Inde etiam Cecropis patronymicum foemininum. Vt Iuuenalis in satyra Credo pudiciam: De fulmonensi mera cecropis. Inde etiam cecropidae athenienses dicti sunt. Virgilius in sexto: Tum pendere pœnas Cecropidae iussi. Sic thesidae iidem a Theseo dicuntur. ut idem tertio georgicorum: Et compita circum Thesidae posuere. ut simili modo romani aeneadae: & romulidae ab Aenea & Romulo sunt uocitati. Virgilius libro aeneidos primo: Defessi aeneadae: quæ proxima litora cursu Contendunt petere. Et libro octauo: Subitoq; nouum confurgere bellum Romulidis.
- C**edrus cum .c. exili & .e. absq; diphthongo scribitur: lignum est quod Homerus non eo nomine: sed thyon appellat. Quod sane in delitiis Circes odoratum esse demonstrat. Ob quod Neuius de bello punico ait teste Macrobio: cedrosam uestem. Vnde & ex cedro teste Vitruuio libro secundo de architectura oleum nascitur quod cedreum dicitur: quo reliquæ res cum sint unctæ: uti etiam libri a tineis & carie non læduntur. iuxta quæ sensu dixisse uidet Persius: Et cedro digna locut⁹ Linquere. Et alibi in eadē satyra: Quicquid deniq; leuibus Scribit⁹ cedris. Sane nonnulli pro id capsula cedrina intelligere uoluerunt: quæ preciosiores libris consueuissent recodari.

fabulaf. Alii cooperula cedrina: inducuntq; Martialem dicentē in quito: Nunq; grādia nec molesta pofcit
 Quæ cedro decorata purpuraq; Nigris pagina ereuit umbelicis. Nōnulli uero cedrinās tabellās in morem
 membranarū intelligi uolunt. ex quibus (ut aiunt) nobiliores cōficiēbant libri. iuxta quod forte locutus ui-
 det Iuuenalis dū ait: Atq; ideo croceæ membrana tabellæ Impletur. Nam ut ait Plinius li. xiii. naturalis hi-
 ſtoriz: materiæ ipſius cedri eſt æternitas. Itaq; & ſimulachra deoz ex ea factitauerūt. Cedrin^o eſt romæ in de-
 lubro Apollo Sofianus ſeleucia aduectus. Macrobius aut in li. ſaturnaliū dixit Virgiliū de cedro itellexiſſe
 cū ait: Media fert triftes ſuccos tardūq; ſaporē Fœlicis mali: quo nō præſtantius ullū. & reliqua.

C hela cū. ch. aspirato & unico. l. ſcribit: idem etiam a græcis dicitur quod brachium: ſed pprie cancroz aut
 ſcorpionū. Virgilius in georgicis: Qua locus erigonem inter chelaſq; ſequentes.

C elenæ abſq; aliqua aspiratione: uel diphthongo in prima aut ſecunda: & cū unico. l. ſcribit: ac in plurali nu-
 mero effertur: urbs fuit teſte Liuiō li. vii. de bello macedonico: hætenus phrygiæ caput: quæ (quia lydiæ cō-
 termina eſt) dixerunt aliqui oppidū eē lydiæ. in hac Marſya ortus: & ſepultus fuit. Vnde iuxta illaz ſtūuius
 marſya cognominatus oriſ: ubi a Phœbo uictus marſya & decorat^o extitit. dicente Lucano li. iii. Quæ tua
 muncra pallas Lugent damnatæ phœbo uictore celenæ. huic urbi ppinquus eſt ſtūuius gallus: de quo qui
 bibit inſanit: dicente Ouidio libro faſtorum quarto:

Inter ait uiridem cybelen altaſq; celenas:

Amnis it inſana nomine gallus aqua:

Qui bibit inde furit. & reliqua: ut uidimus in dictione Atys.

C eleno cum. c. exili & unico. l. ac ſine diphthongo ſcribit: una fuit ex harpyis: ut Virgilius: quas dira celeno.
 Significatq; apud nos atrum & tenebroſum.

C eltæ abſq; aliqua aspiratione uel diphthongo primæ ſcribitur: fuerunt teſte Liuiō libro. v. ab urbe tertia p̄
 galliæ: qui uenientes ad iberum ſtūuiū hispaniarū: ibiq; cōfidentes retēta primi nominis parte: & aſſumpta
 parte fluminis (iuxta quod conſiderant) celtiberi dicti ſunt. quod Lucanus libro tertio tetigit cū ait: Proſu-
 gi: a gente uetuſta Gallog; celtæ miſcentes nomē ibris.

C helidonia cum. ch. aspirato & unico. l. atq; i. latino ſcribit: herba eſt: quā teſte Plinio libro. xxv. naturalis hi-
 ſtoriz uiſui ſaluberrimā hirundines monſtrauere: dum uexatis pullorum oculis illa medentur. Vnde quod
 a græcis χε λιδων a noſtris hirundo dicitur.

C helonophogi cum. ch. aspirato: & unico. l. ſcribitur: dicuntur latine teſtudinū comeſtores. Nam χε λων a
 noſtris teſtudo dicitur: φε γοι comeſtores. hos eſſe dixit Plinius libro ſexto naturalis hiſtoriz populos in ſi-
 nu Perſico iuxta litus carnariæ.

C eltiberi abſq; aliqua aspiratione ſcribitur: quod indicat (ſecundū ea quæ ſupra diximus) iberum ſtūuiū neu-
 tiq; aspirari debere: ut in ea dictione uidebimus.

C hemmis cum. ch. & duplicato. m. ſcribit atq; i. latino: fuit ægypti rex: qui pyramidē admirabilē ſtruxit: lon-
 ge a memphi uerſus libyam ſtadiis centū uiginti: a nilo aut quinq; & quadraginta: quæ teſte Diodoro ſicu-
 lo libro hiſtoriaz. ii. & artificio & operis magnitudine mirabilē ſtuporē præbet aſpicientibus: ad quā ædiſti-
 candā (ut idē auctor refert) trecenta & ſexaginta hominū milia deputata fuerūt: quā uiginti ferme annis ab-
 ſoluerunt. Pecunia uero omnis ad opus impenſa in olera tantū herbaſq; (is enim cibus opificum fuit) ad mil-
 le & ſexcenta talenta exceſſiſſe ſcribit.

C enchris prima cū. c. exili & ultima cū. ch. aspirato: atq; i. latino ſcribit: genus eſt ſerpentis inflexuoſi: & ſem-
 per in rectum iter facientis: quē latine traductū titi uinculum cōperi. ſed græco uocabulo uſus fuit Lucan^o
 libro. ix. cum ait: Et ſemper recto lapſurus limite cenchris.

C enodoxia cum. c. exili ſemp ſcribit: ſed ratione ſequentis litteræ ſignificatū mutat. Nam ſi per. e. abſq; diph-
 thongo ſcribit: inanē gloriā deſignat. & tūc quoq; cōponitur ex κενόν: quod eſt uanum: & δόξα gloria. ſi
 mili modo cenotaphium uacuum dicitur ſepulchrum. At ſi cū. æ. diphthongo ſcribantur: nouam gloriā
 unum: & alterum nouum ſepulchrum dicit. Nam κεινον græce: nouū latine dicitur. Si uero cum. æ. com-
 mune gloriā unum: & alterum commune ſepulchrum indicat: cum κοινον cum quo tunc componunt
 commune apud nos ſignificet.

C enataphium cum. c. & t. exilibus & e. abſq; diphthongo ſcribitur: ſignificat uacuum ſepulchrum: ut in p̄-
 cedenti dictione uidimus.

C æneus cum. c. exili & æ. diphthongo ultimā cum. eu. diphthongo ſcribitur: fuit uir quandoq; & ſcœmina.
 Immo ut dicit Virgilius libro æneidos. vi. Et iuuenis quondam nunc ſcœmina cæneus. Rurſus & in ueterem
 fato reuoluta figuram. Vltimo teſte Ouidio libro duodecimo metamorphoſeon in phœnicem auem con-
 uerſus eſt. Vnde concludens ait: Maxime uir quondam: ſed auis nunc unica cæneus. Similia dicūt poetæ de
 Iphi: & Tireſia: quod ſcilicet quandoq; uiri: quandoq; ſcœminæ uiſi fuerint.

C entaurus abſq; aliqua aspiratione ſcribitur. Et fuerunt centauri theſſaliæ populi ſecus montem peliū habi-
 tantes: qui media parte uiri & media equi dicti ſūt. hos a laphithis ſiue lapithis originē traxiſſe dicūt poetæ
 hoc eſt ex Ixion: filio Phlegyæ regis pelectronii: & nube q̄dā detinēte formaz Iunonis progenitos. Nam cū

Ixion Iouis & Iunonis secretarius esset: elatus officio ausus est Iunonē de concubitu attentare. Cui Iuno ex consilio Iouis nubem in forma sua obiecit: cum qua cōcumbens Ixion centauros p̄genuit. Sed cum ob id a Ioue e caelo pulsus in terras iaceret: lactaretq; se cōcubuisse cū Iunone a Ioue itidē fulminat & ad inferos trahitur. Vbi super rota serpentibus circūfusa ligatus: perpetua uolutione deuoluit: dicente Tibullo:

Illic Iunonem tentare Ixionis ausi

Versant celeri noxia membra rota. Sane ut testis est Plinius li. vii. naturalis historia: centauri primi cū equis pugnare docuerunt. Et frana ac strata Pelectronius cōperit. Quod Virgilius libro georgicorū. iiii. prius tetigisse uidet cū ait: Frana pelectronii laphitæ gyrosq; dedere. ubi ait Seruius pelectroniū oppidū est thessalia: ubi primo domandorū equorū usus cōpertus ē. Idem sup. xii. anei. dixit cū Pirithous rex laphitarū uxorem duceret: centauros sibi uicinos populos: & deos omnes excepto Marte uocauit ad nuptias. Quare nūmen iratū imisso in illos furore passum est laphitæ gentē fugari: cædi atq; deleri. Vnde dixit Virgili⁹ Mars perdere gentē Immanē laphitū ualuit. Et nisi exponamus laphitū. i. centauro: q; originē duxerūt a laphitis discordaret Ouidi⁹ li. xii. metamor. q; dixit cētauros ip̄os die nuptiæ Pirithoi a Theseo fuisse deuictos.

Centrū absq; aliqua aspiratione scribit̄: id proprie est: quod nos stimulū: uel aculeum dicimus. sed cōmuniter pro puncto alicuius corporis medio: & maxime circulari sumitur.

Cheops cum. ch. aspirato scribitur: fuit teste Herodoto libro historiarum secundo ægyptii rex post Rampsinum: qui pyramidem egregiam struxit.

Cephalus cū. c. exili & e. absq; diphthongo: atq; unico. l. scribit̄ a κεφαλή: quod est caput deducitur. Et q; in caput excrescit cephalus græce uocatur: latine uero mugil seu mugilis dicitur. Iuuenalis in satyra Omnibus in terris: Necat hic ferro. secat ille cruentis Verberibus quosdā mœchos & mugilis intrat. i. capiosa mētula in formā mugilis ignominiose podicē mœchi formosi penetrat. fuit etiam hoc nomine uir atheniensis uenator maximus: qui Procrim Erithei athenarum regis filiam uxorem duxit: ut omnia plene monstrauit Ouidius libro metamorphose. sexto.

Cephalonia cū. c. exili & e. absq; diphthongo scribit̄: insula est ionio in mari: quæ teste Plinio li. iiii. naturalis historia: menela quondā dicebat: fuitq; sub Vlyxis imperio: ut per totā odyssēā ostendit Homerus. & Seneca in troade de Vlyxe locutus inquit: Gressus nephandos dux cephalonū admonet.

Cepheus prima cum. c. exili & e. absq; diphthongo: ultima cū. eu. diphthongo scribitur: fuit teste Euripide rex æthiopū Phœnicis filius: & pater Andromedæ ex Cassiopeia: socerq; Persei. ut etiam omnia monstrauit Ouidius libro quarto metamorphoseos.

Cephusus prima cū. c. exili & e. absq; diphthongo: penultima cū. i. latino scribit̄. fluuius est boetiæ dicēte Luciano libro. iii. Boeti coiere duces: quos impiger ambit Fatidica cephusus aqua. hunc iuxta lileā urbē nasci dixit Homerus libro. ii. iliados. & Plinius libro naturalis historia. iiii. Quin & delphos præterfluere dicit̄. In cuius ripis fuit templū fatidicæ deæ Themidos: a qua Deucalion respōsa suscepit de reparādo humano genere. Vnde & teste Homero phœnciū fluuius ponit̄. Ita ut utrūq; ueg; esse habeatur.

Cephren cū. ch. aspirato scribit̄: fuit teste Herodoto li. histo. ii. Cheopis frater: q; post illū i ægypto regnauit

Ceramī cum. c. exili & e. absq; diphthongo atq; i. latino scribit̄: dici potest latine tegulariū uel fuguariū: Nā deriuat̄ a κεραμῖς: quod est tegula: erat locus athenis: de quo Plinius libro. xxxvi. naturalis historia: sic inquit: Opera Praxitelis sunt athenis in ceramico: de quo etiam uidebimus in dictione plastice.

Cerastes sine aspiratione aliqua & e. absq; diphthongo scribitur: genus est serpentis: quod teste Plinio libro octauo naturalis historia: quadrigemina cornicula præfert simillima arietum. Nam κέρασ græce: dicitur latine cornu. de quo Statius libro undecimo thebaidos inquit: Crinalem attollit longo stridore cerastem. Et a κέρασ simili modo ceruus deducitur.

Cerastus cum. c. exili & unico. l. scribitur: fuit teste Seruio super secundo georgicorum urbs ponti: quam cū delesset Lucullus: genus pomi inde aduexit: quod a ciuitate cerasium appellauit. Nam arbor quidem cerasus: pomum uero cerasium appellatur. Ego uero uocabula esse græca magis q; ex institutione Luculli comperi: ut ex Aeschilo: qui longe ante Lucullum fuit in sequenti dictione monstrabimus. Quare & pomum cum suo nomine deductum a Lucullo putamus. ut & Plinius innuere uidetur.

Cerasium cum. c. exili & i. latino scribitur uocabulum est græcum: ut ostendit Aeschylus tragicus: cum ait: Τάχα δ'ἀντὶς καὶ κέρασια φῶτη fructus est arboris: quæ teste Plinio libro decimoquinto naturalis historia: ante uictoriam mithridaticam. L. Luculli non fuit in italia: sed urbis anno sexcentesimo octogesimo is primum uexit e ponto.

Ceraunus cū. c. exili & au. diphthongo scribitur: dicit̄ apud nos fulmē: & Ptolemæi cuiusdā cognomē extitit.

Ceraunia cum. c. exili & au. diphthongo atq; i. latino scribitur: sunt altissimi montes epiro. sic quoq; a crebris fulminib⁹ dicti. Nam κέραινον græce: a nostris fulmen nuncupatur. diuiduntq; mare ionium ab adriatico: a quibus ex epiro sumitur nauigatio uersus italia. ut Virgilius libro æneidos tertio: Prouehitur pelago uicina ceraunia iuxta: Vnde iter italia cursumq; breuissimus undis. de quibus Lucanus libro quarto Scopulosa ceraunia nauat̄ Summa timent.

- C**erberus absq; aspiratione scribitur: hunc canem esse tricipitem inaudita feritatis cum cuncta uorantem: & regni Plutonis custodem poetae omnes asseruerunt. Quae maxime Seneca in Hercule furente descripsit. Et dicitur esse cerberus: quasi creoborus: hoc est carnem uorans. Nam κρεας caro est: & βόρος uorans. Alterum epiroticum canem fuisse Alexandri: quod leonibus congredebatur attestatur Iulius Pollux de uocabulis regum ad Commodum imperatorem.
- C**recaforus absq; aliqua aspiratione: & unico. s. scribitur: urbs est teste Herodoto: iuxta quam diuiditur Nilus in pelusium fluens & canobum.
- C**erecis cum. c. exili utrobique: & absq; diphthongo atque. i. latino in fine scribitur: fuit teste Hesiodo in theogonia nympha Oceani & Tethyos filia.
- C**ercyra cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit olim corinthi nomen: quo saepe utitur Homerus.
- C**ercyon cum. c. exili utrobique: & y. graeco scribitur: fuit rex in parte thessaliae: qui filiam habuit Alopem a qua ciuitatem cognominauit.
- C**ercopythecus cum. c. exili utrobique: & prima cum. e. absq; diphthongo secundum orthographiam: licet nonnulli ex nostris. i. latinum apponant antepenultima cum. y. graeco & penultima cum. th. & e. absq; diphthongo scribitur nomen est compositum ex κερκός: quae apud poetas graecos dicitur cauda: πίνικος simia: quasi simia caudata. & id esse puto: quod maimonem uulgo dicimus. Vnde Plinius li. viii. historiae naturalis de simiis loquens cercopythecos inquit nigris capitibus pilo asmino: & dissimiles ceteris uoce sunt. Martialis in epigramate ad Simium ait: Callidus enixas elidere simiis hastas. Si mihi cauda foret cercopythecus eram. Idem in alio epigramate: Publius eximia si flagrat amore catellae: Sicromius simile cercopythecum amat. Hunc aegyptii: ut alia portenta complura inter deos posuerunt: dicente Iuuenale in satyra Quis nescit uolusi: quae ultima esse debet: Effigies sacri inter aurea cercopytheci.
- C**erinthus cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: fuit teste Homero li. ii. iliados oppidum in euboia.
- C**erintho cum. c. exili & i. latino atque. th. aspirato scribitur: herba est: quam Plinius li. xxi. naturalis historiae cerintheam uocauit. Virgilius uero ait libro georgicorum. iiii. Cerinthae ignobile gramen. Et est teste Plinio herba cubitalis: folio candido incuruo: capite concauo: mellis succum habens.
- C**errus cum. c. exili & duplicato. r. scribitur: genus est arboris.
- C**herronesus cum. ch. aspirato & e. absq; diphthongo atque duplicato. r. & unico. s. scribitur: terra est fere undique mari circumdata: quae nisi paruo contineret: insula dici potuisset. Nam componitur ex χερρόος: quod apud antiquos terra dicitur: & νήσος insulam: & ob excellentiam nonnunquam pro peloponneso ponitur.
- C**hersonesus cum. ch. aspirato & unico. r. sequente. s. quod nullibi duplicatur etiam scribitur: & idem significat: quod in praecedenti dictione uidimus: sed componitur ex χερρόος: quod similiter terram dicitur: & νήσος insulam.
- C**hersidamas cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: fuit teste Homero libro iliados. xi. uir troianus: quem Ulyx in bello interemit.
- C**hersydros cum. ch. aspirato: & y. graeco scribitur: genus est serpentis terram & aquam incolentis. & componitur ex χερρόος: quod apud nos terra dicitur: & hydros aquam. quibus sane serpentibus teste Solino calabrya abundat. de quibus intellexisse uidetur Virgilius libro georgicorum. iiii. Est etiam ille malus calabrys in saltibus anguis: Squamea conuolvens sublato pectore terga. Et hoc quia paulum supra dixerat ad pastorem: Galbanoque agitare graues nidore chelydros: ubi exposuit Seruius quasi chersydros.
- C**hersius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: nomen fuit uiri proprium.
- C**etus absq; aliqua aspiratione: uel diphthongo scribitur: uidelicet cum pro pisce ponitur. at si pro conuetu ponatur cum. ce. diphthongo scribi debet: hoc est caetus.
- C**ethegus cum. c. exili & th. aspirato scribitur: uir fuit romanus: de quo late per Salustium habetur.
- C**yamos cum. c. exili & y. graeco scribitur: dicitur a nostris faba: sed sic quoque graece a nonnullis latinis prolatum fuit. Et a faba fabata deductum fuit. Plinius libro. xviii. naturalis historiae: Fabata suae religionis diis in sacro est praualens pulmentari cibo: & hebetare sensus existimata: insomnia quoque facere: ob hoc pythagorica sententia damnata. Vel (ut alii tradidere) quoniam mortuorum animae sunt in ea: qua de causa parentado utique absunt. Varro & ob hoc flamine ea non ueloci tradidit. & quoniam in flore eius litterae lugubres reperiuntur.
- C**yane cum. c. exili & y. graeco scribitur: fuit nympha sicula Proserpinae socia: quae cum rapinae Plutonis de Proserpina factae obsistere non posset: flens in fontem sui nominis mutata fuit: ut rettulit Ouidius libro metamorphoseon quinto: qui deinde fons anapo fluuium non longe a Syraculis commixto: iuxta ortygiam insulam in mare concidit: dicente Ouidio libro secundo de ponto: Quamque suis cyanem miscet anapus aquis. Et subdit: Nec procul hinc nymphae: quae dum fugit helidis amnem: Tecta sub aequorea nunc quoque currit aqua. Altera eiusdem nominis fuit maendri fluuii filia: quae Caunum & Biblidem Mileto filio Solis peperit.
- C**yaneae cum. c. exili & y. graeco atque. e. sine diphthongo in penultima scribitur: insulae sunt in ponto: seu magis scopuli contra Thracium Bosphorum: mille quingentis passibus ab Europa distantes: Vt testis est Pomponius. de quibus Lucanus circa finem libri secundi ait: Vt pagaea ratis peteret cum phafidos undas: Cyaneus tellus emisit in aequora cautes. Similiter Orpheus in argonautica ἀγχόν κυάνειασ τετρας. quas olim fuisse instabiles dicunt. quod Ouidius libro primo trisium tetigit cum ait:

Transeat

Tráseat instabiles strenua cyaneas. hæc a nōnullis auctoribus græcis & nostris symplegades: hoc est concurrētes etiā noīant: ut in ea dictione uidebim⁹. Et declinat etiā in substantiuo p oib⁹ his cautibus hæc cyane hui⁹ cyanes. ut Iuue. in satyra Quis nescit uolusi ostendit cum ait: Nam citi⁹ Scyllam: uel cōcurrentia saxa Cyanes plenos: & tēpestatib⁹ utres crediderim: hoc ē potius credere hæc oīa quæ Vlyxes in cōuiuio Alcinoi de cyaneis insulis: quæ inuicē cōcurrēbāt enarrabat. deq; Scylla mōstro marino & Elpenore Vlyxis socio aliisq; remigibus: uerbere Cyrees cōuersos in porcos: q; Polyphenū hoīem: alium hoīem comedisse. Quod autē dixit plenos tēpestatibus utres: rettulit aliud miraculū quod narrabat Vlyxes se ab Aeolo utrem plenū uentis accēpisse quoq; beneficio pspere nauigaret: sed cū iam ppinquus patriæ eēt: casuq; dormiret: socii thesaurum eē credentes utrem dissoluerūt. Vnde efflantes uenti nauē cum oibus usq; in zoliam reducerūt: ut late narrauit Homerus li. xii. odyssæ: & Ouidius tetigit li. xiiii. metamor.

C yaxes cū. c. exili & y. græco atq; x. cōsonante in ultima scribit: fuit Phraortis regis medog & persæ filii⁹ cui successit i regno: & habuit filiū Astyagē: q post illum regnauit: ut late monstraui Herodot⁹ li. histo. i.

C yathus prima cū. c. exili & y. græco ultima cū. th. aspirato scribit: est puum poculus: ut Iuue. in satyra Si te ppositi inquit: Cardiacō nunq; cyathum missurus amico. Martialis in ultimo: Nō habilis cyathis: & iutilis uua lyæo. Horatius in. iii. car. q musas amat ipares ternos tibi cyathos attonit⁹ bibet uates: ubi notat recte dici cyathum uini bibi sicut modium salis comedi.

C ybele cum. c. exili & y. græco atq; e. in penultima sequente unico. l. ab oibus græcis scribit: q penultimam illius corripunt. Quod nostri fere oēs poetæ obseruauerūt. ut Virgilius li. ænei. iii. Hinc mater cultrix Cybele corybantiq; æra. Ouidius li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas Cybeleia neptes. Iuue. i. satyra. ii. Hic turbis Cybele. Sane Propertius & Lucanus quū illam pduxerunt necessario p duplex. l. scribere habuerūt Vnde ait Propertius li. ultimo: Vel tu quæ tardo mouisti fune Cybelen. Lucanus similiter ipse quum dixit Et lotam paruo reuocant Almone Cybelen. Hæc Serui⁹ super. iii. ænei. dixit Saturni fuisse uxore: & pri⁹ dictā opem Sed a Cybele monte phrygiæ Cybelen cognominatā. Nam in eo monte illius sacra primitus fuerunt instituta: & successiue plurimū honorata. De quo meminit Ouidius li. fastog. iiii. quum ait:

Inter ait uiridem Cybelen altaq; celas.

Annis it insana nomine Gallus aqua.

Et i eodem li. Dyndimon & Cybelen & amœnam fontib⁹ Iden Semper & iliacas mater amauit opes. Alii dicunt Cybelen sacerdotē primū ei⁹scemodi sacrorū inuētorem fuisse: a quo Cybelen ipam cognominatam Alii a κν λω quod est roto dictā uolunt: qā sacerdotum ei⁹ pprium est caput rotare. Vnde Iuue. Crinemq; rotat ululāte priapo: & a Cybele dictā ē Cybeleia: ut Ouidi⁹ præallegato li. fastog. iiii. Da dea quā scite doctas cybeleia neptes. Fuit & teste eode; Seruio plurib⁹ aliis nominib⁹ cognominata ut Berecynthia: Rhea: bona dea. huius simulacrū quæadmodū & pessimumte Ciuitate phrygiæ Romā delatū fuerit: ostendit plane Lilius de. ii. bello punico. Ouidi⁹ uero li. iiii. fastog. Quādo uero illi romæ ædes cōstructa fuit. Idem Lili⁹ de bello macedonico libro. v. monstraui.

C icones cū. c. exili utrobicq; & i. latino scribit: populi sunt Thracū iuxta Ebrum fluiū inhabitantes: ut testes sunt Solinus & Pomponi⁹. A quoq; spretis sceminis Orpheus uates citatissimus mēbratim cæsus atque laniatus ē: & (ut rettulit Ouidius li. xv. metamorpho.) Flumē habent Cicones quod potum saxea reddit ut fecra: quod tactis inducit marmora rebus.

C ichesus prima cum. c. exili & i. latino: secunda cum. ch. aspirato scribitur: ponitur fluius ab Homero in hymno Apollinis.

Cyclades cū. c. utrobicq; & y. græco scribunt: insulæ sunt in mari ægæo sic quoq; dictæ qā in morē cycli hoc ē rotundi disponunt ut dixit Solinus. Seruius uero sup. iii. æneidos: cōtradidere uidet cū dixit: cyclades non iō dicunt qā in rotunditate sunt: sed q longo ordine circuii eas necesse est: uel ppter p montoria: uel qā naturale ē ut cōcitatiora sint maria uicinitate terræ. Quod si uerū diceret nō cū. y. græco sed cū. i. latino scriberetur. Cuius oppositū græci oēs obseruant. Inter has sunt breuiore quædā: ut mycone: gyar⁹: & alia nō nullæ ad q; scelesti hoies relegari cōsueuerāt. Iuue. i. i. satyra Aude aliqd breuib⁹ gyaris & carcere dignum Si uis esse aliquid. Et in satyra Credo pudiciā: Sed q pene perit: cui uix in cyclada mitti Contigit.

Cyclas cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit. Et si idem cū superiori significet: ē etiā genus uestis a rotunditate dictæ: de qua meminit Iuue. in satyra Credo pudiciā cum ait: Hæc sunt quæ tenui sudāt in cyclade.

Cyceon cū. c. exili utrobicq; & y. græco atq; e. sine diphthongo scribit: habetq; apud illos accentū in ultima genus fuit potionis: quo in bello troiano heroes illi utebant: ut ostendit Homerus li. xi. iliados.

Cyclius prima cū. c. exili & y. græco: secūda similiter sine aspiratiōe & i. latino scribit: fuit pictor eximius tpe Euphranoris hoc ē. li. Olympiade huius tabulā in qua picti erant argonautæ talētis. cxliii. Hortensius orator teste Plinio li. xxxv. naturalis histo. mercatus ē: ei⁹ ædem fecit in tusculano suo.

Cyclops cū. c. exili utrobicq; & y. græco scribit: pōt interpretari circularis oculus. Nā componit ex κύκλος quod latine circulum & rotūdum dicit: & ὄψ quod oculus denotat. Et dicti sunt cyclopes uiri gigantes q in sicilia iuxta ætnam degentes: unicū tānūmodo oculū in medio frontis habebant. Vnde ait Hesiodus in

L

theogonia μούνηος ἀόφθα λαοσ μέσ ωέ πέ κεί το με τω πω. hoc est unicus autem oculus mediæ iniectus est fronti. Et inde cyclopes: ut Virgilius in. i. ænei. Vos & cyclopeia faxa: habetq; cyclops i genitiuo plurali accētū in penultima more græco: ut Virgilius li. iii. ænei. Ignariq; uia cyclopū allabimur oris. In accusatiuo uero plurali si terminatio sit latina uidelicet in es ut cyclopes: habet accentū in prima. Si uero more græco terminet in as seruat græcū accentum in penultima ut cyclopas. Virgilius li. xi. ænei. Exulat ætnecos uidit cyclopas ulyxes. Nam aliter uersus minime stare posset.

Cycnus prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cū. c. similiter exili sequente. n. in eadem syllaba scribitur: quam litteraturam in antiquis codicibus semper a nostris obseruari cōspeximus: licet iam cygnus cum. g. scribant ut in ea dictione uidebimus.

Cydarum cum. y. græco & sine aspiratione scribitur: genus est nauiculæ.

Cydus cū. c. exili & y. græco scribitur fluius ē ciliæ: q̄ teste Solino originē certā nō habet. Alii uero dicūt ipm oriri a monte tauro. Alii ex alueo coaspidis q̄ dulcedie ac suauitate saporis illi sit oīo similis. Et ut refert Iustinus li. xi. tarsuz insignē urbē ciliæ cursu diuidit: ubi amœnitate captus Alexander magnus morbū letalez traxit. Cuius fluminis aquā dixit Plinius li. xxxi. naturalis histo. cōtra podagras conferre.

Cydippe prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino & duplicato. p. scribitur: fuit nympharū una dicēte Virgilio li. georg. iiii. Cydippe & flaua licorias altera uirgo. Altera tum primū lucinæ experta labores. De alia uero & cū eadem scriptura loquitur Ouidius li. de arte cum ait: Littera cydippē pomo plata sefellit: Insciaq; est uerbis capta puella suis.

Chidnæi cum. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribitur: populi sunt iuxta pontuz: ut scripsit Orpheus in argonautica.

Cydonia cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. iii. & Plinio li. iiii. naturalis histo. ciuitas i creta famosissima quā a famis ædificatam dixit Herodotus. In cuius agro arūdineta spicula crescebant: dicente Virgilio in ultima ægloga: Libet partho torquere cydonia cornu spicula. Et etiam nomen pprium uiri ut Virgilius li. ænei. x. Dum sequeris clytiū infœlix noua gaudia cydon. Sed cum pprium ē uel hōis uel ciuitatis: habet primā longam: cū uero appellatiuū hz eam breuē: ut dixit Seruius. Sane Statius licentia abutens p noie pprio aliquādo corripuit: ut hz regi pmissa cydon: & ab urbe cydonia mala dixerūt græci teste Plinio li. xv. naturalis histo. quæ nos ut ait cothonia uocamus.

Cydonia mala litteraturā præcedentis dictionis: & denominationē ab urbe habere ostendimus: quæ teste Plinio a nostris cothonia dicuntur.

Chidorus cū. ch. aspirato & i. latino scribitur: fluius ē q̄ teste Herodoto li. histo. vii. a crettonza regione macedoniæ incipiens: & p mygdoniā fluens in axium mygdoniæ fluiū intrat.

Cygneus cū. c. exili & y. græco sequēs. g. a nostris iam scribitur: licet antiqui more græco non. g. sed loco eius. e. ponerent ac scriberent cygnus. Quod ob litterarū affinitatem iā fieri existimo: ut similiter κωβιος græce latine gobius dicitur: sed in antiquis inscriptionibus & codicibus cygnus cū. c. sequente. n. i eadez syllaba scriptum aspexi: quod etiā nostri tēporis accuratissimi obseruant: & dicitur latine holor. Nam ē auis undiq; plumis albis cōferta: & dulce canēs: de qua gratissima quædam Cicero li. i. de quæstiōibus tusculanis scripsit. Virgi. i. bucolicis: Inter strepere anser holores. Ouidius i heroidibus: Ad uada meandri cōcinit albus holor. In hāc auē Cignus qdem Phaethōtis amator siue pic ut putat Seruius: siue libidinosus ut alii uolūt: post illius interitum ex longo ploratu cōuersus fuit ut ostendit Virgi. li. x. æneidos.

Cilicia cū. c. exili & i. latino utrobiz scribitur: regio ē teste Plinio li. v. naturalis histo. i minori asia syriæ pxima plurima iacens cāpo: tauro monti subiecta: quæ a Cilice Agenoris filio nomen sortita est.

Chiliarchus cū. ch. aspirato utrobiz: & i. latino scribitur: dicitur ille q̄ mille hominibus i exercitu præest. Nam χείλια græce a nostris mille dicitur: & ἀρχος princeps.

Cylicranes prima cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino: & penultima similiter sine aspiratione scribitur: fuerūt teste Macrobio li. saturnaliōz. ii. populi ppe heracleā ab Hercule cōstituti: cōposito. i. nomine a κύλικος: quod est poculi genus: nos eodem teste una littera cōmutata calicem dicimus: argumentis Hercule dictum fuisse multibolum heroa.

Cylidrus cū. c. exili & y. græco tam i priā q̄ in secūda scribitur: serpentem esse in codicibus græcis legim⁹. Vnde cōpositionē habere uidet ex κυλιω: quod est uoluo: & ὑδροσ serpens: quali uolubilis sit serpens & ambulādo sapissime se cōuoluat. Quod tetigisse uidet Virgi. li. georgi. iii. cū ait: Squamea cōuoluens sublato pectore terga. Et hoc q̄a pagē supra dixerat ad pastorem galbanoq; agitare graues nidore cylydros: qd Seruius legit chelydros cū. ch. aspirato: & e. uocali i priā & i secūda cū. y. græco: & exponit q̄si cherydros: ut i ea dictione uidimus. Sed nos putamus differentes spēs eē: quod Lucanus li. ix. monstrare uidet cum ait:

Natus & ambigua coleret q̄ syrtidos arua
Cherydros: tractuq; uia fumante cylydri.

Cylindrus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. i. latino sequēte. n. ante. d. scribitur: lapis ē p̄ciosus teresque & oblongus atq; coloris uari: de quo meminit Iuue. in. ii. satyra cū ait: Donant arcana cylindros: & a κυλιω

quod est uoluo nomen assumpsit. Vnde & modo consimili eā columna quæ ad coæquādam aream ab agri
colis assumitur cylindrus uocat: sed differentiaz anotaui Virgilius cum dixit li. georgi. i. Area tum primū
est ingenti æquāda cylindro: quasi preciosus ille paruus sit: hic ingens.

- C**illa cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. l. scribit: fuit urbs in ætolia.
- C**yllarus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. l. scribit: nomē ē equi quē fuisse Pollucis: hoc ē Castoris fra-
tris eius: qui equoq; fuit domitor ostendit Virgilius li. georgi. iii. Et nos supra in dictōe castor mōstrauimus
- C**yllene cum. y. græco & duplicato. l. scribit: mons ē i arcadia: ut mōstrauit Homerus li. iliados. ii.
- C**yllenius cum. c. exili & y. græco sequēte duplicato. l. atq; i. latino in penultima scribit: nomen ē Mercurii a
cyllene monte arcadiæ cognominati: in quo Maiam peperisse illum dicunt poetæ: ut Virgilius li. ænei. viii.
Vobis mercurius pater ē quē candida maia Cyllene gelido cōceptuz uertice fudit. Et Ouidius li. fastoz. v.
loquēs de Maia ait: Hæc enixa iugo cupressiferæ cyllenes Aethereum uolucris q; pede carpit iter. Et ide cyl-
lenis patronymicum græcum: & in genitiuo cyllenidos: atq; in accusatiuo cyllenida. Lucanus in. viii.
Et subitus præpes cyllenida sustulit harpen.
- C**ymba cum. c. exili & y. scribit. Apud antiquos nostros scribebat cum. u. & dicebatur cumba: ut de Sylla dī
ximus: & est nauiculæ genus.
- C**ymbala cū. c. exili & y. græco scribit: instrumēta sunt quæ in sacris matris deū cum tympanis haberi cōsue-
uerant: qā cum sonitu clypeoz & inanium galeaz fuisset Iuppiter i creta tutatus. Quare loco illoꝝ in illius
sacris cymbalis & tympanis postea utebant: ut ostendit Ouidius li. fastoz. iiii. cum ait: Cymbala p galeis: p
seutis tympana pulfant: & a cymbalo cymbalistria dicit quæ cymbalum pulsat.
- C**ymbium priā cū. c. exili & y. græco: penultima cum. i. latino scribit: ē poculi genus ad similitudinē cymbæ: a
qua sic quoq; denominat: de quo Virgilius li. ænei. iii. Inferimus tepido spumātia cymbia lacte.
- C**imbri cū. c. exili & i. latino scribit: populi sunt germanoz q; lingua gallica teste Festo latrones dicunt. Ho-
die flāmingos dicimus: hos olim iundans oceanus fugauit: & cum romanoz fines iuaderēt: ac magna clade
primum romanos affecissent: tandē incredibili cade a Mario i Italia cāpo i raudio deleti sunt: ut Florus lib.
suarum histo. iii. & Plinius de uiris illustribus mōstrauerunt.
- C**himæra prima cū. ch. aspirato & i. latino: penultima cū. æ. diphthongo scribit: mons est i lycia q; fumum &
flāmam ad modū ætæ in sicilia: & uesuii i cāpania eructare uidet: quod utiq; cām dedit fabulæ: quæ illuz
dixit monstrum eē chimæra: quā Hesiodus i theogonia designās tria habere capita dixit: unuz leonis: aliud
ipsi^o chimæra: & aliud draconis: qn & anterior qdem leonē: posterior uero draconē: medio aut capram effe
idem Homerus: atq; eundē uersum li. vi. iliados: & p eadem uerba expressit cuz ait τρωσθε λέων ὀπίσθε
δράκων μέσο δέ χιμάρια. Et Ouidius li. metamorpho. x. inquit: Quoq; chimæra iugo mediis in ptibus
hircum: Pectus & ora leæ caudā serpentis habebat. Addit ulterio^o Hesiodus illā p singula capita ignē efflare.
quod Virgilius li. vi. ænei. tetigit cū ait: Flāmisq; armata chimæra. Immo dixit Homerus terribiles illā flam-
marum globos cum spiritu eructare.
- C**himerinos priā cum. ch. aspirato & i. latino: in quod. ei. diphthongus cōuerfa fuit: & e. absq; diphthongo
scribit: dici pōt latine hyemalis. Nam circulus unus est cæli q; capricornum contingit: i quo cum sol est: bre-
uissimos dies habemus.
- C**yminū priā cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino scribit: & corripit primā atq; pducit penultimā: ut
Persius: Et pallētis grana cymini. a nōnullis uerō cū. u. scribit cuminum.
- C**yminus prima cū. c. exili & y. græco: sequēs cum. i. latino scribit: lacus ē hetruriæ cymino monti supposit^o:
ut Appianus clarissimus historic^o græc^o ostendit: quē qdam esse putant: q nunc uici lacus dicit: de quo teste
Seruio sup. vii. ænei. talis habet fabula. Aliquādo Hercules ad circūiacentes populos uenit: q cuz a singulis
pbaretur: ad ostendēdam uirtutem deicisse dicit uetem ferreū: quo illi exercebant: q cū terræ eēt affixus
& a nullo potuiss; auferri: eum rogat ille sustulit. Vnde imensa uis aquæ secuta est: quæ cyminū lacum fecit
unde a κυμῖνο μαι: qd est fluctuo & exastuo dictum puto: & corripit tam primā q; penultimā: Virgilius
li. vii. Hi socratis habēt arces flāminiaq; arua: Et cymini cum monte lacum.
- C**immerii cum. c. exili & i. latino atq; duplicato. m. scribit: populi sunt teste Herodoto li. histo. iiii. i asia ama-
zonibus pximi: quos ex ultimo occidentali oceano aduenisse dixit Homerus circa initium libri. x. odyssæ
& alia q; plura de illis loquitur.
- C**ymolia cū. c. exili & y. græco & unico. m. atq; unico. l. & i. latio post. l. scribit: genus ē cretæ: quæ & uestib^o
& medicamētis ē apta: ut uidebimus i dictione creta: & a κυμῖν. i. cymæ nomē assumpsit.
- C**ymodoce cū. c. exili utrobiq; & y. græco scribit: fuit teste Hesiodo nymphez una filia Oceani & Tethyos:
de qua etiā Virgilius libro georgicorum. iiii. meminit.
- C**imon cū. c. exili & i. latino scribit: fuit atheniensis filius Miltiadis: de quo Herodotus li. histo. vi. & Iustinus
li. ii. plura scripserunt: habuitq; duos filios Stefagoram & Miltiadem.
- C**ymothoe prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribit: pōt interpretari cursus fluctuum:
Nam componit ex κυμῖνα: quod ē fluctus: & ὄωω curro: dicitur a poetis filia Nerei & uxor Neptuni. Vnde

- Virgilius li. aenei. i. Cymothoe simul & triton adnixis acuto Detrudunt naves scopulo.
- C**inabari apud graecos: apud nostros uero cinabaris & cinaber: ut simili modo quo illi pipari nos piper dicimus licet non graeca ea sed barbara uocabula putem: cum. c. exili & i. latino utrobique scribitur: dicitur ab aliquibus minium tantum in singulari. Quod teste Plinio li. xxxiii. naturalis histo. reperit in argenteis metallis. Vnde ait minium quoque & nunc inter pigmenta magna auctoritatis & quodam apud romanos fuit: & ut facri aures tradunt: quibus ut ait idem auctor uerius credi necesse est Iouis ipsius simulachri faciem diebus festis minio illiniri solitam: triumphantiumque corpora: & sic Camillum triumphasse: Cuius rei causa magis admiranda Plinius quae reddat. Iuxta quod ait Virgi. in aegloga quae inscribitur gallus: Pan deus arcadiae uenit: quem uidimus ipsi sanguineis ebulli baccis minioque rubentem. Quod propter aetheris similitudinem qui Iuppiter est: fieri dixit Seruius. Vnde ut ait triumphantes qui omnia Iouis ferebant insignia minio tingebantur. Plinius etiam ad ea quae diximus subdit consistere aethiopum proceres totos illo tingi: & hunc ibi deorum simulachris colorem esse. Sed aliud uult esse cinabaris: aliud minium. Namque ut ait li. xxxv. sunt autem colores austeri aut floridi. Vtrumque natura aut mixtura euenit. Floridi sunt quos dominus fingendi praestat: ut minium: armenium: cinabaris: chrysocolla: indyctum purpurissum. Caeteri austeri: & ex omnibus his aliis: de quibus uidebimus in dictione sinopis.
- C**inædus cum. c. exili & i. latino atque. a. diphthongo scribitur: puer est qui & aetate & forma ad patendum est aptus. Nam componitur ex κινεω uerbo: quod mouere indicat atque experiri: & κιναι uerenda: ut Martialis in. xii. Addixit labiane tres agellos: emistit labiane tres cinædos: praedicas sabiane tres agellos. Iuue. i. satyra Neuoli Dat eisdem ferre cinædis. Et in. ii. satyra: Inter socraticos notissima fossa cinædos. Quod ideo dixit quia cum apud Socratem elegantis formae adolecentes bonis moribus litterisque & philosophia instituerentur. Eo modo praedicones & scelestos uiros uitare instructi erant: quo uiatores intercidentes fossas uitare precurent: & quanto notius est praecipitium: tanto magis illud deuitant: quare inuchens Iuue. contra praediconem illum qui tristibus abundabat obsequis: & merito notus a modestis adolecentibus: ut illum euitarent ait: Castigas turpia cum sis inter socraticos notissima fossa cinædos.
- C**ynægirus prima cum. c. exili & y. graeco: secunda cum. a. diphthongo: penultima cum. i. latino scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. vi. uir atheniensis Euphorionis filius.
- C**ymætha prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum. a. diphthongo: & ultima cum. th. aspirato scribitur. Ponitur a Theocrito nomen caprae & aliquando buulae.
- C**inyras prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: fuit Paphi filius & rex cyprum: ut ostendit Ouidius: habuitque filiam Myrrham ex qua Adonem genuit: ut uidimus in dictione adonis: de quo Clemens in stromatis. Nuncquid enim cyprum ille Cinyras mihi persuadere potuerit ausus luxuriosas caerimonias Veneris ex nocte diei tradere: cuius suae meretrici diuinum honorem de ferre contendens. Alter fuit assyriorum rex in lapidem uersus ob filiorum infortunia.
- C**yncas cum. c. exili & i. latino atque unico. n. scribitur: licet a nonnullis graecis etiam cum duplicato. n. scriptum compererim: fuit teste Plutarcho in uita Pyrrhi uir thessalus: & Pyrrhi amicissimus. Quae admiranda memoriae fuisse ostendit Solinus.
- C**inyps prima cum. c. exili & i. latino: ultima cum. y. graeco sequente. ps. scribitur: fluius est garamatum: ut testis est Herodotus li. histo. iiii. Nam ut ait a Charitone colle psuuit: & in libycum mare iter duas syrtes cadit: palcatque ut scribit hircos maximos: quae ab illo cinyphae dicitur: dicente etiam Virgilio li. georgi. iiii. Nec minus interea barbas incanaeque menta. Cinyphae tondent hirci setaeque comantes Vsum in castrorum & miseris uelamina nautis. Quin & iuxta illius largas insurgere segetes monstrare uidet Ouidius libro. ii. de ponto cum ait: Cinyphae segetis citius numerabis aristas: Quam tibi nostrorum statuatur summa laborum.
- C**inyphae prima cum. c. exili & i. latino: sequens cum. y. graeco scribitur: cognomen est hircorum in aethiopia: ut in superiori dictione uidimus.
- C**innamomum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: frutetum est in aethiopia. Quod teste Solino situ breui nascitur: ramo humili & depresso cum nunquam ultra duas ulnas ascendat. Et quod gracilius puenit ex inium magis dicitur. Eius radicem ait Plinius li. xii. naturalis histo. magni ponderis uidimus in palatii templo: quod fecerat Diuo Augusto coniunx Augusta aureae paterae impositam anis oibus in grana durabatur donec id delubrum incendio consumptum est. Nec eodem teste cinamomum & casia sunt arabum: sed cinnamomum idemque cinamum nascitur in aethiopia trogodytis conubio permixta.
- C**innamum cum. c. exili & i. latino atque duplicato. n. scribitur: similis est arbuscula cum cinnamomo: de qua Ouidius li. fastor. iiii. dum Baccho loqueretur meminit cum ait: Cinnamum tu primus captiuamque tura dedisti.
- C**ynomyia prima cum. c. exili & y. graeco: penultima cum diphthongo copacta ex. y. graeco & i. latino scribitur: ut supra cum de ea diphthongo loqueremur ostendimus. Et interpretari potest canina musca. Nam componitur ex κυνωσ quod est canis & μυια musca.

Cynocephali cum. c. exili utrobiq; & y. græco in prima scribitur: bestia quædam sunt ex simiarum genere in omnibus præterq; in capite quod caninum habent: humanam speciem deferentes. Nāq; dictio est compositio ex κυνος quod ut diximus canem indicat & κεφαλη caput: quasi caninum caput habentes. Suntque teste Solino in partibus æthiopiæ frequentissimi: violenti ad saltum feri morfu: nunq; ita māsueti ut nō sint magis rabidi: & de his sensisse Ouidium in prima metamor. arbitror potius q̄ de simiis: cū dicit ex sanguine fulminatorum gigantum nata esse animalia his uersibus: Perfusam multo natorum sanguine terrā. Immaduisse ferunt calidumq; animasse cruorem: Et ne nulla suæ stirpis monumēta manerent: In faciē uertisse hominum scæuæq; auarissima cædis.

Cynocephalea cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; æ. diphthongo in penultima scribitur: herba ē caput canis repræsentās: hāc dixit Apion grāmaticus teste Plinio li. xxx. naturalis histo. ab ægyptiis Osiritē uocari: diuinamq; esse cōtra oia ueneficia: sed tota erueret: statim cum q̄ cruisset mori.

Cynoglossa cum. c. exili & y. græco scribitur: herba est similitudinem habēs linguæ canis: uidelicet cynos. i. canis γλωσσα lingua.

Cynorhodos prima cum. c. exili & y. græco: penultima cū. rh. aspirato scribitur: dicitur a nostris teste Plinio lib. xxy. naturalis histo. rosa siluestris: sed ppria dictionis litteratura interpretat canis rosa. Nam cynos quod est canis cōponit cum ρωσ: quod est rosa: quæ sane sic quoq; uocata est: q̄ ut ait Plinius li. viii. naturalis histo. eius radix ad morsum canis rabidi unicū remedium oraculo quodam cōpertum fuit. Idem toti⁹ herba succum cum lacte exhibitum afficere dixit.

Cynofura cum. c. exili & y. græco: atq; unico. s. scribitur: dici pōt canis ura. i. cauda. Nam teste Aglosthene qui naxica scripsit: fuit una ex louis nutricibus de nymphis idæis: a cuius nomine urbs in arcadia: & portus qui ibidem est: & agri maior ps cynofura appellata fuit quā Iuppiter ob suscepta beneficia in cælum locauit. Et ob similitudinem cū arcto Calistonis: & ipsa arctos licet minor dicta fuit: ut in ea dictione uidimus. Est ergo cynofura minor ursula: de qua Lucanus libro. ix. ait:

Te segnis cynofura subit: tu sicca profundo Mergi plaustra putas.

Cynicus cū. c. exili utrobiq; & y. græco in prima: atq; i. latino in penultima scribitur: fuit philosophorū quorūdam agnomen: cuius sectæ princeps Antisthenes atheniēsis fuit: qui teste Laertio cū dissereret in gymnasio quod κυνόσαυρος appellabat: non longe a ianuis cynicum cognomē suæ sectæ dedit. Alii uero ex nostris q̄dam cognomen id canibus acceptum fuisse dicūt. Quia sicut canes natura mordaces sunt: sic philosophi illi in sectādis uitis mordaces eē dicerent. Nam ut refert Laertius i uita Diogenis cynici: interrogat⁹ Diogenes quare canis diceret: respondit q̄ in eos qui dant blādiō: in eos q̄ non dant oblatro: malos autē mordeo. Quin & cū sepultus eēt apud corinthū iuxta portā: quæ in Aeschinum fert: super illi⁹ tumulo erecta fuit colūna super qua canem ex pario lapide exculpsere. Alii uero cynicos ex eo dictos fuisse arbitrātur: quia eorū nōnulli uelut canes absq; uerecūdia pudenda exercere uisi fuerint: ut Crates thebanus cū uxore Hipparchia: & alii nōnulli. Ego uero gymnasiū cognomen illis primit⁹ cynicorum nomen dedisse existimo: & causas alias ex cōsequentibus etiā illis successisse: hi Diocle teste philosophiam naturalem & rationalem tollebat: soliq; morali initebantur. Repudiabāt liberales artes maxime geometriā & musicā: placebat eis finem eē secundū uirtutē uiuere. Stoici hoc idem dixerūt. plerūq; herbis & aqua tantūmodo utebātur. Cynici nobilitatē & diuitias abiiciebāt: quæ sane sectam plures putauere non esse uitæ cōsentaneam.

Cynthos cū. c. exili & y. græco atq; th. aspirato scribitur: mons est in delo insula decor⁹ natiuitate Apollinis & Dianæ: tantæq; celsitudinis teste Seruio: q̄ umbra sua totius insulæ ambitū tegat: a quo & Apollo cynthi⁹ & Diana cynthia nominantur.

Cynthius prima cū. c. exili & y. græco: penultima cū. th. aspirato scribitur & i. latino: cognomen ē Apollinis a cynthio monte acceptum: unde ait Ouidius li. i. de arte: Cynthius admoti uaccas pauisse phareas Fertur: & in puā delituisse casa. Quin & figurate a Virgilio p̄ Octauiano ponit i sileno cū ait: Cum canerem reges & prælia cynthius aurem Vellit. i. Octauianus.

Cynthia prima cū. c. exili & y. græco penultima cū. th. aspirato & i. latino scribitur: & pro Diana a poetis pōni consuevit: ut Horatius in. iii. carminum: Tu curua recines lyra latonā & celeris spicula cynthia. Ad cuius similitudinem & Propertius amatam suam cynthiam uocauit: quæ Hostilia proprio nomine dicebatur: cū in primo sui operis carmine ait:

Cynthia prima suis miserum me cepit ocellis:

Contactum nullis ante cupidinibus. Cuius meminit Iuuenalis in satyra Credo pudiciam cum ait: Haud similis tibi cynthia: nec tibi cuius Turbauit nitidos extictus passer ocellos: hoc est tunc credo pudiciā moratam in terris: cum montana uxor sternebat torum frondibus: & culmo idest paleis: uicinarumq; ferarum pellib⁹: quæ sane tibi o cynthia Propertii amica haudquaq; similis erat. Nec tibi o Lesbica amica Catulli: q̄ ita delicata fuisti: ut cum passerem haberes quo delectabar: & is moreret tantum fleuisti: quod tumore tibi oculi deturbati fuerint. Ipso dicente Catullo in libro primo:

Lugete o ueneres cupidine sq̄.

Et quantum est hominum uenustiorum
 Passer mortuus est meæ puellæ:
 Quem plus illa oculis suis amabat.
 Nam mellitus erat suamq; norat: Ipsam tam bene q̄ puella matrem:
 Nec sese a gremio illius mouebat: Sed circum filiens modo huc modo illuc
 Ad solam dominam usq; pipillabat. Et in fine subdit:
 Tua nunc opera meæ puellæ:
 Flendo turgiduli tument ocelli.

- C**yparissus prima cum. c. exili & .y. græco: reliqua uero cum. i. latino & duplicato. s. scribitur. Sed quandoq; sic: quâdoq; uero. y. græcum in. u. nostrum cōuertimus: ac dicitur cupressus. Nam Cyparissus primū: ut Virgilius libro æneidos. iiii. Aeriæ quercus: aut coniferi cyparissi: Ouidius libro metamorph. x. Sed tamē ante alios cæ pulcherrime gentis: Gratus erat cyparisse tibi. Cupressus uero etiam scribitur: ut Virgilius li. georgicorum primo: Et teneram a radice serens siluane cupressum. Namq; fuit Cupressus siue Cyparissus puer formosus a Siluano amatus: de quo Ouidius in. x. omnem fabulam explicauit. Et quia lachrymis dissolutus puer ob dolorem interfectæ ceruicæ in eam arborem cōuersus fuit: dicunt illam inferis consecratam: hoc ē lachrymis & luctibus. Seruius uero dixit illam inferis consecratam: quia cæsa nunq̄ reuirescit: unde moris eē romani rettulit: ramum cupressi ante domum funestam poni funere: hoc est cadauere pollutam: Ne quisq; per ignorantiam ingrediens pollueretur. Quare ab Horatio inuisa cupressus est: & a Virgilio atra: hoc est funesta nuncupatur. Verum de qualitate ligni locutus Plinius libro. xvi. naturalis historiæ inquit: Caricē uetusstatemq; non sentiunt cupressus: cedrus: hebenus: lotus: buxus: taxus: iuniperus: oleaster & olea tardissime larix: robur: suber: castanea: iuglans rimā fixuramq; non capit spōte cedrus cupressus olea & buxus: maxime æternam putant hebenum & cupressum cedrumq; claro de omnibus indicio. Nam ī templo ephesiano Dianæ utpote tota asia extruēte cum quadringentis annis peractum sit: conuenit tēdum eius esse cedris trabibus: de ipso simulachro dæ ambigit. Cæteri ex hebeno esse tradunt. Mutianus ter consul ex his q̄ proxime uiso eo scripsere uitigineum & nunq̄ mutatum septies restituto templo: ualuas esse e cupresso: & iam quadringentis prope annis durare. Materiem omnem nouæ similem. Et subdit nōne simulachrum Iouis in arce e cupresso durat conditum: sexcentesimo sexagesimo primo anno dicatum. Memorabile etiam uticæ tēplum Apollinis ubi cedroꝝ trabes durant: Ita ut posita fuere prima urbis eiꝰ origine ānis sexcentis septuaginta octo. Et in hispaniis aiunt tēplum Dianæ a Zacyntho aduectæ cū cōditoribus āno ducētesimo ante excidiū troiæ ut auctor est Bochus. Fuit etiam cyparissus teste eodē Plinio li. iiii. naturalis histo. urbs in achaia: & sinus circuitus qnq; & septuaginta miliarū. Idem ostendit Homerus li. ii. iliados.
- C**ypus cū. c. exili & .y. græco scribitur: insula ē in carpathio mari sita: porrectaq; inter ciliā & syriā: inter alias orbis insulas famosissima: ueterū diuitiis abūdans: luxui plurimū dedita. Ob quod Veneri sacrā dixit Florus li. iii. Est cypus teste Plinio circa finē libri. xii. naturalis histo. arbor odorata ī ægypto foliis & semine similis coriandro. Quā ut ait qdam eē dicitur arborem quæ in Italia ligustrum uocatur.
- C**yprianus priā cū. c. exili & .y. græco: sequēs cū. i. latino scribitur: nomen ē patrium: ac etiā uiri p̄prium.
- C**yphus cū. c. exili & .y. græco scribitur. Genus erat poculi: quo ut plurimū utebantur antiqui ī sacris: ut Virg. li. ænei. vii. Hoc pater anchises cypho libabat ad aras. & dicitur etiā scyphus cū. s. ante. c. ut ī ea dictiōe uidebimꝰ
- C**ypselus cum. c. exili & .y. græco atq; unico. l. scribitur: fuit teste Herodoto li. histo. i. pater Periādri corinthiorum tyranni.
- C**iranus cum. c. exili & .i. latino atq; unico. n. scribitur: fuit lycius & Sarpedonis comes: quē teste Homero lib. iliados. v. Vlyxes in bello troiano interfecit.
- C**irces cum. c. exili utrobicq; & .i. latino scribitur: fuit Solis & Persæ nymphæ filia: ut poetæ attestant: quā habitaſse haud longe a caieta urbe cāpaniæ ferūt: ī monte quodam oli insula: q̄ ab eo usq; ī hūc diē circæus ē appellatus: ut testis ē Homerus ī odyſſea: & Virg. circa initiū libri. vii. ænei. Nec mōs ille teste Seruio fretō maris: sed paludibꝰ a cōtinenti separatꝰ erat. Quas limus ex albanis mōtibꝰ defluens tandē cōpleuit: & terræ cōtinuū fecit: sup quo grande oli: ut asserit oppidū fuit: ut circæi ut gabii uulſinii: & alia q̄ plures urbes ī plurali dicebant. Quod Iuue. ipse in satyra Crispini ostendere uidetꝰ quā ait de Nerone: q̄ circæis nata forent an lucrinū ad faxū rutupinoue edita fundo ostrea callebat: & Horatius. Ostrea circæis: miseno oriūtur echini. Nec de mōte sane itelligere potuerūt: q̄ circæus ī singulari dictꝰ erat: s; de oppido magis quod sic quoq; uocabatur: & ī singulari circæum: ut utrūq; ostendit Lilius & Horatius in epodo. Non ut superni uilla candens tusculi Circaia tangat moenia.
- C**ircus cū. c. absq; aspiratione utrobicq; & .i. latino scribitur. Quidā uero cū. y. græco scribendū & græcum uocabulum putauerūt: eo quod κικλοσ apud græcos p. y. græcū scribitur: a quo cyrcum simili mō cū. y. græco deduci existimarūt. Quod nobis minime uideri pōt. Nā cyclus qdē si apud nos scriberet: fatemur græcū esse. Non aut circus: q̄ aliam litteraturam & uocē sequit. Nam dictio ē latina: & a circūo nomen traxit. Vnde si cū. y. græco scriberet: & ab eo quoq; deſcēdētia oīa p. y. græcū scribēda eēt: ut eiꝰ diminutiū cyr-

culus: qñ & cyrcuit⁹: & uerbū ipsum cyrcumeo. Item & præpositio circū & similia quod nemo unq̄ uidit. Itaq; licet recte cyclus cum .y. græco scribatur: quod apud nos non nisi in compositione aut deriuatiōe cōperitur: ut hemicyclus: cyclades: cyclops: non tamen circus cum .y. græco scribi potest: aut ex illis cōposita ut semicircus: aut semicirculus: cū dictiones sint latinæ: & a uerbo circumeo deducitur teste Seruio: a quo circenses eodem teste super. iiii. georgi. quasi circum enses dicti sunt ludi: p̄pterea quod apud antiquitates rudem: quæ nondum spectacula in fabricarum ornatum deduxerat: inter enses & gladios locis uirentibus agebantur. Et medio in loco munera collocabant: ut Virgilius libro ænei. v. Munera principio ante oculos circosq; locantur. In medio: Erat ludricū ut equi uictis curribus a circi carceribus descendentes ex uno latere circi decurrerent: & cum ad summum aduentassent: se inde diuerterent: & ex alio latere recurrentes ad primam usq; circi mætam reducerentur: ut late & pulcherrime descripsit Sophocles ἡ λέκτρα. Quare a græcis ἡμικρομμῶσ: hoc est equosq; cursus circus ipse ἡμικρομμῶσ circenses ludi uocitati sunt: dicente Iuue. i satyra Stēmata quid faciunt. Sic laudam⁹ equuz: facili cuz plurima palma Feruet: & exultat rauo uictoria circo: ob clamorē. f. & applausum circū spectatiū. Nam disponebatur circus in formam spatii oblongi: ita ut in summitate spatii: hoc est i loco ubi equi reuoluebantur species hemicycli constituta uidebatur. In circū uero gradus insurgebāt: in quibus spectantes sedere consueuerant. Vnde naturalem circū describēs Virgilius libro æneidos. v. inquit:

Hoc pius æneas misso certamine tendit

Gramineum in cāpum: quē collibus undiq; curuis

Cingebāt siluæ: mediaq; in ualle theatri.

Circus erat. Habebant ergo prius curuos colles pro sessilibus gradibus: qui quidem populi confessus teste Seruio in eūdem librum cauea uocabatur: dicente Virgilio in eodem libro: Hic totum caueæ cōfessum ingentis. Et ora prima patrum magnis clamoribus implet. Et libro. viii. Cōfessu caueæ magnis circensib⁹ actis Quin & id esse dixit Seruius quod Iuuenalis ait: Omnibus ad podium spectantibus: quasi podium cū cauea: idē esse uelit. Mihi uero uidetur ex iisdem auctoritatibus podium & caueam magis totum circum: q̄ tantūmodo concessum designare: ita ut recte posse dicere uideamur gradus sessiles in podio & cauea: hoc est in circo degere. Quin & in ipso circi medio ut apud constantinopolim: & romæ conspeximus: atq; ex auctoritatis auctoritatibus accipimus: locabantur obelisci: ut in ea dictione uidebimus: sepulchra nobilium uiroꝝ: & res alia spectatione dignæ: circū quas hoc est inter eas res sic per ordinem i medio dispositas equi decurrebant. Dicebatur etiam circus stadium: & locus ubi cursus erat equorum: curriculum stadii ut ex multis auctoribus constare potest: & Gelli præcipue circa initium noctium atticarum. At locus ille unde equi ipsi primo mittebantur: oppidum teste Varrone de lingua latina: Neui⁹ appellauit. Postea ut ait dictū sunt carceres: eo quod coerceantur equi: ne inde exeant: anteq̄ magistratus signum misit: iuxta quem sensum Virgilius in fine primi georgicorum ait:

Ut cum carceribus sese effudere quadrigæ

Addunt in spatia: & frustra retinacula tendens

Fertur equis auriga: nec audit currus habenas. Et libro. iiii.

Ruuntq; effusi carcere currus. Sane Octauianus teste Suetonio in illius uita: in circo aurigas cursoresq; & confectores belluarum ex nobilissima iuuentute produxit. Sed & troiæ ludum edidit frequentissimum. Maiorum minorumq; puerorum præci decorisq; moris existimans claræ stirpis indolez sic notescere. Similiter C. Calicula: ut idem in eius uita rettulit: edidit circenses plurimos a mane usq; ad uesperam iteriecta modo africanorum uenatione: modo troiæ decursione. Nec ullis nisi ex senatorio ordine aurigantibus. Ludus uero troiæ qualis erat: & unde originem habuit: late & eloquentissime monstrauit Virgili⁹ libro ænei. v. Verum circos in urbe fuisse tres: & non plures diuersis in locis legimus. Et primum circum maximum cognominatum fuisse. Secundum flamineum: qui & apollinaris est dictus. Tertium Neronis circum in uaticano. De maximo loquitur Liuius libro primo ab urbe: cuius locum a Tarquinio designatum ostendit cum ait: Primum circo qui nunc maximus dicitur: designatus est locus: diuisa loca patribus: equitibusq; urbis: spectacula sibi ut quisq; faceret fori appellati. Nam eos foros uocauerunt: quod opus erat maximum. Vnde ro manus populus spectabat quæ in circo munera edebantur. hæc ille. Seruius uero super. iiii. æneidos: in euz Virgili⁹ locum Implesemq; foros flammis inquit foros esse tabulata nauium: ab eo quod incessus ferat: & est generis masculini numero tantum plurali. Nec aliud q̄ tabulata intelligere uoluit Liuius: nam ut profertur spectare furcis duodenas ab terra spectacula alta sustentibus pedes. Ludricum fuit equi pugilesq; ex hetruria maxime acciti solennes. Sed ut ostēdit: Plinius libro trigésimo sexto naturalis historia: fuit postea circus maximus a Cæsare dictatore extructus: longitudine stadiorum trium: latitudine unius: sed cū ædificiis iugerum quattuor. Cornelius uero Tacitus incendium id describēs quo Neronis tēpore romana urbs pene conflagrauit. Inituz inquit in ea pte circi ortū: quæ palatino calioq; montib⁹ cōtigua est. hæc ille ostendens eum circū fuisse: cuius uestigia inter palatinum & auētīnū: etiā nunc cōspiciunt: habuit circus maximus præclarissima quædā circa se ædificia. In primis ædē Veneris: quam teste Liui⁹ lib. ab urbe. x. Fabius

Gurges consulis filius: aliquot matronis stupro damnatis ex eo mulctatio aere construxit. Fuit etiam teste Plinio li. xxxv. apud circum maximū aedes Cereris. Liuius item de bello macedonico dixit. Cn. Licinius dum uirum aedem Iuuentutis in circo maximo dedicasse. Ouidius etiā li. fastorū scribit templum Mercurii circum maximū spectasse: ubi ad illum dixit: Templum tibi posuere patres spectantia circum Idibus ex illis est tibi festa dies. Idem li. vi. ostendit colūnam breuem marmoreā post summā circum fuisse: ad quā romani pfecturi ad bella hastā eam ptem uersus in quā ituri erant: picere cōsueuerāt. ait enim:

Prospicit a tergo summum breuis area circum

Est ibi non puæ parua colūna rotæ:

Hinc solet hasta manu belli prænuncia mirti

In regem & gentē cum placet arma capi. Erat etiā in pte circii Hercules quoddam templum: quod Sylla iussu Sibyllæ construxit. Vnde ait Ouidius:

Altera pars circi custode sub hercule tuta est:

Quod deus euboico carmine mun⁹ habet. & subdit: Si titulos quæris sylla probauit opus. Nam aliud erat Hercules templū in foro boario: in quod teste Plinio li. x. naturalis histo. nec canes nec muscæ intrare poterant: eo quod post primas templi ualuas Hercules claua locata fuit: cum qua eo in templi loco Cacus occiderat: cui⁹ odore & non imerito absterrerentur canes. Circus flamineus ideo dictus est: quod in pratis flamineis constructus fuit. Vnde Liuius itaq; inde cōsules: ne criminationi locus esset: in prata flaminea ubi nunc aedes Apollinis est: iam tum apollinariæ appellabant: aduocauere senatum. Et in eodem li. ea iquit oīa in pratis flamineis concilio plæbis acta: quæ nunc circum flamineum appellat: ex quib⁹ nonnulli certissime affirmare uolunt eū flamineum circum fuisse: qui nunc quoq; agon uocatur: iuxta quem teste Pandulpho lateranensis ecclesiæ historiario Hadrianus primus romanus pontifex. in aede Apollinis ecclesiā cōsecrauit Apollinaris martyris & præsulis Rauēnatis: ut nominis similitudine memoriam idolorū cōfunderet. Nāq; in eo circo apollinaria in honorem Apollinis celebrari cōsueuerant: dicente Macrobio de saturnaliis: bello punico apollinaris ludi ex sibyllinis libris primū sunt instituti suadente Cornelio Ruffo decemuiro: & infra subdit. Inq; eaz rem duodecim milia aëris prætori: & duas hostias maiores dari decemuiris præceptū: ut græco ritu hæc hostias sacræ facerent Apollini boue aurato: & capris duabus albis auratis. Latine boue scemina aurata: ludos in circo populis coronatus spectare iussus. Cornelius etiā nepos teste Prisciano in. ix. dixit aedes Martis ē in circo flamineo architectata ab Hermodoro salaminio. Circū autē Neronis in uaticano fuisse ostendit Plini⁹ li. xxxvi. naturalis histo. de quo in dictione obeliscus uidebimus.

Chiragra cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: dici potest manuū dolor. Nam componitur ex χηρ quod est manus & ἄγρη dolor atrocitas uel aspera infirmitas: & simili modo componitur podagra: uidelicet a podos. i. pedis & agra dolor: quā incurabilem dixit Ouidius li. i. de ponto cum ait:

Soluere nodosam nescit medicina podagram:

Nec formidatis auxiliatur aquis. Id est rabidis hominibus quod more rabidorū canum licet acriter sitiant aquā abhorrent & timent: unde Lucanus li. vi. Non spuma canum quibus unda timori est.

Cyrène absque aliqua aspiratione uel diphthongo: & cum. y. græco scribitur: fuit uirgo miræ pulchritudinis filia Penei regis arcadiæ: siue ut poeta dicunt Penei fluminis. Virgilius li. georgicorū. iiii. ad Cyrenem locutus ait: Tristis aristeus penei genitoris ad undam Stat lachrymans. hanc Apollo e monte pelio thessaliæ rapuit: Et illam in sinibus libyæ ad iuga montium ægypto adiacentium deduxit: quæ teste Iustino li. xiii. quattuor illi filios peperit Aristeum Nomium Antæum & Argeum: quo in loco Batus Cyreni filius ex solutis linguæ nodis Apollinis responso ciuitatem cyrenem construxit: regnante romæ Anco Martio: a qua tractu temporis libyā ipsa cyrenæa uocata fuit: & scribitur cyrenæus eū diphthongo in penultima.

Cyrnus cum. c. exili & y. græco scribitur: fuit rex therapnes. i. corsicæ: a quo insula cognomē cyrene antequam corsica uocaretur accepit: & fuit pater Bati quod cyrenem urbem libyæ construxit: ut in ea dictione uideamus.

Cyrne cum. c. exili & y. græco scribitur: insula est in ligustico mari: quā hodie corsicā uocamus: dicta primū therapne Deinde a Cyreno rege cyrene cognominata. Vnde cyrenæus cum. æ. diphthongo. Virgilius in Mæcri: Sic tua cyrenæas fugiant examina taxos.

Cyrinus prima cum. c. exili & y. græco: sequens cum. i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.

Chirographum prima cum. ch. aspirato & i. latino: quod apud græcos sit. ei. diphthongus: & ultima cum. ph. aspirato scribitur: dici potest manus inscriptio.

Chiromantia prima cum. ch. aspirato & i. latino: ultima cum. t. simplici & i. latino scribitur: dici potest manibus diuinationis. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & ἀντία diuinationis.

Chironomos per. ch. aspiratum & i. latino scribitur: est communis generis: & dicitur ille uel illa: qui quædam manibus gesticulatur & ludit. Nam componitur ex χηρ quod est manus: & νόμος lex. Vnde Iuuenas in satyra Credo pudiciam: Chironomon lædam molli saltate bacillo: & inde chironomantis. Vt idem in satyra Si te propositi inquit:

Structorem interea ne qua indignatio desit

- Saltantem spectas: & chironomanta uolanti Custello.
- C**hironomia modo consimili scribitur & componitur: quæ ut ait Quintilianus in nomine ipso declaratur lex gestus: quæ ab temporibus heroicis orta fuit. Ea summis græciæ uiris: & ab ipso etiã Socrate, pbata. A Platone quoq; in pte ciuiliū posita uirtutum: & Chryippo in præceptis de liberorū educatione compositis non omiffa. Nam ut subdit Quintilianus lacedæmonios qdem etiã saltationē quēdam tanq; ad bella quoque utilem habuisse inter exercitationes accepimus. Neq; ut ait id ueteribus romanis dedecori fuit.
- C**hirodata eodem modo scribitur: tunica est teste Gellio li. vii. noctium atticarum: plixa ultra brachia: man⁹ toras ac ppe digitos operiens: unde nomen assumpsit: quam ferre romæ atq; in omni latio indecorum fuit. Vnde. P. Africanus uerba hæc in. P. Sulpitium Gallū hoīem delicatum obiectauit. Nā q; quotidie unguētatus aduersus speculū ornetur: cuius supercilia radūtur: q; barba uulsa sceminibusque subuulsis ambulet qui in cōiuiis adolescentulus cū amatore cū chirodata tunica inferior accubuerit: q; nō mō uinosus: sed uirorofus quoq; sit: eum ne quisq; dubitet qn idem fecerit: quod cinædi facere solēt. Simile Virgili⁹: Et tunicæ inquit manicas: & habēt redimicula mitræ.
- C**hiron cum. ch. aspirato & i. latino licet apud græcos sit ei diphthongus scribitur: fuit Saturni filius ex Philyra Oceani filia: cū quæ Saturnus cum concūberet: & Ops eius uxor adueniret: in equū cōuersus Chironē centaurum genuit: p dimidio hoīem: & reliquo dimidio equū. Vnde ait Virgilius li. georgi. iii. Talis & ipse iubam ceruice effudit equina: Cōiugis aduentu pernix satarnus: & altum Pelion hinnitu fugiens impleuit acuto. Aratus uero nil de aduentu uxoris cōmemorans dixit Saturnum quærentē p thraciam filium Iouem in equū cōuersum cum Philyre cōcubuisse: & Chironem ut diximus pgenuisse: q; ab ipsa philyre phillyrides cognominat⁹. Vt Virgili⁹ li. georgi. iii. Phillyrides chiron amithaoniusq; melāpus. At ipse Chiron nō modo centauros: sed cunctos hoīes sui temporis bonitate & iusticia superauit: dicente Germanico i arato: Hic erit ille pius chiron iustissim⁹ oēs Inter nubigenas & magni doctor achillis. Nauigauitq; teste Orpheo cum argonautis: dicente ἐνώταδε χείρον δικάϊ οτατοσ κενταυρων. Quem & iudicē illorū & medicum fuisse dixit. Nam ut uidebimus in dictione Hippocrates: medicinā & herbarum bonitates etiã adinuenit: quam postea docuit Aesculapiū & Achillē. Idem cū argonautis teste Orpheo ἀλλότε δάυφοιβω κιοά φην μετὰ χερσιν ἀράσω: hoc est nōnunq; Phœbo citharam manibus personabat: quam Achillei similiter pulsare docuit. Ad hūc in pelio monte cum semel diuertēret Hercules: & sagittas ipsius Herculis i sanguine hydræ intinctas Chiron manibus cōtrectaret: admirareturq; quēadmodum imania centaurorū corpra illis interfecisset: una e manibus dilapsa pedē feruit: & illū in maximas angustias coegit. Sed deog: miteratione post. ix. dies ad astra sublimatus ē: dicente Ouidio li. fastog. v. Nona dies aderat cum tu iustissime chiron Bis septem stellis corpore cinctus eris.
- C**hirurgia cum. ch. aspirato & i. latino utrobiqu; scribit⁹: sed apud græcos in prima est. ei. diphthogus: quæ ut supra uidimus in. i. nostrum cōmutata fuit. Nam cōponitur ex χείρ: quod ē manus: & ἐργία operatio: sed i compositione mutatur. r. antepenultima in. ov. diph. & dicitur χείρουργία. Sane ex. ei. diphth. quæ est in prima quidā abiiciunt. e. & detinēt. i. ac dicunt chirurgia. Quidā uero ecōtrario abiiciunt. i. & detinent. e. ac dicunt cherurgia. Item nonnulli similiter ex diphtho. antepenultima abiiciunt. o. ac retinent. r. & in. u. nostrū cōuertunt: & dicit chirurgia. Alii uero ecōtrario abiiciunt. r. & retinēt. o. ac dicunt chirogia: quæ in oibus manuū operationem indicat.
- C**irticus absq; aliqua aspiratone & i. latio utrobiqu; scribit⁹: fluui⁹ ē teste Herodoto memorādus in scythia.
- C**yrus cū. c. exili & y. græco atq; unico. r. scribit⁹: fuit rex persæ potētissim⁹: & primo ab Astyage auo materno expositus: q; a pastore regii pecoris cōpertus & enutritus: cū puer effectus inter pastores iperio uteretur Cyri: hoc ē domini nomen accepit: ut dixit Iustinus li. sui epitomatis. i. Nam κύριος græce latine dominus dicitur: ipse deinde apud massagetis in prælio occidit.
- C**irra cū. i. latino & duplicato. r. atq; secūdo aspirato scribit⁹ ē mons seu collis p nafi alio nomine helicon uocitatus. Fuitq; Apollini sacer: unde Martialis: Quid tibi cū cirra: quid cū p mēsidis unda. Et ide cirrhæ⁹ ut Iuue. in satyra Exēplo quodcūq; malo inquit: Et cirrhæi spicula uatis.
- C**yrillus priā cū. c. exili & y. græco: sequens cū. i. latino & duplicato. l. scribit⁹: nomen ē uiri pprium.
- C**hilo cuz. ch. aspirato & i. latino atq; unico. l. scribitur: fuit philosophus lædæmoni⁹: patre Demageto un⁹ ex septem sapientibus græciæ. hūc Plinius li. vii. naturalis histo. eius sententiæ auctorem fuisse dixit: quæ in templo Apollinis litteris aureis scripta fuit γνωσι σε αὐτον. i. cognosce teipsum. Idem teste Laertio elegiam scripsit ad uersus ferme ducentos in qua dicebat futurorum puidentiam ratione posse comprehendī p uirtute uiri. Hūc eundem Herodo. li. histo. i. cū Hippocrate in olympia cōuenisse ostendit. Fuit idem in loquendo breuis: ob quod Aristagoras melesius eum breuiter loquendi modū chilonium appellauit. Senuit circa primā & qnquagesimā Olympiadē: quo tpe uiguit Aesopus. obiit pisæ amplexus & osculatus filium q; fuerat in olympia coronatus. Defunctū aiunt ex imodico lætitia & imbecilli senio.
- C**ius cum. c. exili & i. latino scribitur: fluui⁹ est thraciæ: q; teste Herodoto li. histo. iiii. ex pæonib⁹ & rhodope

- monte pfluens: medium scindit æmum: & in istrum defluit.
- C**hius cum. ch. aspiraco & i. latino scribitur: insula est in mari ægæo: habens aruisum promontorium: a quo aruisia uina deducebantur. Virgi. in daphni. Vina nouū fundaz calathis aruisia nectar. Et habet chius i primitiuo penultimā breuē: ut Lucanus in. viii. Quas asine cautes. & quas chius asperat undas. At i deriuatio pducit ut Horati^o li. ii. sermonum: Cæcuba uina ferens alchon chium maris experts.
- C**isseus cū. c. exili & i. latino atq; duplicato. s. & eu. diphth. scribit: fuit teste Virgi. li. ænei. v. rex thraciz: dicente Aenea: cratera ipressum signis: quē thracius olim Anchisæ genitori in magno murmure cisseus Ferre sui dederat monumētū & pignus amoris. Fuit & pater Hecubæ uxoris Priami: ut ostēdit Euripides ἐκείνου αἰὲς ὡς ἀλόχοιο ἐκείνου ἄϊο γέγονος τῆς κισσεως. Ex quo patronymicū fœmininū pficiatur cisseis. Vt Virgi. li. ænei. vii. Cisseis pregnans ignes enixa iugales.
- C**yssus cum. c. exili & y. græco atq; duplicato. s. scribit: genus est hederæ: quæ teste Pli. li. xvi. naturalis hislo: sola omnium genere sine adminiculo stat.
- C**ithara cum. c. exili & i. latino atq; th. aspirato sequente. a. uocali scribit: instrumentum est musicum: quod etiam lyra dicitur.
- C**itharædus priā cū. c. exili & i. latino sequēs cum. th. aspirato: & penultima cū. æ. diphthongo scribit. Naz componit ex cithara: & ωιδόσ cantor: ubi diphthongus ex. ω. mega & i. puo cōuertit i. æ. diphthongum nostrum quæadmodū supra uidimus: eum de illa tractauimus. Mulier uero dicit apud Terentium citharistria: sicut a cymbalo cymbalistris: at cantrix seu cantatrix dicitur apud eundem psaltria a psallo uerbo græco: quod apud nos est canto.
- C**ythera prima cū. c. exili & y. græco: penultima cum. th. aspirato sequēte. e. absq; diphthongo scribit: fuit teste Hesiodo in theogonia ciuitas cyprii: a qua Venus ipsa cognominat. Eadem litteratura scribit insula quæ ultima ex cycladibus ponit. Laerti^o uero laconiz insulā dixit: quæ pri^o porphyris dicta fuit: ut in ea dictione uidebimus: sed ob celebratū Cythereæ tēplum: quod in illa erat cythera neutri generis & tantūmodo i plurali cognominata fuit. Virgi. in. i. ænei. Hūc ego sopitū somno sup alta cythera Recodā: & li. x. Est paphos idaliumq; tibi sunt alta cythera: sicut hæc solēnia & hæc artaxata i plurali simili mō tātummodo declinant: ut Iuue. Sic pretextatos referūt artaxata mores. de qb^o in suis dictionib^o uidimus uidebimusq;.
- C**ytherea priā cū. c. exili & y. græco sequēs cū. th. aspirato & e. uocali tā i penultima q; ātepenultia absq; diph. scribit: sane apud græcos in penultima ē. ei. diphthong^o: ob quod dixit Serui^o sup. vi. ænei. dici cytheream p cytheriā: hoc est uoce græca ubi illa diphthongus sic sonat. Et ē cytherea Veneris cognomē a cythera urbe cypri: ut in precedenti dictiōe uidimus. Vnde uocabulum cythereia & cytherei^o p diuisionē. ei. diphthongi deducit: ut Oui. li. metamorpho. xiii. Fert humeris uenerabile onus cythereius heros.
- C**ytherei ut superior dictio & cū. i. latino in fine scribit: nomē fuit libertæ Volūmii. Quā Gallus amauit: & Licorim in ultima æglōga: quæ gallus inscribit Virgi. nominauit.
- C**ithæron prima cū. c. exili & i. latino: sequēs cum. th. aspirato & æ. diphthongo scribit. Vnus ē ex iugis pnaſi montis boetiz: nō longe a thebis: quē Lactanti^o dixit li. i. diuinarū institutionū: sic quoq; dici: qā frequenter sup ipō cantu cytharæ Orpheus psonaret. Quod Oui. li. metamorpho. iii. prius cōfirmasse uidet cum ait: Vadit ubi electus faciēda ad sacra cithæron: Cantib^o & clara bacchantū uoce sonabat. Nam i eo persancte colebat Bacchus. Quin & in illo Pentheus atq; Orpheus dilaniati fuerunt.
- C**ytorus priā cū. c. exili & y. græco: penultia cū. t. exili & o. uocali scribit: mons ē teste Solino minoris asiz in paphlagonia porre^o i spatū trium & sexaginta miliū buxo fertilis: quæ ut ait uento mota æstus imitatur undaz: dicente etiā Virgi. li. georgi. ii. Et iuuat undantē buxo spectare cytoron.
- C**ythisus priā cū. c. exili & y. græco: secūda cū. t. simplici & i. latino: qn & unico. s. scribit: frutex ē teste Plinio circa finē li. xiii. naturalis hislo. ab Antilomacho atheniensi miris laudib^o predicat^o pabulo ouium: quo modo dico pinguescūt & quadrupedia aut iumēta hordecum spernūt. hæc ille. Quare dixit Theocritus.
α αἴξτων κῦτισον ὁ λυχοσ τὰν αἶγα δῖωκεῖ
α γέρανος τωροτρον ἔγω λέπτῖ τῖν μελάνημαῖ.
- Ex qb^o ea trāslulit Virg. quādo dixit i corydone: Torua lezeta lupū seqt: lupus ipse capellā: Florentē cythisus seqt lasciuia capella. Et subdit Pli. ad ea quæ supra dixit. Nō ex alio pabulo lactis maior copia aut melior. Et infra subseqt iuent^o hic frutex in cythiso isula: ide trāslat^o in oēs cyclades: mox in urbes græcas casci puētū. hæc ille. iō dixit Serui^o sup. ii. georgi. ab ea isula: i qua abūdat nomen assumpsisse. Et pgit Pli. ppterea qd maxie miror rarū eē i Italia nō æstūū: nō frigore: nō grandinū: aut niuis iniuriā expauescit. Adicit Iginus: ne hostiū qdem ppter nullā gratiā ligni: nec formam eius fruticis faciēue declarat: ut reliquoz fecit.
- C**hytrapos priā cū. ch. aspirato & y. græco: sequēs cū. t. exili scribit: dicitur ille tripos q chytram. i. ollā supra ignem detinet. Et seqtur ultime dictiōis declinationē quæ est pos podis ut Oedipos: & similia.
- C**yzicus prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. z. consonante & i. latino: ultima cum. c. exili scribitur: ciuitas fuit asia nobilissima sita in cherroneso maris propontidis mœnibus arce & turribus marmoreis: qsi altera roma: ut scripsit Florus libro. iii. Vnde ait Ouidius li. i. de tristibus:

Hincq; propontiacis harentem cyzicon oris:

Cyzicon æmonia nobile gentis opus.

- C** lanius cum. c. exili & i. latino scribit: fluuius est cãpania ppe neapolim fluens: & acerras dicitur a κλαριον: quod est uiola qua illius ripa abundare dicuntur.
- C** larium cū. c. exili & i. latio scribit: oppidū ē teste Seruio sup. iiii. ænei. i. cōfinio colophoniog. Vnde Apollo Clari⁹ dicitur ē: quod nō lōge ab epheso qdā eē referūt. Vbi Iuppiter Neptun⁹ & Pluto mūdi ipia sibi iuicē sunt sortiti. Vnde Pli. li. v. naturalis histo. cum. de epheso loq̄retiq; inde Apollinis clarii phanū lebetos fuit
- C** laros cum. c. exili scribit: insula ē una ex cycladibus: a qua ut nōnulli putant Apollo clarius dicitur ē: quod Homerus in hymno Apollinis asserere uidetur.
- C** larius cū. c. exili & i. latio scribit: cognomē est Apollinis: uel ab oppido in cōfinio colophoniog. Vel ab insula claros: in qua ut dicūt clara ē urbs: i qua religiosissime colebat clarius deus dicitur ē. Ouidius lib. ii. de arte: Et clario delos amata deo: Idem circa initium libri fastog: Et clario missa legenda deo.
- C** lassica cum. c. exili & duplicato. s. scribit: sunt teste Petronio grāmatico cornua tuba quaz cōuocandi cã facta erant. & ut ait a calando classica dicta sunt: de quo i dictione calēda uidimus.
- C** lazomene cum. c. exili in pria & z. cōsonante in secunda scribit: urbs ē in cōfinio æolia & ionia: quam sub lydia nōnulli historici quādoq; posuere.
- C** learchus prima cum. c. exili & ultima cum. ch. aspirato scribit: quasi cleos. i. gloria: & archos princeps: fuit philosophus solensis
- C** leantes cū. c. & t. exilibus scribit: fuit Afius philosophus & Phaniū filius: & teste Antisthene pugil primum deide pfect⁹ athenas cū q̄ttuor drachmis discipulis factus ē Zenōis. Fama ē ipm laboriosissimū fuisse: adeo ut iopia cogente se mercenariū faceret: ac noctu qdē i hortis hauriret aquas. Interdiu operā studis liberalibus daret. Pisebat etiā sape farinas. Ingeniū obtusum diligētia uicit. Cōposuit libros pulcherrimos de tpe: de sensu: de arte: de appetitiōe: de antiquitate: de diis: de hymenæo: de gigantibus: de arte amatoria: de politicis: de legibus: & alios q̄plures. Tumuit illi giguia ac putruit. medicorū sentētia biduo se a cibo abstinuit: cōualecente ipso & medicis sibi cōsuetā pmittēbus: iteg sponte sua fecit abstinetiā q̄ cōsumpt⁹ ē: & extit⁹ Alii dicūt amore alterius uitæ manū sibi iniactisse: audito a se Zenonis ānis. xix. Cuius ānos: hoc ē nonagesimū æquasse dicit. Et ille idem ē q̄ Cloates cum. o. post. l. a Iuue. dicit cum ait in. ii. satyra: Et iubet archetypos pluteum seruare cloantas. At Cloanthus cū. th. aspirato: alius fuit ut i ea dictione uidebimus.
- C** leobolus cū. c. exili & unico. l. i. ultima scribit: fuit lindius Euagore fili⁹ unus ex septē sapiētib⁹ græcie. Cui⁹ genus pleriq; ad Hercule referūt: dicitq; illum petiisse ægyptum p̄cipiēda philosophia gratia. Natamq; illi filiulam Cleobolinā: quam ex ametrog ænigmatum uatem aiūt. Fuit hic tpe Solonis ad quem epistolam direxit: obiit annorū. lxx.
- C** leombrotus cū. c. & t. exilibus scribit: fuit teste Plutarcho uir lacedæmonius: & Pausania filius.
- C** leostratus absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit nomen cuiusdam uiri atheniensis.
- C** leomenes cū. c. exili & absq; aliq̄ diphthōgo scribit: fuit teste Herodo. li. histo. ii. uir sua atate iustissimus.
- C** leone cum. c. exili scribit: urbs est arcadia in nemæa regiuncula.
- C** leonymus cum. c. exili & y. græco scribit: nomen fuit uiri pprium.
- C** lericus absq; aliq̄ aspiratiōe & cū. i. latio scribit: dici pōt q̄si sortitus. Nā a κληρος: quod ē fors deducitur.
- C** lepsydris pria cū. c. exili secunda cū. y. græco & penultima cū. i. latio scribit. Vas ē quoddam i fundo crebris & minutis foraminibus pforatū: qn & e latere superiori quodā foramine aptū: quod sanē uas cū aqua implet: & ide superius foramen digito claudis: ne uacūū def: cōtinet aq̄ iterius nec effundi pōt. Sz cū apit qa acruices eius qd euacuat sup̄plere pōt p rimas ipi⁹ fundi sparsiz diffundit. Sane nōnūq; simili uase designabāt ap̄tati quos horæ. Et a κλεπτω quod est furor: & uλαρια: quod ē uas aqueū cōponit q̄si aquā furetur.
- C** limax cū. c. exili & i. latio scribit: dicit latine scala: qd̄ tā i plurali q̄ i singulari idē significat: & in utroq; numero cōperit. Est etiā climax figura cū de uerbo ad uerbū sit gradatio: ut Virgi. i. Alexi: Torua leana lupuz seq̄ lupus ipse capellam: Florentē cyntifum sequit lascua capella. Et illud Mars uidet hãc: uisamq; cupit: potiturq; cupita. Vnde Aphricanus mō cōsimili aiebat: ex inocētia nascit dignitas: ex dignitate honor: ex honore imperium: ex imperio libertas.
- C** lymene cū. c. exili & y. græco & absq; aliq̄ diph. scribit: fuit teste Hesiodo i theogonia nymphæ una oceanii & Tethyos filia: de qua Virgi. li. georgi. iiii. Inter q̄s curā clymene narrabat inanē. Fuitq; mater Phaethōtis: de qua Ouidius li. metamorph. i. Et tulit ad clymenen epaphi cōiucia mater. Altera fuit ministra Helenæ decoris oculis redimita: ut dixit Homerus li. iliados. iiii. quam unam & Aethram alterā comites in patria habuerat. Vnde ait Ouidius in epistola Helenæ ad Paridem:
Cætera p sotas clymenen æthramq; loquamur.
Quæ mihi sunt comites consiliumq; duæ.
- C** lio cum. c. exili & i. latino scribit: fuit musag: una a cleos quod est gloria cognominata: ut uidebimus in dictione musæ: de qua Ouidius li. fastog. v. Clioq; & curua: scita thalia liræ.

- C** Iyæmnestra prima cum. c. exili & y. græco: secūda cum. t. exili & z. diphth. penultima cum. m. ante. n. in eadem syllaba & c. absq; diphth. ultima cum. t. exili scribit. Quia q̄ insci q̄dam moderniores scripturam eius dictionis prorsus corruerūt: fuit Tyndari filia ex Leda uorq; Agamēnonis: & mater Horestis: quæ cū adulterasset cum Aegytho Thyestis filio: Agamēnonem a bello troiano redeuntem teste Iuuenale media inter pocula interfecit.
- C** litomachus pria cū. c. exili & i. latino: sequēs cū. t. similiter exili: ultima cū. ch. aspirato scribit: fuit philosophus carthaginēsis: & lingua patria Hastrubal uocabat: in q̄ etiā philosophari coepat. Venit athenas quadraginta ānos nat⁹: adiuitq; Carneadē: q̄ hominis industriā admirat⁹: eū curauit studiose doceri: euasitque ita clarus ut Carneadi successerit. uersat⁹ ē in tribus sectis academica: peripatetica: & stoica.
- C** linias cū. c. exili & i. latino utrobicq; scribit: & nōnunq; sine. s. finali: apud græcos uero in pria ē. ei. diphthōgus: fuit teste Plutarcho pater Alcibiadis. Alius fuit cretēsis: de quo Plato i legibus meminit.
- C** lypeus cū. c. exili & y. græco scribēdū eē ostendit Plini. li. xxxv. naturalis histo. ostendens a γλυφω: quod ē sculpo deriuari: quasi γλυπτοσ: hoc est sculptus. Ita ut. y. mutet in. c. nostrum sicut cōtra ob uicinatē litterarū: ut in antehabitis ostendimus. Vnde ait sic Plinius: scutis enī qualibū apud troiā pugnatum ē: continebant imagines. Vnde & nomē habuerūt clypeorū. Non ut puerfa grāmaticorū subtilitas uoluit a diendo deduci. hæc ille. cluere enī atiq; pugnare dicebat. Et subdit poeni ex auro factitauere clypeos scultis imaginibus: & secū in castris tulere. Quare nomē clypeorū a γλυφω quod ē sculpo habere uoluit.
- C** lystrū prima cū. c. exili & y. græco scribit. Instrumētum ē ad expurgandū uentrem.
- C** lytius pria cū. c. exili & y. græco: penultima cum. t. simpliciter non aspirato: & i. latino scribit: fuit teste Homero filius Laomedontis: & frater Priami. Alterum posuit Virgilius libro. ix. æneidos cum ait: Et clytium & Iydem & amicum cretea musis.
- C** litor absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: dici pōt inuitator: & inde clitorius.
- C** litori⁹ cū. c. & t. exilib⁹ atq; i. latino scribit: ē arcacliz fons q̄ semel pot⁹ odiū facit uini: ut uidebim⁹ i dictione Proetus. De eodē Ouidius metamorpho. xv. Clitorio q̄cūq; sitim de fonte leuauit Vina fugit: & reliqua.
- C** litumnus pria cū. c. exili & i. latino: penultima cū. t. exili: & ultima cum. m. ante. n. scribit. Et ut græci quādam ferūt dicit quasi clitor: hoc est inuitator amnis. Sic enī in historiis Dionis de. ii. bello punico p̄ fonte umbriæ positum cōperi. Nostri uero dicūt eē in ualle spoletana apud radices montis: cui treuiū oppidum iminet: & fluuium ex se effundere apud ueuanā & spoletum: q̄ tādē topino fluuijo iunctus in thyrī cadit. Ex hui⁹ aqua si bos biberit: & cōcaperit: nō solum grādes tauros: sed penitus albos p̄ducit. Quod Virgilius libro georgicorū. ii. tetigit cum ait:
Hinc albi clitumne greges: & maxima tauri
Victima: sæpe tuo perfusi flumine sacro:
Romanos ad templa deū duxere triumphos:
- C** loanth⁹ prima cum. c. exili: ultima cum. th. aspirato scribitur: nomen fuit troiani cuiusdam Aeneæ comitis: compositum ex cleos quod est gloria: & ανθος flos: quasi gloria sit floris: & propter altiore sonum magis. o. q̄. e. in prima retinuit.
- C** lonus cū. c. exili scribit: nomen fuit uiri p̄priū aurifabri: deductū a κλω quod est frango: & inde κλωνος ramus: de quo Virgilius li. ænei. x. Quæ clonus eurydes multo cælauerat auro.
- C** lonius cū. c. exili scribit & i. latino: fuit unus ex q̄nq; ducibus boetiorū: q̄ cū q̄nquaginta nauibus ad troiam nauigarūt: ut ostendit Homerus li. iliados. ii.
- C** lotho cū. c. exili & th. aspirato scribit: habetq; apud græcos accentū i fine: una ē ex parcis: ut uidimus i dictione atropos. Alter eodē nomie fuit nymp̄ha marina: una ex filiis Nerei: de q̄ Virgi. li. ænei. ix. ait:
Magniq; iubebo Aequoris esse deas: quales nereia clotho
Et galatea fecant spumantem pectore pontum.
- C** loaca absq; aliqua aspiratione a nostris scribit: atq; græcā dictionē eē nōnulli affirmant. Ita ut a cochlea cōmutatis q̄busdam litteris deriuet: q̄a eos subtextus cōmeatusq; habere uideat: quos habet cochlea. Alii latinam dicūt & a colando deductā eē uolunt: dicente Vlpiano de cloacis: cloaca est locus cau⁹: p̄ quē colluuiēs quædā fluit. Festus uero dixit cloacā a cloacare: quod ē ignare deduci. Sed subdit Vlpianus cloacæ autē appellatione & tubus & fistulæ cōtinent. Et inde seq̄tur ad salubritatē ciuitatum & ad tutelā p̄tinet: ut cloacæ purgent & reficiant. Nam & cælū pestilēs & ruinam minant imūdiaciæ cloacarū. Sane Liuius teste li. ii. ab urbe: Tarquinius foros i circo faciendos & cloacā quæ maxima receptaculuz oīm purgamentorū sub terra agēdam: q̄bus ut subdit opibus uix noua hæc magnificētia q̄cūq; adæquare potuit. Et Plin. li. xxxvi. natu. histo. cū romana quædam ædificia cōnumerasset. subdit preterea cloacas opum oīum dictū maximū suffossis montibus atq; urbe pensili subtrusq; nauigata. Et subsequit id. M. Agrippa fecit in ædilitate post cōsulatum: connicatis septē annibus cursu præcipiti torrentū mō rapere: atq; auferre oīa coactis. Et plura admiranda quæ de huiusmodi rebus idem auctor p̄sequitur.
- C** lhamys prima cum. ch. aspirato: & ultima cum. y. græco scribitur: indumentum est militare & comicum: ut dixit Iulius

dixit Iulius Pollux:

- C**hlæna prima cum.ch.aspirato sequente.l.&.æ.diphthongo scribitur.Genus est uestimenti quod desuper alia portabatur:ut Lucilius libro.xx.a Parthenio inducitur qui ait chlænâ desuper indutam scædauit.Sic Homerus li.iliados.ii.Vlyxem inducit dicentem cõtra Therfitem: si offendero te iterũ talia facientẽ præhẽdam:& denudatum oibus uestibus non modo tibi auferã χλαίνας τῆδε χιθωνας:hoc est chlænã & tunicã sed ut subdit etiã ea quæ pudenda tegũt.Idez li.x.αμφὶ δάρρα χλαίνας τερονήσατο.At Virgilius libro ænei.iiii.sine.ch.tantũmodo lænã dixit cũ ait:Ardebat murice læna:ut i ea dictione uidebimus.
- C**hloris cũ.ch.aspirato &.i.latino scribitur:fuit una Amphionis Orchomeni regis filia:uxorq; Nelei & mater Nestoris atq; aliorum.xi.filiogz.Altera ab Ouidio dea florum ponit:quæ cũ nympha eẽt non ignobilis: & Zephyro nuberet:quasi dotis loco id muneris a marito accepit:ut florum oim potestãtẽ haberet: unde inquit ipã ad Oui.libro pastorũ.v.Chloris erã quæ flora uocor corrupta latino:Nominis ẽ nostri littera græca sono.Huius sacra floralia dicebant instituta:teste Pli.libro.xviii.naturalis histo.urbis año qngentesimo sextodecimo ex oraculis sibyllæ:ut omnia bene deflorescerent.Nam ut idem auctor rettulit: tria tempora fructus metuebãt: ppter quos instituerũt ferias diesq; festos rubiginalia:floralia:uinalia. Rubiginalia Numa constituit año regni sui.xi.quæ nũc agunt ad.vii.calendas maii:quoniam tũc fere segetes rubigo occupat.Diem uero floralium Varro determinat.Sole tauri ptem.xiii.obtinẽte.Ita ut si in eo quadriduo iciderit plenilunium fruges & oia quæ florebut lædi necesse erit.Vinalia nono calẽdas martii degustãdis uinis instituta:quæ nihil ad fructus attinent.
- C**hloelia cũ.ch.aspirato &.o.atq;.e.sepatis apud græcos atq; unico.l.sequente:&.i.latino scribitur.Virgilius tamen.o.&.e.cõiunxit in uersu ut infra uidebimus:fuit uirgo romana:de qua late Lilius li.ii.ab urbe scriptis:hæc Porfena hetruscoruz regi cum pluribus aliis romanis utruq; sexus obses data fuit:ut si Porfena hostes a ianiculo remoueret:romani agros dudum ueniẽtibus ablatos restituerent.Sed illa cũ liberatuz ab hostibus ianiculum cõspexisset:dux cateruz uirginũ effecta inter hostium tela cum illis aufugiens natando thybrim ptransiuit:Et uirgines oẽs ppinquis suis restituit.De quo Virgi.li.ænei.viii.Et fluuiuz uinclis inatet chloelia ruptis.Quam solam cuz Porfena restitui sibi omnino exposceret:admiratũ uirginis uirtutẽ pariter aliam obsidum quos impuberes illi elegit ei largitũ est:& honoratã remisit.Vnde Iuue.Quod mirareẽ cum coclite mutius.Et quæ imperii fines thyberinum uirgo natauit.
- C**nidios cum.e.exili sequente.n.in eadem syllaba &.i.latino scribitur:una est ex quib; ciuitatib; dorica græcia:ut ostendit Herodotus libro histo.i.in hac teste Plinio li.naturalis histo.vii.templum fuit Veneris & simulachrum sculptum a Praxitele neutiq; a libidinoso complexu tutum.Vnde cõterraneus meus Carolus aretinus in elegia ad Poggium.
Praxitelesq; cnidi rursus te marmore signet
Pulchra uenus:quo sit nobilis ipsa cnidos:
Deniq; lysippus fingat spirantia signa:
Omnia mercurio cedere uisa meo.De qua Venere late uidebim; i dictione Praxiteles.S; ut ait Pli.li.xxxvi.naturalis histo.sunt in cnido & alia signa marmorea illustrium artificuz Liber pater Bryafidis:& alter Scopæ & Minerua.
- C**nosus cum.c.exili sequente.n.i eadem syllaba scribitur:urbs fuit i creta Minois regia:unde cnosius cnosia cnosium deriuat:quæ ob uicinitatẽ litterarum moderniores cum.g.scribunt.Virgi.lib.geor.primo:Gnosiaq; ardentis decedat stella coronæ:quam a Vulcano fabricatam Ariadne filia Minois a Venere dono accepit: ut in dictione Ariadne uidimus.
- C**noaspis cũ.c.exili &.i.latino scribitur:fluuius est medoz:q; apud pfas i tigris decurrit.hui; aq; teste Solino adeo dulcis ẽ:q; q̄diu reges pfas i regno erãt:ex eo sibi pocula semp uolebãt:& si pegre graderẽt secũ deferebãt
- C**noctus absq; aliqua aspiratione & cũ.y.græco scribitur:habetq; apud nostros accetum i penultima:fluui; dicitur isernalis:q; ex styge palude nascit:& a poetis sapius decantatur.
- C**ochlea prima cum.c.exili & sequens cuz.ch.aspirato scribitur:testa est limacæ:quæ & nõnunq; pro ipã limacæ ponitur:ut Plinius libro.xviii.limacæ inquit nascunt in uitia:& aliquando e terra cochleæ minutæ murum in modum erodentes eam.
- C**ochliarium prima cũ.c.exili:sequens cum.ch.aspirato scribitur:sequente.l.&.i.latio utrobicq; scribitur:& a cochlea ob eius similitudinem deriuatum est.
- C**ocche ut i antiquissimis & emedatissimis codicib; nostris cõperi:prã cũ.c.exili utrobicq; & ultima cum.ch.aspirato scribitur.Nam apud græcos nusq; dictionẽ hãc legi:quã tamen qdam græcam eẽ cõtendũt: nec illi; deriuatõnẽ exquirere ualuit:& ut qdam putãt unum corruptũ designat:quod indicare uidef Iuue.cũ ait i satyra Vmbritii:Cuius aceto:Cui; cocche tumes.nec stare põt cõcha ut qdam syllabarũ ignari male legunt Sed stare tamen põt cõche p pisce quod inueniri nõnulli affirmant in Martiale.
- C**ocles cũ.c.exili utrobicq; scribitur:fuit teste Herodiano grãmatico tractatu de noie ap; antiquissimos cognomen habetium unũ oculũ:unde oculũ a latinis primo tractũ qdã uolũt.fuit itaq; apud romanos cognomen

M

Horatii cuiusdam inelyti & fortissimi cuius dicente Plinio de uiris illustribus cum Porfena primo impetu cepisset ianiculum. Horatius cocles illo cognomine quod in alio praelio oculus amiserat: pro p[ro]p[ro]te sublicio stetit: quem fuisse ligneum dixit Seruius super. viii. aenei. Et t[er]tiu[m] hostium impetum solus ille sustinuit: quoad pontem post se cofractum fuisse a suis pensit. Et inde putat erat armatus in thyberim se co[n]iicit: atque ad suos enatans magna cum gloria euasit: dicente Virgi. libro. viii. aenei. Illum indignanti similem simile[m]q[ue] minanti Aspiceres pontem: q[uia] auderet uellere cocles.

- C**odrur cum. c. exili scribitur: fuit teste Seruio in Dalphinim dux atheniensium: qui orto bello iter laconas & athenienses. Cum respondisset oraculum illos posse uincere: quorum dux perisset: habitu humili profectus e[st] ad hostium uicina tentoria: & illic iurgio eos in eadem sua instigauit. Quare a nullo cognitis & interfecit: fecit locum oraculo. Vnde teste Iustio li. ii. hostes cognito Codri corpe p[er] anulum quem gestabat: sine plio discesserunt.
- C**emeterium absq[ue] aliqua aspiratione & cum. ce. diphth. i. prima atq[ue] i. latino utrobique scribitur. Et a graeco uerbo deducitur: quod e[st] κοιμωμαι. i. dormio: cum mortui eo in loco dormire dicantur.
- C**enobium prima cum. c. exili & ce. diphth. penultima cum. i. latino scribitur: locus dicitur in quo communis uita ducitur. Nam componitur a κοινοσ quod est comunis: & Βιοσ uita.
- C**cena cum. c. exili & ce. diphthongo scribitur. Nam a κοινη quo est comunis transfertur: q[uia] plures semper in comune cenare consueuerant. Vnde reprehendit eos Iuue. in. i. satyra qui contra maiorum consuetudine secreta cenabant: & ut ita dicam contra uocabuli institutionem agerent. Quum dixit: Quis fercula septem Secreto cenauit auus. Et in eadem satyra: Optima siluarum interea pelagique uorabit Rex horum: uacuisq[ue] toris tantum ipse iacebit. Nam ut ait Festus id olim erat cena quod dicitur prandium: ab ea hominum co[m]itate cena dicitur potuerit: & sic quoq[ue] a poetis nostris pro utroq[ue] obseruatum uidebitur.
- C**enaculum cum. c. exili utrobique & ce. diphth. scribitur. Et a cenando nomen assumpsit: locus est superior domus ad cenandum aptus: hoc e[st] sine inferiore taberna & officina. Vnde non tam pro loco cenandi quam pro parte domus superiore dicitur: accipitur dicente Varrone Vbi cenabant cenaculum uocitabant: postq[ue] in superiori parte cenare ceperunt: Superior domus uniuersa cenaculum dicta. accipitur etiam a poetis nostris nonnunquam significatione diminutiua pro loco ubi pauperes & iopes cenare consueuerunt. Iuue. i. satyra Oibus in terris iquit Temporibus diris igitur iustisq[ue] neronis Longinum & magnos senecae praediuitis hortos Clauserit: & egregias lateranorum obsidet aedes Tota cohors: rarus uenit in cenacula miles.
- C**cenatio cum. ce. diphth. similiter scribitur: & a cenando deducitur. Ponia nostris poetis pro loco ad cenandum: s[ed] in imo domus. Iuue. in satyra Et spes & ratio inquit: Et argentem rapiat cenatio solem.
- C**caelum ut quidam uolunt cum. ce. diphth. scribitur. Et deducitur a caelo uerbo quod e[st] καελοι: uerbo uero a κοιλων quod e[st] co[n]cau[us]: q[uia] i[n] scultura id necessario exigi dicitur. Et inde caelebs: o[mn]ia cum. ce. diphth. scribunt. Aliis uero magis placet cum. ae. diphth. scribenda haec esse: secundum quod latius uidebitur in dictione diphthongus.
- C**caesylria prima cum. c. exili & ce. diphth. antepenultima cum. y. graeco & penultima cum. z. i. latino scribitur uocabulum est quo quidam ex nostris antiquis usi sunt: indicantes per illud caua[m] syria[m]. Nam ex κοιλαν quod e[st] caua: & συρια componitur.
- C**caeus cum. c. exili & ce. diphth. scribitur: fuit gigas filius Titani & Terrae: qui in caea insula superbissime regnum tenuit: a quo insula traxisse nomen dicitur: de quo meminit Virgilius libro georgico. primo cum ait: Coeumq[ue] iapetumq[ue] creat: scaeuq[ue] typhoea.
- C**colaphizo cum. c. exili & unico. l. atq[ue] i. latino & z. consonante scribitur: idem e[st] quod apud nos alapa incutio.
- C**colaphus cum. c. exili & unico. l. scribitur: a nostris quibusdam alapa dicitur: & descendit a κολαφισ: quod est alapam incutio. Iuue. in satyra: Scire uelim ait: Nos colaphum incutimus lambenti crustula seruo. Tertius plus quingentos colaphos in fragit mihi.
- C**colyma cum. c. exili & unico. l. atq[ue] y. graeco scribitur: dicitur potest a nostris uetatio: quo uocabulo usum Afranium dicunt in menachinis cum ait: colyma a lenone sancitum e[st]. Nam deriuat a κολυω quod e[st] ucto: quod in praeterito facit uetui & supino uetitum: inde uetatio & non uetatio. Nam nomina quae ueniunt a uerbis prima co[m]municationis positione supini habentibus in itum uel in eum: praeter ceterorum uerborum legem exeunt in atio non in itio nec in etio: ut praesto praestiti praestitum: praestatio non praestitio: cubo cubi cubitum: cubatio non cubitio: domitum domatio: non domitio: sonitum sonatio non sonitio: crepitum crepato: non crepitio: tonitum tonatio non tonitio: licet dicamus sonitus crepitus tonitus: non sonatus crepatus tonatus. Frictus fricatio non frictio: & ita in ceteris. Sectio tamen crebrius reperitur quam fecatio. Lauo & potio non habent supina neq[ue] i atum neq[ue] in itum neq[ue] in eum: sed in otum. Idem formant nomina sua lotio & potio. Vnde sunt lotor & potor nomina uerbalia: & lotium pro urina: prima tamen breui non longa. Aliquando reperitur lauatium & potatium: unde sunt lauatium & potatium: lauato[rum]q[ue] & potato[rum]. Iuuo uero alio modo format deriuatiuum uidelicet iutum. Ceterum ex alio supino iuuatum facit iuuatio: ab illo fit iutor: seu poti[us] adiutor. Ex ceteris autem pauca sunt nomina uerbalia in or. ut domitor & non domator. Et sector qui significat uenditor bonorum: exulis: & ut aliqui uolunt emptorem. Et sectio ipsa haec actio.
- C**colyphium prima cum. c. exili: sequens cum. z. y. graeco: & penultima cum. ph. aspirato & i. latino scribitur. Et apud

quosdam poetas græcos: uti apud nostros p cibo: quō luctatores utebant. ut Iuue. in satyra Ultra sauro-
tas: Luſtantur pauca comedūt colyphia pauca.

Colica cū. c. exili utrobique: & unico. l. atq; .i. latino scribitur: passio ē intestini: quod græce colon dicitur: Vnde
nomen assumpsit.

Coboliū cū. c. exili & unico. l. atq; .i. latio scribit: Vestis erat sine manicis: & descēdit a κολίβω qd' ē breuio.

Colocasia cū. c. exili utrobique & unico. l. atq; unico. s. & .i. latino scribit. Est teste Pli. li. xxi. natu. histo. nobilif-
sima herba in ægypto: quam cyamon aliqui uocant: spectabilis foliis & latissimis etiam si ad arbores com-
parentur: quæ cū aqua in uasis sæpe implexa gratissimam potationem reddūt. pducitq; fabā in arenoso so-
lo decoctam: quæ gratum etiam ad nos traducta saporem reddit. hæc ille. Vnde eam esse putō: quam fabaz
ægyptiam uulgo uocamus.

Colocyntha absq; aspiratione: & cū. y. græco scribit: quam nostri transcribere in penultima cum. q. consonāte
consueuerunt: ac conuertētes. y. græcum in. u. & superaddentes. i. latinum dicūt coloquinta: & ē teste Dia-
scoride agrestis cucurbita.

Colchos prima cum. c. exili: & ultima cum. ch. aspirato scribitur: regio est iuxta pōtum ex parte asiz: quæ re-
gnum fuit Oetæ regis.

Colla cū. c. exili & duplicato. l. scribit: a nostris dicitur gluten.

Collyriū pria cū. c. exili: sequē cū. y. græco: & penultima cū. i. latino scribit: medicamē ē oculoꝝ. Vnde Iuue.
in satyra Credo pudiciā ait: Et prurit frict' ocelli angulus inspecta genesi collyria poscit.

Colophon cū. c. exili & unico. l. scribit: urbs in lydia: quā quidā nobile ferūt ex oraculo clari Apollinis.

Colon cum. c. exili & unico. l. scribitur: dici potest a nobis artus membrum & internodium. Estq; etiam no-
men intestini.

Colossus cum. c. exili & unico. l. atq; duplicato. s. scribit: græcum uocabulum est: & κολων: quod est mem-
brum deducit. Itaq; p membra & alta statua ponit. Vnde ait Pli. li. xxxiii. natu. histo. moles quippe exco-
gitatas uidemus statuarum: quas colossos uocāt turrib' pares: talis est in capitolio Apollo translatus a Lu-
cullō ex apollonia ponti urbe. xxx. cubitorū qngentis de talētis fact'. Talis in cāpo martio Iuppiter a Clau-
dio Cæsare dicitur: qui decorat pompeiani theatri uicinitate: talis & Tarenti fact' a Lysippo. xl. cubitorum
Refert etiam Apion græcus historicus q Plistonices cognominat: & paulo ante Plinium fuit adhuc tunc in
labyrintho ægypti colossus eē Serapis: smaragdo cubitorū. ix. Sed ante oēs teste Pli. in admiratione fuit
Solis colossus rhodi: quem fecerat Clares lyndius Lysippi supradicti discipulus: qui. lxx. cubitorum altitu-
dinis fuit. Qui post qnquagesimum sextū ānum terræmotu pstratus: iacens quoq; miraculo ē. Pauci pollicē
ei' amplectunt'. Maiores sunt digiti q; plærq; statuæ: uasti specus hiant defractis mēbris. Spectant int' ma-
gnæ molis saxa: quorū pondere stabiliuerat illud cōstituens. xii. ānis tradunt effectum trecētis talentis: quæ
cōtulerant ex apparatu regis Demetrii relicto. Sunt alii cētum minores i eadē urbe ubicūq; singuli fuisse
nobilitati locum. Fuit & in galliæ ciuitate aluernis Mercurius oēm amplitudinem ei' generis statuarū ea-
tate uincens: quæ Xenodorus fecit. Is postq; fatis artem ibi approbauerat: romaꝝ accitus est a Nerone: ubi
desiantum illius principis colossus fecit cētum. xx. pedū. De quo uidebimus in dictiōe Roma. Nam ab eo
amphitheatrū ppinquū colosseum uocatum ē. De quo Martialis li. i. epigramatum inquit: Hic ubi fidere
ppius uidet astra colossus: Et crescunt media pægmata celsa uia: hoc ē amphitheatrū ubi pægmata. i. ludī
exercebantur. Et pergit: Inuidiosa feri radiabant atria regis idest Neronis. Nam ibi domus ei' aurea fuerat
Vnaq; iam tota stabat in urbe domus.

Colliuista cū. c. exili & duplicato. l. sequēte. y. græco: & cū. i. latio i penultima scribit: dicit a nostris nūmula-
rius: & minut' mēfarius: q & idem forte ab illis trapezita uocat: cū & colliuista trapezas habeat.

Colpus cū. c. exili & .p. nōnunq; qdem exili: nōnunq; uero aspirato scribit: dicit a nostris sinus.

Coma cum. c. exili & unico. m. scribitur. Et si habeat primā breuem capillorum ornatum indicat. Nam tunc
quoq; a græcis cum. o. puo scribit. Si uero habeat illā longam uillā designat: & cuz. o. magno apud græcos
describit. Et differt secūdum aliquos coma a cæsarie. Quia a cædendo cæsaries dicta fert. Et coma capillos
non cætos indicat ἀπό τῶν κόπτω κατὰ τὴν ἀντιφρασίν.

Comma generis neutri cū duplicato. m. scribit: & dicit apud nos ptem: nam deriuat ἀπὸ τοῦ κόπτω.

Comarum cum. c. exili & unico. m. scribitur: dicitur teste Plinio libro. xv. naturalis historie: a nostris arbutus
est etiam genus mori.

Comata absq; aliqua aspiratione: & cū unico. m. scribit: nomē ē pastoris: de quo saepe Theocritus: qn & gal-
lorum regionis cognomē: ubi grandem illi deferūt comam.

Cometes absq; aliqua aspiratione scribit: & deriuatur a coma quam habere uidetur: ob quod teste Plinio li.
ii. naturalis histo. crinita latine dicitur: & infra subdit cometes in uno totius orbis loco colitur. In templo ro-
mæ admodum faustus diuo Augusto indicatus ab ipso qui inspiciente eo apparuit i ludis quos faciebat Ve-
neri genitrici: non multo post obitum patris Cæsaris in collegio ab eo istituto. De quo Virgilius intellexisse
puto cum ait: Ecce dionci præcessit cæsaris astrum. Maxime cū nō multo post dicat Pli. eo sidere significari

uulgo creditur *Cæsaris* aiam inter deorsu immortalium numina recepta. Quo nomine id insigni simulachro capiti eius: quod mox in foro consecrauimus adiectum est.

Comœdia cum. e. exili & .œ. diphth. in antepenultima atq; .i. latino in penultima scribitur: componiturq; p modum quo supra in generalibus præceptis late ostendimus. Sane fuit comœdia apud græcos duplicis generis: antiqua. f. & noua. Antiqua qdem teste Quintiliano cum sinceram illam sermonis attici gratiam prope sola retinet: tum facidissime libertatis in uitiiis insectandis è præcipua. Qua quidè & pro nostra satyra græcos usos fuisse demonstrat. Fuerūtq; in ea præcipui Aristophanes Eupolis & Cratinus: ut in dictōne Prologus late demonstrabimus. Noua uero comœdia eadez uia qua & nostra incedit: i qua nos claudicasse Quintilianus dicit: & ut ait uix leuem umbram græcorū seqmur: adeo ut sermo ipse romanus nō recipere uideat illam solam concessam atticis Venerem: in quo genere eodem teste præcipuus & admirandus fuit Menander ut in ea dictione uidebimus: apud nos uero plures fuerūt: sed soli iam restant Terentius & Plautus. De quo Varro Epistilonis sentētia musas plautino dixit sermone locuturas fuisse: si latine loqui uellēt. S; habuim⁹ olim Cæciliū: Neuium: Licinium: Attiliū: Turpiliū: Trabeā: Lucetium: Ennium. De qbus Iulianus sedie⁹ teste Aulo Gellio hos uersus edidit:

Multos incertos certare hanc rem uidemus:

Palmam poetæ comico cui deferant.

Cum meo iudicio errorem dissoluam tibi:

Vt contra si quis sentiat: nil sentiat:

Cæcilio palmam statuo de comico.

Plautus secūdus facile exuperat ceteros.

Deinde neuus: qui seruet pretio in tertio:

Si erit quod quarto detur dabitur licino.

Post insequi licinium facio attilium.

In sexto sequitur hos terentius.

Turpilius septimum: trabea octauū obtinet.

In nono loco esse facile facio lucetium.

Decimum addo antiq̄tatis cā ennium. Quam sane sentētiam cōfirmare uidet⁹ Gellius: sed non plane Cicero & Quintilianus. Vnde ait ille ad Atticū li. viii. epistola. iiii. secutusq; sum non dico Cæciliū inane ut ex portu in pyræo malus enī auctor latinitatis est. Sed Terentium: cui⁹ fabellæ ppter elegātiā sermonis putabant a C. Lelio scribi. heri aliquot adoleſcētuli coimus in pyræū. Quintilianus in .x. in comœdia maxime claudicauimus: sic Cæciliū ueteres laudib⁹ ferant: licet Terentii scripta ad Scipionē aſfricanum referantur. Quæ tamen sunt in hoc genere elegantissima: & plus adhuc habitura gratiæ si intra uersus trimetros stetitissent. Sane a comœdia comic⁹ deducit⁹. Et is dicit q comœdiam cōposuit. ut Cæcilius Plautus & reliqui. Comœdi uero sunt repræsentatores actoresq; comœdiarū: sicut tragicus q tragœdiam cōficit: & tragœdius repræsentator actorq; tragœdiarum.

Concha prima cū. e. exili: & altera cū. ch. aspirato scribit⁹: genus è piscis ex cancroz genere carentis oculis: ut dixit Pli. li. ix. natu. histo. quæ teste Solino potissime sunt i mari indico: in qbus ut ait repim margarita genus lapidis p̄ciosi. Quin & i eadem orthographia uolūt p uasi capi & tuba. Alii uero p his latinā dictionem uolunt: & sine aspiratiōe ultimæ scribēdam dicūt: ita ut dicatur quasi cōcaua.

Conchylia prima cū. e. exili: sequens cū. ch. aspirato & .y. græco penultima cū unico. l. & .i. latino scribit⁹: genus est piscium in mari assyrico & indico. ex quoq; incisis conchis lachrymæ emanant: qb⁹ purpura tingit. Idem murices dicunt⁹ & sarræ: ut Virgi. i. iiii. aenei. Ardebat murice læna: & li. georgi. ii. Vt gēma bibat & sarrano dormiat ostro. Quare Iuue. i. iiii. satyra de adulatorib⁹ græcis loquens iquit: Horū ego nō fugiā cōchylia. i. purpuras adulationes uel uenena: ut Virgi. li. georgi. ii. Alba neq; assyrio fucat læna ueneno.

Conon cū. e. exili hoc è sine aspiratione scribit⁹: fuit uir atheniensis q tpe pelopōnesiaci belli ad rempublicaz se contulit: in qua magna qdem perægit. Nam teste Aemilio p̄bo p̄tor pedestribus exercitibus p̄fuit. Et p̄fectus deinde classis creatus res magnas mari gessit: in qua potestate phæras cepit lacedæmoniorū coloniam Idem in extremo pelopōnesiaco bello p̄tor erat: cū apud ægos flumē copiæ atheniensium a Lyfandro sunt deuictæ: sed tūc quoq; affuisse Cononē constat: ex quo peius res administratæ in eam calamitatē deuenerūt Verum cū rebus afflictis patriam obsideri audisset: non quasiuit ubi tuto uiueret: sed unde ciuib⁹ suis p̄sidio esse possit: quod tantis laboribus & periculis consecit: ut ultio a Tyriabazo qui sardis præerat: sub amiciciæ specie conuocatus in uincula cōiectus eēt: in quibus aliquādiu fuit sed ut nōnulli scribunt inde ad p̄sarium regem deduc⁹ apud eum perit. At Dion historicus q fideliter p̄fca scripsisse dicit: effugisse eū scribit & dubitat an Tyriabazo id sciente uel imprudente factum fuerit.

Conopeum cum. e. exili & .e. absq; diphthongo scribit⁹: genus est tentorii ex filo contexti: quod ad euitados culices supra lectum explicari consuevit. Nam κωνόψ græce latine culex dicitur. De quo Iuue. i. satyra. vi. Vt testudineo tibi lentule conopeo.

- C**ontus absq; aliqua aspiratione scribitur: & dicitur apud nos ptica siue sudas.
- C**holera cum.ch. aspirato scribit: dicitur a nostris bilis. luue. in satyra Credo pudicia; ait: Natuseat atq; oculis bilem substringit opertis.
- C**oetona prima cū.c.exili: sequēs cum.&. similiter non aspiratis scribit. Et ē neutri generis ac pluralis numeri apud græcos ficorū genus eē comperi: quæ quidem ab urbe syriæ: quæ cocton dicebatur nomen assumpserunt. Idem Pli. li. xiii. natu. histo. confirmasse uidetur: dicens ficorū caritas minor ē ei⁹ generis: quæ coctona uocant. Et imediate subdit item pruna in damasco syriæ nata: & missa: utraq; iam familiaria. Idem luue. sensisse uidet in satyra Vmbritii: cū dixit de adulatore græculo: Aduectus romā quo pruna & coctona uento. hoc ē eodem modo uenalis. Quin & puas esse ficus ostendere uidetur Martialis in. vii. Paruaq; cū canis uenerunt coctona prunis. Et circa ultimum operis inquit: Hæc tibi quæ cocta uenerunt coctona mensa. Si maiora forent coctona ficus erat.
- C**oons cum.c.exili & duplicato.o. scribitur: fuit teste Homero li. xi. iliados: primogenitus filiorū Antenoris q'cum Iphidamantis fratris mortem ab Agamēnone illatam uindicare uellet: & Agamēnonem solus uulnerasset: ab eodem & ipse interfectus est.
- C**ophinus cū.c.exili & .i. latino scribit: dicitur latine corbis.
- C**orax cū.c.exili scribit: fuit unus frater Tyburti: ut uidebim⁹ i dictioe tybur: & oppidū uulscorum ab eo cognominatū. Alter fuit orator siculus: q' & Tifias primi artificiose dicēdi præcepta litteris mandasse dicunt.
- C**orybates absq; aliqua aspiratione & cum.y. græco scribit: populi fuisse dicunt in creta: qui una & curetes Iouem infantē aluerunt. Nam ut dixit Ouidius li. iiii. fastorum: Pars dypeos manibus: galeas ps tundit inanes: Hoc curetes agunt: hoc corybantes opus.
- C**orydalis cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: genus ē auiculæ.
- C**orycus cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: fuit ciliciæ urbs: & eiusdem nominis portus: ac similiter mons optimum crocū deferens: in quo antrum illud eodem nomine famosum a poetis & historicis esse celebrat. Nam ut ait Solinus ē ibidē specus: q' montē impositum mari a summo cauat uertice: patulus hiatus amplissim⁹: ut etiam Pomponius confirmat q' de huiuscemodi specu plura & admiranda cōscribūt: imo & tribus specubus distinctū illū eē exponunt. Quorū ultimū typhoneum uocant. de quo Lucan⁹: Antraq; latiferi rabiem typhonis anhelat. Simili mō & oia a coryco descendencia scribūt: ut corycius: ut Virgi. li. georgi. iiii. Namq; sub œbalia memini me turrib⁹ altis Coryciū uidisse senē. Est etiā corycus collis ali⁹ apud delphos cū simili specu: ut Homerus in hymnis Herodotusq; & alii q; plures ostendūt.
- C**ortina absq; aliqua aspiratione & cū. i. latino scribit: ab aliquib⁹ græcū dicit uocabulum. Ego uero illud latinum potius puto: & a coriis tractum ex qb⁹ prio cōficiēbant: qb⁹ & nōnunq; loca magis abdita ab aliis in tēplis separi cōsueuerant. Quare & p eiusmodi loco positum cōperit. Virgi. li. ænei. iii. Et mugire adytis cortina reclusis. ubi ait Seruius: cortina locus est unde oraculi pceptū datur. Pli. uero li. xxxiiii. na. histo. sentire uidet cortinam etiā tripodē eē Apollinis cum ait: ex ære factitauerē & cortinas tripodūz nomie delphicas: quoniā ludis maxime Apollinis delphici dicabātur. hæc ille. iuxta quod Virgi. li. vi. ænei. dixisse uidetur: Neq; te phœbi cortina fefellit. Verū ut inqt Seruius i. iii. ænei. dicit cortia: uel quod Apollinis tripos corio phytonis tect⁹: uel quia certa illic responsa tradūtur: quasi certina. Vel quod est uerius q' cor illic uatis tēditur. Nam cauerna quædam in tēplo Apollinis fuit: ad quam phœbas rapta uaticinabatur: ut ostēdit Lucanus in. v. hæc Seruius.
- C**ortyna uero cū.y. græco & .c. i. initio p urbe cretæ a modernis qb⁹sdā scribit: sed q' apud græcos cū.g. littera habet: & id ab antiq; nostris obseruatum legim⁹: de ea uidebimus in dictioe gortyna.
- C**orydon cū.c.exili & .y. græco scribit: nomen ē pastoris. De quo sæpe Theocritus & Virgilius.
- C**orcyra cū.c.exili utrobq; & .y. græco scribit: insula ē i mari ionio olim phæacū patria & Alcinoi regnūz: & a corcyra corcyretus corcyreta corcyretum deducit. Martialis in ultio: Aut corcyreti sunt hæc de frondib⁹ horti: Aut hæc massyli poma draconis erant. De hac etiā Pli. li. iiii. natu. histo.
- C**orylus cū.c.exili & .y. græco atq; unico. l. scribit: ut etiā testis est Priscianus li. i. ubi tractat de mutis circa finem capituli: ubi ex huiusmōi scriptura cū.y. græco arguit: corylūz & nymphā a græcis eē accepta: habetq; accentū in prima: & est arbor ac fructus: quæ a nostris dicit auellana a loco. s. ubi primū compta fuit: de qb⁹ Virgi. in bucoli. Phyllis amat corylos. Et li. georgi. ii. Neue inter uites corylum sere.
- C**orymb⁹ cū.c.exili & .y. græco scribit: pprie fruct⁹ ē hederæ: unde Virgi. in Palæmone: Diffusos hedera uestit pallētem corymbos: & inde corymbiferus. ut Oui. li. fasto. i. Festa corymbiferi celebrabat græcia bacchi
- C**orinthus cum.c.exili & .i. latino: atq; th. aspirato scribit: urbs fuit achaia: quæ primū teste Eusebio lib. de tēporib⁹ a Sisypho latrone Aeoli filio super isthmon in medio maris ionii & ægai cōstructa fuit: & ut i qui busdam Homeri glosulis comperi: Cercyra cognominata fuit. Deinde aucta Ephyra uocata: sed post hæc euerfa: & ab Corintho Orestis filio instaurata: corinthus teste Eusebio de temporibus cognominata fuit.

- Ultimo a romanis fuit inuenta: ut offendit Florus de bello achaico: & Iustinus li. xxxiii. Fuitque teste Apulegio li. x. de magia regionis caput: & a corintho corinthiacus. i. corinthius deducit. Oui. li. i. trislinum: Illa corinthiacis primum mihi cognita cenchris.
- C**oritus absque aliqua aspiratione & i. latino scribitur: oppidum est hebruriae super puo colle eiusdem nominis positum: & tyrrheno mari ad tria milia passuum propinquum conditumque a Corito rege: dicente Virgilio li. aenei. vii. His ortus in agris Dardanus idaeas phrygiae penetravit ad urbes. Et subdit: Huic illi coriti tyrrhena a fede profectum. Vnde ipsi Coriti filius putatur Dardanus: quod a poetis ex eis uxore & Ioue procreatus dicitur.
- C**orobius cum. c. exili & i. latino scribitur: nomen est viri proprium.
- C**orone cum. c. exili scribitur: urbs est achaiae: teste Plinio libro. iiii. naturalis historiae. a qua coronaeus sinus cuius. ae. diphthongo cognominatus est.
- C**horus cum. ch. aspirato scribitur. Et fuit in diuersis temporibus diuersus ac in diuersis actibus varius. Et teste Festo deriuatur a corona quae sine aspiratione scribitur: sed ut ait in deriuatio aspiratione assumit. Sane teste Quintiliano a nonnullis uetustioribus corona aspirabatur: quod ex quibusdam inscriptionibus eius temporis apparere dicitur: eodem modo chenturiones & praechones cum. ch. aspirato scribebantur. Quod si ueram Festus deriuationem a corona posuit: latinum esset chorus & non graecum. Cuius contrarium apud graecos habetur. Ideo Platoni magis credendum est: quod ait: non longe ab initio secundi libri de legibus chorus a χορη: quae est laetitia nuncupatur.
- C**horaules cum. ch. aspirato scribitur: nomen est tam musici instrumenti quo pulsabatur ad chorum: quam uiri cognomen pulsantis. Iuue. in satyra Credo pudicitiam ait: Ambrosiusque choraules.
- C**horasmi cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: populi sunt asiatici teste Hero. li. histo. ii.
- C**horda cum. ch. aspirato scribitur: & dictio graeca ponitur a Iulio Polluce.
- C**horea pria cum. ch. aspirato: & penultima cum. e. absque diphthongo scribitur: licet apud graecos sit. ei. diphthongusa quae in. e. longam conuersa est: ut iuuat indulgere choreis. Sane a Virgilio metri causa corripitur i. vii. aenei. cum ait: Pars pedibus plaudunt choreas: & carmina dicunt.
- C**horebus cum. ch. aspirato scribitur: nomen est uiri proprium.
- C**horineus cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: nomen est uiri proprium.
- C**horiambus cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: pes est choris quam aptissimum carmen reddens. Constat ex syllabis quattuor: pria longa: duabus sequentibus breuibus: & ultia longa. Horatius in primo carmine: Lydia dic per oes. qui uersiculus constat ex choriabo & bacchio: ubi Lydia ipsum. a. correptum habet.
- C**os cum. c. exili scribitur: urbs est doricarum: & ut puto a cote quae apud nos lapis dicitur nomen assumpsit. Horatius in carminibus: Ardentes acuens sagittas cote cruenta.
- C**osmus cum. c. exili scribitur: dici potest latine ornatus uel ornatum. Nam deriuatur a κοσμος: quod est orno & decoro. Nonnunquam uero & pro ipso unguento quod ornatum positum legitur. ut Iuue. in satyra Stemmata quid faciunt ait: Et cosmi toto merfatur aeno. Martialis in. xi. Quod cosmi redolent alabastra focique decorum. Et inde cosmianus: ut idem Martialis: Qui uino madaat: nec erubescat: Pingui sordibus esse cosmiano: Ludet cum pueris amet puellas. Nonnulli uero putant nomen illud Cosmi hominis cuiusdam unguentarii proprium magis a poetis fuisse positum: quam pro unguento ipso: ita ut dicatur ahenum Cosmi. i. optimi illius unguentarii: alabastrum cosmi: quod. f. ille cum unguento uenditare solebat: ut similiter balnea Crispini: balnea Stephani. Martialis eodem li. Scis quae sint stephani balnea iuncta mihi. Ita ut quae huiusmodi delicias: quae ad ornatum faciebant uenditabant cosmus diceretur. ut idem poeta circa finem operis: Delicias cosmi uos redolente nurus. Et ab eo unguentum quod ille composuerat: cosmianus uocaretur. idem Martialis i. xii. clare monstrat cum ait: Aut libra petit illa cosmiani: ubi uenalis rei pondus expressit: itaque cum diuersis ornamentis decoratus sit mundus cosmus a graecis dicitur. Vnde cosmographia deducitur.
- C**osmographia cum. c. exili & i. latino scribitur: est descriptio mundi: eiusque positione scriptura & pictura. Nam componitur ex κοσμος quod est mundus: & γραφει quod cum scripturam: tum etiam picturam designat. Vnde fuit etiam apud romanos consuetudo pingendi mundum: dicente Propertio: Cogor & in tabula pictos edificere mundos.
- C**osmeta cum. c. & t. exilibus scribitur: dici potest a nostris ornator uel ornatrix. Vnde serui quae nobiles mulieres exornare consueuerunt: cosmetae uocati sunt: dicente Iuue. in satyra Credo pudicitiam: Ponunt cosmetae tunicas. Nam a κοσμος: quod est orno deducitur.
- C**ostus cum. c. & t. exilibus scribitur: arbuscula est aromatica.
- C**otys cum. c. & t. exilibus atque. y. graeco scribitur: nomen est uiri proprium. De quo saepe Plutarchus meminit.
- C**otula absque aliqua aspiratione scribitur: genus est puerae mensurae: quae graeco κοτυλη dicitur: ubi illud. y. graecum in. u. nostrum conuersum fuit.
- C**othurnus cum. c. exili & th. aspirato sequente a graecis: sed a nostris sequente. u. scribitur: genus est calciamenti teste Seruio utriusque pedi aptum. Virgi. in buco. Suras euincta cothurno: & primo aenei. Purpureoque alte suras uincire cothurno. Verum nonnunquam pro calciamento subleuato subere: quo mulieres ipsae gradiores apparebant: Iuue. positum uidetur in satyra Credo pudicitiam ubi ait: Si breue parui fortita est lateris spatium

breuiorq; uidetur Virgine pygmæa nullis adiuta cothurnis. Ponitur etiam aliquando cothurnus p alto di-
cendi genere apud poetas. Virgi. in buco. Sola sophocleo tua carmina digna cothurno. Et a cothurno co-
thurnatus deducit. Martialis i. v. epigramatum: Grande cothurnati pone maronis opus.

Cous cū. c. exili scribit: in insula ē in mari ægeo sic quodq; teste Igiuo a Coo filia Meropis cuiusdā scēminæ: quæ
in ea regnauit cognominata. Ex hac teste Varrone li. ii. de agricultura uindemias romam deportabat. Naz
duobus fertilissimis optio uino montibus referta erat: fuitq; Hippocratis & Apellis patria. Vnde eā adiectiuū
cous coa coum simili scriptura deducit. Iuue. in satyra Stēmata quid faciunt inq; Sptana chlamys cōchy-
lia coa. Nam teste Varrone prima in arte lanificii scēminarum ornāmētis claruit: dicēte Oui. li. ii. de arte lo-
quens de puella quā amas: Siue erit in tyriis: tyrios laudabis amictus. Siue erit i cois coa decere puta. In eadē
dixit Solinus Homeri sepulchrum eē quod in Naxo uoluit Martialis.

Criator cū. c. & t. exilibus scribit: fuit solēis philosophus: q athenas cōcedens auditor fuit Xenocratis: soti Pa-
læmonis: reliquit cōmētaria ad. xxx. milia uersuū Arcefilæ petenti ubi naz uellet sepeliri: respondit teste La-
ertio in uisceribus terræ. obiit ante Cratem & Palemonē morbo intercutis.

Crater absq; aliqua aspiratione scribit: ē cuppa grandis: dicente Virgi. circa finē li. i. aenei. Crateres magnos
statuūt & uina coronāt: & li. iii. Tū pater anchises magnū cratera corona Induit: pleuitq; mero diuosq; uo-
cauit. Et dicit etiam hic cratera: ut Staius li. thebaidos. x. Et bacchus in altos crateras paterasq; redit. Et sic
ab oibus poetis uas magnum ad bibendū aptū designat: dicente Iuue. in satyra quæ incipit Natali coruine
die. Vnæ cratera capacem: & dignū sitiente pholo uel coniuge fufci Bibit.

Crates absq; aliqua aspiratione scribit: fuit atheniensis philosophus: fili⁹ Antigenis: & pago triasius fuit aca-
demicus Polemonis auditor: illiusq; successor scholæ: q adeo se uiuentes iuicem amarūt: ut teste Laertio ea-
dem semper studia sint cōsecuti: & mortui eodem sepulchro dispositi: quos Antagoras in hanc sententiam
uerbis exornauit. Hoc tumulo Cratē ac Polemonem cōditos fatere q transis o hospes: uiros cōsensu ani-
morum præcipuos: quorum diuino ex ore doctrina manauit sacra: uitæq; mūdiciēs sapientiæ adiuncta. Ha-
buit Crates discipulos memorabiles: Inter quos fuit Arcefila⁹ Bion Theodor⁹. Alter fuit Crates patria the-
banus & scēta cynicus Diogenisq; discipulus: quē Hieronymus noster scripsit iacisse in mare magnum auri
pondus dicens: abi a me uenenum. Nam uos potius mergam: q ipse a uobis mergar. Nam teste Laertio fuit
uir diues atq; fieret cynicus. Quosdam ex suis conantes illum a pposito auertere: baculo psequēbatur.
habuit uxorem Hipparchiam Metrodis sororem: ut in ea dictione uidebimus. Demetrius uero magnesi-
us refert eum deposuisse pecuniam apud trapezitam hac cōditione: ut si filii sui Idiota cēt: eam illis traderet
Sin autem philosophi eam plebi distribueret. Irritans semel Nicodromum cæsus est ab eo in faciem: quare
chartulam supraponēs uulneri scripsit: Necodromus fecit. Obiit senex & incuruatus. Alius fuit Crates ora-
tor de Isocratis familia. Alius uallorum effosor: q cum Alexandro militauit. Alius philosophus peripate-
ticus. Ali⁹ geometra. Alius poeta epigramatum. Alius etiā academicus.

Cratinus absq; aliqua aspiratione & i. latino scribit: fuit atheniensis poeta comicus clarus apud grecos in ea
antiqua comœdia: quæ quasi satyræ nostræ assimilabat. In qua præcipu⁹ ipse fuit Aristophæsq; & Eupolis
dicēte Persio: Audaci quicq; afflante cratino Iratum eupolidē præ grādi cū fenes palles. Similiter Horatius
Eupolis atq; cratin⁹ aristophanesq; poetæ. Atq; alii quorū comœdia prisca uiroz ē: & reliqua: ut uidebim⁹ i
dictione Prologus. Hic idem teste Pli. li. xxxv. natu. histo. Pompeium athenis pinxit.

Crathis cum. c. exili & th. aspirato atq; i. latino scribit: fluuius ē achiuorum teste Herodoto li. histo. i. a quo
ut ait q in Italia fluuius sic cognominat⁹ ē nomen accepit. Estq; fluuius calabryæ: de quo Oui. li. metamor.
xv. ait: Crathis & hinc sybaris nostris cōterminus oris Helestro similes faciūt auroq; capillos. & Theocritus
i ægloga quæ incipit αἰγες εὐαεί de illo ait καὶ τὸ Δε κρέθι οἱ ποταμὸν φύροισ: & reliqua. hūc dixit Oui.
li. pastorum. iii. lapidosum eē cum ait:

Est ppe piscesos lapidosi crathidis amnes Paruus ager.
Crafis cū. c. exili & i. latino scribit: dici pōt a nobis temperamentum. & inde dyscrasia cum. y. græco in pria
distinguentum interpretari ualet.

Crapula cum. c. exili scribit: græce dicitur κρηπῶλη.
Cratylus absq; aliqua aspiratione & y. græco atq; unico. i. scribit. Nomen fuit philosophi: cui Plato librum
illum de significatione nominū inscripsit.

Cratippus absq; aliqua aspiratione & i. latino atq; duplicato. p. scribit: fuit teste Plutarcho i uita Ciceronis
philosophus pipateticus. De quo Cicero li. iii. de officiis: plura locutus est.

Creontes absq; aliqua aspiratione scribit: fuit unus corinthiorum rex: & latrōis Sisyphi fili⁹: q Creusam filiā
Iasoni desponsauit: & Medeā abdicare coegit. De quo Seneca in Medea. Alter fuit theban⁹ pater Iocastæ
uxoris Oedipi regis thebæ: q post cæsos simul Polynicē & Eteocelē thebanos regnū assumpsit: ut monstrat
Stati⁹ li. xi. & xii. suæ thebæ. Ali⁹ fuit hui⁹ fili⁹. Ali⁹ etiā fuit rex thebanus: & ultima Cadmi pgenies: q filiam
suam Megaram matrimonio cōiunxit Herculi. & tandē a Lyco cum duobus filiis regno & uita priuat⁹ fuit

Crepida cum. c. exili & i. latino scribitur: fuerunt teste Seruio tusca calciamenta: quæ corigiis ad pedes liga-

bantur. Virgi. li. aenei. viii. Et tyrrhena pedū circūdat uincula plantis. Et ut exponit Seruius crepidas dixit quas primo habuere senatores: post equites romani. nunc milites. Vnde ait Horatius in sermonib⁹: Chrysippus dicat sapiens crepidas sibi nunq̄: Nec soleas fecit. Simiter Iuue. in satyra Persius uero uidet uelle calciamenta fuisse græcorum: cum ait in. ii. satyra: Non hic qui in crepidas graiorum ludere gessit. Sed ut ait Gellius li. xiii. noctium atticarum: Crepidas & crepidulas prima syllaba correpta: Id genus calciamenti appellarunt: quod græci κρηπίδασ uocant: & paulum supra: omnia enim. inquit ferme id genus quib⁹ plantarum calces tantum in fine tegunt: cætera prope nuda: & teretibus habenis iuncta sunt Soleas dixerūt nō nunq̄ græca uoce crepidulas. At crepido teste Seruio est abrupti saxi altitudo. Virgilius lib. x. aenei. Forte ratis cæsi coniuncta crepidine saxi.

- C**risis cū. e. exili & .f. nō duplicato atq; .i. latino scribit^r: dicitur apud nos iudicium. Vnde criticus deriuatur.
- C**riticus absq; aspiratione & .i. latino scribitur: dicitur quasi iudicans & arguens. Vnde Serui⁹ super. xi. aenei. ubi ait Virgilius: Pylumno quos ipsa decus dedit orithyia inquit: Critici culpant hoc loco Virgilium. Et Iuuenalis Critice pelluces:
- C**ressa cum. e. exili & .e. absq; diphthon. atq; duplicato. .f. scribitur: & a κρησ quod est cretensis deriuatur. Iuue. in satyra: Omnibus in terris: Nec sthenoboea minus: Quam cressa excāduit. i. cretensis Phœdra. Vnde nec creissam quæadmodū threissam dicere possum⁹. Nam cressa ut diximus a κρησ descendit: ubi apud græcos est. η. absq; diphthon. quod est. e. purum traducitur. At threissa cum. ei. diphth. apud græcos scribitur uidelicet θρηισσα: quæ ut supra ostendimus nō nunq̄ a poetis nostris dissoluitur. Virgi. libro aeneidos primo: Vel qualis equos threissa fatigat Harpalice.
- C**reta absq; aliqua aspiratione: & .e. absq; diphth. scribit^r. Et teste Virgi. li. iii. aenei. Creta iouis magni medio iacet insula ponto. hęc dixit Pli. libro. iiii. natu. histo. Dosiades a Cretæ nympa hesperidis filia cognominata uoluit. Anaximander uero a Cretæ rege curetum. Nōnulli autem alii a temperie cæli: aeream primū dictam existimauere. deinde macaroneson. i. beatam insulam. postea cretam a rege cognominata dixere. De qua Aristoteles li. politicorum. ii. sic ait: Videtur hęc insula ad principatū græciæ eē nata. ac p̄clare sita cū cōto namq; iminet mari. Cum fere græci omnes circum mare sint positi. Abest eni hinc modicum a peloponneso: Illic uero ab asia circa triopium: & rhodum. Quare imperium maris obtinuit Minos: ac insulaz alias subægit. Alias uero dudū icultas habitare fecit. Tandē siciliam aggressus: circa camerinam defunctus est. Et a creta cretæus cum. æ. diphthongo in penultima deriuatur. Virgilius libro aeneidos. iii. Tertia lux classem cretæis sisset in oris.
- C**reta p̄ terra quadam tenaci græcum uocabulum est: & ab creta insula in qua melior cōperit: nomen assumptum. & eodem modo scribit^r: nōnulli uero latinum putant: & a cresco uerbo deduci dicunt: quasi concreta. Sane ut in Pli. & in diuersis a notauit: uniuersaliter oīs terra tenax creta nominat^r. Vnde diuersa illi⁹ genera Pli. ipse circa finem. xxxv. li. enumerauit: Ut cymoliam quæ cācida est: & quam alii a κύμη urbe Italia: quæ litteris nostris cumæ dicitur uocitata: ferunt. Cuius usum & medicamentis & uestibus posuit Pli. est etiam sarda cymolia: quam ex sardinia afferri dixit: sed non nisi candidis uestibus commoda: uersicoloribus non inutilis. Est similiter & umbrica: quam non nisi poliendis uestibus aptam dixit. Et hinc non longe ad uerbum subdit. Alia creta argentaria appellatur: nitorem argenteum reddens. Estque uilissima: & qua pedes uenaliū seruorum trans mare aduectorum denotare insituuerūt maiores. hęc ille. Iuxta cuius sententiam ait Tibullus libro secundo:
- Nota loquor regnum ipse tenet: quē saepe coegit.
Barbara gypsatos ferre catasta pedes. Et Iuue. in prima satyra: Sacro nec cedat honori Nuper in hęc urbe pedibus qui uenerat albis. i. argentea creta illo creatis. Nam libertinus postea effectus opibus patricios omnes superabat: quem Lucinium nomine fuisse: & primo tonforez quidam ferunt. Vnde potentissimos in urbe romana nōnullos fuisse libertos: idem rettulit Iuue. ut Crispinum: quem nominanter exprimens mōstruz eē dixit nulla uirtute redemptum. Qui p̄s fuit niliacæ plæbis: & uerna canopi: hoc est seruus in domo domini ex ancilla natus: q̄ a græcis δικογενής. i. domi natus dicitur. Et inde uernaculus uernacula uernaculum: quod est domi nostræ uel in nostra patria natum. Vnde lingua uernacula: quod uulgo dicit^r lingua materna. Fuerat ergo Crispinus apud canopum in domo sui domini ex quadam ancilla natus: & romam uenalis aduect⁹ qui uenditus: & libertinus deinde effectus: principatu Domitiani tātum excreuerat: ut Tyrias humero reuocante lacernas Ventilet æstiuum digitis sudantib⁹ aurum. Eratq; lacerna genus uestimenti nodo supra humerum alligati. Vnde tali ueste indutus lacernatus dicit^r: ut idem auctor Ipse lacernatæ cum se iactaret amica. Alium rettulit idem poeta libertum Claudii principis nomine Narcissum. Quē in fine satyræ Plurima sunt fuscine: ditissimum fuisse ostendit: ut in dictiōe Narcissus uidebimus. Et apud eūdem principem potentissimum: ut in dictiōe Messallina monstrabimus. Quare subdit Plinius ad ea quæ supra rettulimus. Iam non est enumerare libertos e sanguine quiritem: & proscriptionum licentia ditatos: hoc est insigni uenaliū gregibus opprobriumque insolentis fortunæ: quos adeo potiri rerum uidimus: ut prætoriam quoque ornamenta decerni senatu iubente Agrippinæ: & Claudii Cæsaris libertis uiderimus.

Tantumq; de laureatis fascibus non remittit his qui illo creatis pedibus aduenissent. hæc ille. Sane iter uenalius & uenaliarios differentia est. Nam uenaliarii apud Varronem & Plin. dicuntur negotiatores seruitio nouitiorum: & uenalia ipsa corpora: ut apud Paulum Iuriconsultum de adilitio edicto. Quicquid ex uenalio nouitio emptus: alicui misterio ppositus sit: statim eum ueteratorum numero esse. Venaliti quoque adiectiuum: ut Pomponius iuriscōsultus de donationibus iter uirum & uxore li. xxxiii. digestorum iquit: Quod si familiam domesticam uxoris aut uenalitiam parauit. & reliqua.

- C**reston absq; aliqua aspiratione scribitur: fuit tyfenorum ciuitas.
- C**ressa cum .c. exili & duplicato .s. atq; .æ. diphth. in penultima scribitur: regio est macedoniae littoralis: ut testis est Herodotus li. histo. vii. & ei adiacet mari: quod themopontu dicitur: habet ab oriente pallenem coterminam: ab occidente uero uersus graeciae partes mygdoniam.
- C**restona absque aliqua aspiratione scribitur: regio est macedoniae contermina mygdoniae: ut Herodotus libro historiaram. vii.
- C**rethon cum .c. exili & .th. aspirato scribitur: fuit teste Homero Dioclei filius: ab Aenea i bello troiano interfectus ut uidebimus in dictione Orsilochus.
- C**rines cum .c. exili & .i. latino scribitur: a graeca dictione deriuatur: quae apud illos dicitur κρινιάδες.
- C**rypta prius cum .c. exili & .y. graeco: ultima cum .p. & .t. absq; aspiratione scribitur: dici potest a nostris occulta seu absconsa. Nam a κρυπτο uerbo graeco: quod apud nos est caelo: seu abscondo deducitur. Vnde ait Iuue. in satyra Si te ppositi: Et solitus mediae cryptam penetrare subura.
- C**rysalus prima cum .c. exili & .y. graeco: secunda cum .t. exili ac duplicato .l. scribitur. Ut nonnulli putant lapis est ex sola aqua uel frigoris in glaciem induratus: Quibus Solinus non consentit: eo quod in cypro & alabanda regione asiae locis ualde calidis generetur. Et a crystallo crystallinus deducitur. Vbi apud nos more nostro accretus est in antepenultima quae longa est: & penultima breuis: ut uidebimus in dictione Profodia. Iuue. i satyra Credo pudiciam: Grandia tollunt crystallina maxima rursus Myrrha: quae similiter in antepenultima ac centum detinet. Vnde Plin. li. xxxiii. natu. histo. Myrrha inquit & chrysalina ex eadem tellure effodimus: quibus scium faceret ipsa fragilitas: hoc argumētum opum: hæc uera luxuria aestimata est: habere quod possit statim perire. Nec hoc fuit satis: turbam gemarum portamus ex smaragdis: teximus calices: ac temulentiae ea temeramus diem. hæc ille. Iuxta quem Iuue. ait in. iiii. satyra: Byrrho ut multi gemas ad pocula transfert A digitis. Sane crystallum librarum circiter quinquaginta dicasse Diuum Augustum i capitolio testis est idem Plin. li. xxxvii. Quin & Xenocrates auctor est uas amphorale ex crystallo uisum sextariorum quattuor. Quid quidem Plin. ueluti furorē refert quaedam matrefamilias: nec diuites mercatam trullam unam crystallinam centumquaginta milibus. Refert etiam Neronem accepto amissae rerum nuntio duos calices crystallinos: neque aliquid ex eis biberet: cōfraxisse. Et hæc de crystallinis: at de myrrhinis i sua dictione uidebimus.
- C**hristus cum .ch. aspirato & .i. latino atq; .t. exili scribitur: dici potest apud nos unctus. Nam a χρισ: quod est ungo deriuatur.
- C**hrisma cum .ch. aspirato & .i. latino scribitur: dici potest a nostris unctio: & similimodo ut superior dictione a χρισ uerbo graeco: quod est ungo deriuatur.
- C**hrysis prima cum .ch. aspirato & .y. graeco: sequens cum .i. latino sequente duplici .p. scribitur. Nam ex χρυσος uerbo graeco: quod est aurum: & ἵππος: quod est equus componitur: quasi aureus equus: fuit philosophus Apollonii solensis filius siue tarsensis teste Alexandro & Cleantis discipulus: fuit uir ingenuus & acutus in omni genere orationis. In plarisq; a Zenone dissensit & Cleante: quotiens aduersus Cleantem differendo argisset: tanta ducebatur poenitentia ut crebro diceret: equidem alias fortunatus sum: praeterquam in Cleantem: in hoc sum infelix: & ut dixit Cicero de natura deorum: Natus est homo Chrysis ad mundum contemplandum atq; mirandum. Nam teste Laertio septingenta uolumina edidit: & quicquid incidebat mandabat litteris. Saepem emendabat & magna testimoniorum nube utebatur. Quod adeo in consuetudine habuit: ut in quibusdam suis opusculis totam Euripidis Medeam insereret: petentiq; euidam ab altero legente quidnam id esset quod legeret: illi inquit Chrysi Medea est. Quare de illo ait Apollodorus atheniensis si quis tollat de Chrysi libri quae aliena sunt: charta illi uacua relinquatur. Eius tamen libri clarissimi sunt: & in dialectica praecipue. In qua fuit adeo insignis: ut dicerent si apud deos in usu esset dialectica non futuram aliam quam chrysipeam. Refert nos Valerius de studio & industria illum octogesimo anno uolumen ceptum quadragesimo exactissimae subtilitatis absoluisse: unde dicere uidetur auarus apud Persium in fine sui libelli nesciens suae auariciae terminum imponere: O chrysipe finitor tui acerui: hoc est tui libri: in quo tanta coaceruasti: depinge siue ostende & designa mihi ubi idest in quo diuitiarum loco inuentus sis: hoc est pedem figam: quasi dicat quia ex me reperire non possum. Erat hic teste Laertio imbecilli tenuique corpusculo: ut ex eius dicit imagine apparere. In potationibus ut refert agebat quietem: crura autem sola mouebat: ut ancilla eius diceret Chrysi tatum crura iebriari. Vnde teste Hermippo a discipulis ad sacrificium ductus: dulcem merum adeo bibit: ut fatigatus angustis spiritibus cum quinta die post reliquit cum esset octogitatrium aetatis. Sunt qui dicant eum nimio risu comprehensum interisse. Ita ut cum asinus manducasset ficus ancillae

- dixisset ut uinū asino daret: nimioq; dehinc risu expirasse. Neminē regū laudauit. Sola anicula contēt⁹ fuit.
- Ali⁹ fuit Chrysiippus cniidius medic⁹: a quo Heraclitrat⁹ testat multa didicisse. Alius fuit hui⁹ fili⁹ Ptholemai medicus: q; calūniam passus supplicio ē affectus. Alius Heraclitrat⁹ discipulus. Alius poeta georgi. scriptor.
- C** hryseis prima cū. ch. aspirato & y. græco: ultima cū. i. latino scribit⁹: fuit Chryse sacerdotis Apollinis filia. Nam cū ante captam troiam diuersæ ex uariis troianorū locis raptarent puellæ: duæ iter alias formosissimæ captæ sunt Chryseis. f. & Bryseis. Quarum Bryseis in prædæ distributione contigit Achilli: Chryseis uero Agamēnoni: & quisq; suam ardentè amabat. Sed cū Chryses Chryseidos pater p. filia redimēda: ut scribit Homerus in initio iliados: ueniret ad græcos: non solū multa deferens munera: sed ornat⁹ infulus & aliis sacerdotibus ornāmētis orabat eos: ut Apollinis reuerentia: cuius sacerdos in chrysa insula erat: filiam sibi restituerent: & p̄ciosa acciperent munera. Cui cū ceteri græci assentirent: solus Agamēnon q; illam amabat: cum iniuriōsis & minacib⁹ uerbis reppulit. Quare Apollini cōquestus sacerdos. hæc ille referebat uerba:
 Quid coluisse mihi tua delphice numina prodest?
 Aut castam uitam multos duxisse per annos?
 Quidue iuuat sacros posuisse altaribus ignes?
 Si tuus externo iam pellor ab hoste sacerdos.
 Quibus sane cōmotus Apollo pestiferam luem in danaorum misit exercitum: & consultus Calchas respondit nō cessaturam donec Chryse patri restitueret Chryseis: qua demū restituta Agamēnon in amoris amissi solatium Bryseida ab Achille iussit auferri. Ex quo ira inflāmat⁹ Achilles: ab exercitu cum suis discedens in idam montem ut qdam dicūt secessit: & cū pugnare nollet græci interim a troianis præliis qbusdam supati intra castrorum munimēta cōpellunt atq; obsident. Qui mittentes ad Achillez tris legatos maximam illi munera obtulerūt si arma caperet: & præcipue Bryseida: quā se nunq; tetigisse Agamēnon p̄sancte iurabat. Fuerāt aut legati Vlyxes: Aiax: & Phoenix: q; ab Achille benignissime suscepti: re deinde infecta discesserūt. Vnde Ouidius libro. ii. tristium ait:
 Quid prius ē illic flāma chryseidos: aut quæ Fecerit iratos rapta puella duces?
- C** hrysothemis prima cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. ch. aspirato scribit⁹: habetq; accentum in antepenultima: fuit teste Homero li. ix. iliados: filia Agamēnonis ex Clytemnestra: & uocabulum est compositum ex χρυσός: quod est aurum: & θεμισ nomen deæ: ut in dictione Themis uidebitur q̄si aurea Themis & ὄμα os apud nostros designat.
- C** hrysolithus prima cum. ch. aspirato & y. græco penultima unico. l. & i. latino: ultima cum. th. aspirato scribitur: lapis est p̄ciosus coloris aurei: unde componit dicitio ex chrysos quo ē aurum: & λίθος lapis quasi aureus si t lapis: ob quod nōnunq; & p succino q̄a similis coloris est: cū ab antiquis poetis tum a nostri tēporis poeta elegātissimo Maffeo Vegio in quodā epigramate ponitur cum ait:
 Aurea quæ quōdam defleuit musa maronis:
 Nunc hoc chrysolithi claudor in orbe culex.
 Aurea musa fuit: tumulus simul aureus ipse est.
 Quem miserans etiam struxit apollo mihi.
- C** hryso passus pria cū. ch. aspirato & y. græco scribit⁹: qn & iuxta finē. s. duplicat⁹: & cōponit id uocabulū ex chrysos qd ē aurū: & πῶσσω uerbo græco: quod apud nos dicit sp̄go: quasi lapis sit auro aspersus.
- C** hryso colla pria cū. ch. aspirato & y. græco: penultima cū. c. exili: qn & cū gemino. l. scribit⁹: & ē teste Pli. libro xxxiii. natu. histo. humor q; i aurifodinis p uenas auri defluit: & crassescēte humore rigoris⁹ hybernis usq; i duriciā punicis indurat: q̄ subtilissime cōtusa (ut ille refert) auri pictura præbet: & ifra subdit chryso collā aurifices sibi uendicāt ad glutinandū aurum: unde & ipa appellata ē. i. auri colla & glutem. De hac locutus Pli. præfato libro: uisum est inqt Neroni principi spectaculis arenam circi chryso colla sterni cū ipse aurigaturus esset inducta opificum turba.
- C** hryso gonus cū. ch. aspirato & y. græco scribit⁹. Nomen ē uiri p̄prium: & componit a chrysos quod ē aurū & γόνυ genu uel angulus: quasi sit aureū genu uel aureus angulus. Iuue. i. satyra Credo pudiciam iquit: Sunt quæ chryso gonum cantare uetant.
- C** rito cū. c. & t. exilib⁹: hoc ē absq; aspiratiōe scribit⁹: fuit athēnsis philosophus: un⁹ oīm (ut dixit Laertius) maxio & eximio quodā amori Socrati affect⁹. Cui⁹ ita diligentē curā agit ut nūq; aliqd ex his q; sunt ad uitā necessaria sibi deesse pateret. hui⁹ Socratis filii auditores fuere: hoc ē Critobolus: Hermogenes cū aspiratiōe principii: Ctesipus cū. & exilib⁹ in eadē syllaba: Epigenes cū. i. latino: qui oēs fuere Socratis filii.
- C** ritobolus absq; aliqua aspiratiōe & unico. l. scribit⁹: fuit medicus. De quo Pli. li. vii. natu. histo. iquit: magna & Critobolo fama ē extracta Philippi regis oculo sagitta: & citra deformitatē oris curata orbitate luminis hunc ego Socratis filium fuisse puto.
- C** ritheis prima cū. c. exili & i. latino: ultima cū. th. aspirato & i. latio similiter scribit⁹: fuit matris Homeri nomen: ut scripserunt Herodo. & Plutarchus aliiq; nōnulli.

Crocylus cum. c. exili & y. græco atque duplicato. l. scribitur: fuit uiri atheniensis nomen. De quo nonnunquam Plutarchus meminit.

Croesus cum. c. exili & ce. diphthongo atque simpli. s. scribitur: fuit Alyattis filius ultimus Lydorum rex: prius quidem felicissimus: sed postremo in infelicitate tractus: & a Cyro superatus: cum miserabiliter regnum perdidisset ad miserabiliorem uitam coactus fuit. De quo Herodotus li. histo. i. Et similiter Iustinus li. i. persecuti sunt omnia. unde ait Ouidius li. iiii. de ponto: Diuitis audita est: cui non opulentia croesi. Nempe tamen uitam captus ab hoste tulit.

Crocus absque aliqua aspiratione scribitur: fuit teste Plinio li. xvi. naturalis histo. adolescens: ob cuius amorem Similax uirgo in eius nominis fruticem conuersa est: ut in ea dictione uidebimus. Et ipse similiter in florem sui nominis ab Ouidio conuersus ponitur li. xiiii. metamorpho. Alii uero crocum dictum putant a coryco ciliæ oppido: quod a Solino summe laudatur: & melior cæteris in usu medicinae teste Dioscoride copitur. Quare ut de excellentiori ait Martialis in epigramatibus: Quod de corycio quæ uenit aura croco. & ide croce: ut Virg. li. georgi. i. Nonne uides croceos ut tmolus odores: India mittit ebur. De quo in dictione tmolus habebitur.

Crocodylus cum. c. exili utrobique & i. latino atque unico. l. scribitur: animal est quadrupes: quod nilis gignit: sic dictus quia crocei est coloris: cuius forma fere per omnia draconea uidetur. Et noctem totam agit in aquis: dictus quia crocei est coloris: cuius forma fere per omnia draconea uidetur. Et noctem totam agit in aquis: diei uero maiorem partem quiescit in humo. oua quasi anserina edit: quæ uicissim mas & foemina in terra fouent. Et ut ait Herodotus li. histo. ii. hic omnium quas nouimus bestiarum ex minimo maximus fit. Nam pullus iuxta ouis quantitatem nascitur: qui cum ad cremetum peruenerit: fit septem & decem cubitorum: & adhuc maior: imo ut scribunt Plinius & Solinus reperitur frequenter. xx. cubitorum. Et aliquos refert Plinius ratos esse: quæ diu uixerint suscipere sermenta: cum longo tempore uiuat. Estque armatus dentibus & unguibus. Tantaque superioris partis cutis duricie: ut quæuis tergo percussus ictu fortium tormetorum non lædatur: Inferioris uero ut dixit Seneca li. iiii. de quaestibus naturalibus mollis est: habet oculos suos. Et obtuse in aqua sed in terra acutissime uidet. Derinetque dentes magnos ad corporis proportionem: quos ut ait Apulegius li. i. de Magia innoxio hiatu ad purgandum prebet. Et ut etiam testatur Herodotus. menses. iiii. quæ magis hyemales sunt: nihil comedit. & sola bestiarum linguam non habet.

Crocyla absque aspiratione & y. græco scribitur: insula nonnunquam ab Homero ponitur: quæ ab aliis communiter coryra dicitur: ut in ea dictione uidebimus.

Crocylus cum. c. exili utrobique & y. græco: atque unico. l. scribitur: nomen ponitur pastoris a Theocrito.

Crotalum absque alia aspiratione: & unico. l. scribitur: instrumentum est musicum: quo utebantur ægyptii in celebritatibus deorum: ut ostendit Herodotus li. histo. ii. de quo Virgilius in copla inquit:

Copla syrica caput graia redimita mitella:
Crispum sub crotalo docta mouere latus. i. ad sonum eius instrumenti docta quæ moliter saltare: & ut puto a κρότων quod est pulso deducitur: & cum etiam apud græcos quosdam pro plastro positum coopererim: ab ea soni uoce cognomen accepisse existimo.

Crotone absque aliqua aspiratione scribitur: ciuitas est calabryæ: de qua Ouidius li. xv. metamorpho. scripsit: ubi ait: Nec in hospita tella Crotonis. Et inde crotonita ille dicitur: quæ ex ea originem traxit.

Chromaticus prima cum. ch. aspirato: & reliquæ sine aspiratione scribuntur: ille sane dici consuevit: qui nulla uerecundia colorem mutat. Nam χρωμα apud nos colorem indicat: & magis ad uerbum coloratus dici potest.

Chromius cum. ch. aspirato & i. latino scribitur: uir fuit argiuus: ut ostendit Herodotus li. histo. i. similis scribitur ab Homero li. iliados. ii. & xi. odysseæ: filius Nelci & frater Nestoris. Alius fuit Priami filius: quæ teste Homero li. v. iliados: Diomedes interemit in bello.

Cromna cum. c. exili & m. ante. n. scribitur: est urbis nomen.

Chronus cum. ch. aspirato scribitur: & tempus atque Saturnum apud antiquos græcos indicat. Moderniores uero quidam illorum grammatici: ut differentiam inter illos designent: cum denotare tempus uolunt cum ch. aspirato scribunt: eum uero Saturnum per. c. exile: hoc est sine aspiratione describunt. Sed antiquos ex his quæ dicimus imitandos censemus. Saturnus igitur ut testis est sacra Eumeri historia: quam ille ex titulis & sacris inscriptionibus contexit: Cæli fuit filius ex Vesta & frater Titani: Opemque sororem duxit uxorem. Titan uero qui maior natu erat: postulat ut ipse regnaret. Quod ubi Vesta eorum mater: & sorores Ceres atque Ops persenserunt: suadent Saturno uti de regno ne concedat fratri: eo quod Titan facie deterior esset quam Saturnus. Quod ubi Titan perpendit: concessit ei ut regnaret. Sed hoc cum Saturno firmato foedere: ut si quis liberorum uirilis sexus ei natus esset necaretur. Id eius rei causa fecit: ut ad suos natos regnum rediret. Itaque qui primo Saturno natus est filius necatus est. Deinde posterius nati sunt gemini Iuppiter atque Iuno. Sed Iunonem solum Saturno in conspectum dedere. Iouem uero clam abscondentes: Saturno in scio educandum dederunt. Item Neptunum clam Saturno Ops parit: eumque claculum abscondit. & cum deinde pareret Plutonem & Glaucam: illa patri ostensa claculum Pluto seruat. Glauca deinde puam emoritur.

Quod cum Titan postea rescuiffet: nouiffetq; Saturno iā uirilis sexus filios supesse ductis fecū filiis q; Titan
ni uocabant: Saturnū & Opem cōprehendit: & muro illos circū agit: custodiāq; apposuit. Hoc cum eorū
filius Iuppiter cognouiffet: ueniens cū magna cretēfium copia Titanū atq; filios expugnauit: parentes uin
culis exemit: & patri regnum restituit: ipseq; in cretam remeauit. Sed cū deide Saturnus forte admonit⁹ eēt
ut a Ioue caueret ne eū regno expelleret: effugiendi periculi gratia: Ioui filio infidias tendebat. Quod cum
Iuppiter p̄sensiffet: patrem fugauit & regnum sibi uindicauit: misitq; armatos q; illum p̄ oēs terras p̄sequē
tes aut cōprehenderent aut necarēt. Saturnus uero cū diu errasset: uix i Italia locū quo lateret iuenit. hæc
ex sacra historia dicta sunt: quam teste Lactantio interpretat⁹: & secutus est Ennius noster. Sed exceptus Sa

turnus a Iano: ut dixit Virgilius li. aenei. viii:

Is genus indocile & dispersum montibus altis

Composuit: legesq; dedit latiūq; uocari

Maluit: his quoniam latuiffet tutus in oris.

Et ut dixit Ouidius libro fastorum primo:

At bona posteritas puppem formauit in are:

Hospitis aduentum testificata dei. Verū qā Italia ipsa inferior est q̄ græcia: in qua mōs est olympus finxerūt

poetæ illum ab æthereo olympo ad Italiam deuenisse: dicente Virgilio præfato loco:

Primus ab æthereo uenit saturnus olympo:

Arma iouis fugiens: & regnis exul adeptis.

Sed ut in eodem libro dixit Oui. Ante perrato falcifer orbe deus. Nam falcifer dicebat qā italis prim⁹ uitē

putare ostendit: dicente Virgi. li. aenei. vii. Vitifator curuam seruās sub imagine falcē. Et cū ea loca ubi re

gnabat Ianus: & susceptus fuerat Saturnus iuxta mare: quod dicit inferū sint disposita: dixerūt poetæ illuz

apud inferos relegatū fuisse: dicente Oui. libro metamorpho. primo:

Postq; saturno tenebrosa in tartara misso

Sub ioue mūdus erat: subiit argentea ples.

Nam ut in eodē loco ait. Aureaq; ut phibēt illo sub rege fuere Sæcula. Verum si subtilius rem ipsam cōtem

plemur: Saturnus ut græco uocabulo significat. tempus ē quod p̄fecto a cælo ortum ducit: eūz nihil aliud

tēpus ipm q̄ cælestis motus mēfura a philosophis diffiniri solet. Itaq; cū oia tpe intereant: quæ aliquando

orta sunt: satis prudenter finxerūt poetæ illum etiam natos suos oēs deuorare solitū: cū oia tpe cōsumerentur: ut uidebimus in dictione deus. Quāobrem dicebat Balbus apud Ciceronē li. ii. de natura deorum Sa

turnum ideo dici: qā saturatur annis.

Chronica pria cū. ch. aspirato: penultima cū. i. latino: & ultima cū. c. exili scribit: p̄prie a nostris dici possunt

tpalia: cū deriueta χροῖος: quod est tps. Quare ānales latine traduci cōsueuit: & ide chronismos: quod ē

tēporalitas siue mōra: ut dixit Hieronymus i Osee: q; etiā utitur uocabulo synchroonii. i. contēporanei.

Crumena absq; aspiratiōe scribit: significatq; loculum. Nam deducit a κρεμνώ uerbo græco: qd ē suspēdo

qā plerūq; suspensa gestatur. Alii uero p. ch. aspiratum scribūt: & trahi uolūt ἀπό του χρηματος: quæ ē

pecunia. Iuue. in satyra Atticus eximie: Quis enim te deficiēte crumena. Et crescēte gula manet exitus? Cru

menam posuit p̄ pecunia: hoc est cōtinens p̄ cōtento: metonymia est.

Cteatus cū. c. sequente. t. i. eadē syllaba: & absq; aliqua aspiratiōe scribit: fuit teste Homero li. iliados. ii. uir

peloponēsius: pater Amphimachi: unus ex græcorū ducibus: q; uenerūt ad troiam.

Ctesias cū. c. sequēte. t. in eadē syllaba: & absq; aspiratiōe atq; i. latino scribit: fuit orator siculus q; & Co

rax sæpe referunt a Cicerone: & putant primi q; præcepta dicendi scripsere.

Ctesippus cū. &. exilibus i eadē syllaba atq; i. latino & duplicato. p. scribit: fuit Socratis fili⁹: de quo supra

uidimus in dictione Crito.

Cthesiphon cum. &. exilibus: & unico. s. atque. i. latino scribitur: fuit atheniensis pro quo Demosthenes ora

tionem scripsit.

Cteticon absq; aliqua aspiratiōe &. i. latino scribit: dicitur a nostris possessiuum.

Cuma cū. c. exili & unico. m. scribit: ubi. y. græcum quod apud græcos erat: in. u. nostrū cōuersum fuit: urbs

est cāpaniæ p̄pe baias ad tyrrhenum mare humili colle sita: quā teste Liuiō li. viii. ab urbe: ueniētes a chalci

de urbe euboia ad nouas quarendas sedes primit⁹ cōdiderunt: dicente Virgi. li. aenei. vi. ubi de Dædalo lo

quitur: Chalcidicaq; leuis tādē supastitit arce. Iuxta quā p̄pinquus ē subterraneus thalamus Sibyllæ: ua

ticinatricis: quæ cūm Erythrea eēt ut Aristoteles dixit: ab italis cumana dicta fuit.

Curetes absq; aliqua aspiratione scribit: populi fuerūt cretæ: q; una & corybātes infantem Iouē aluere. Sed

cū tēporis successu religionē p̄phanarent: ab ipō ioue ibrī⁹ deleti sunt. Quoz tēpla cū deide Iuppiter ua

cua & sine honore cōspiceret: ex fungis pluuiā natis illos restituit: dicente Oui. li. metamor. iiii. Largoque

fatos curetas ab imbri. Sunt & alii eiusdē nominis populi ætolis cōuicini: q; teste Homero lib. ix. iliados: in

oratiōe Phœnicis cū ipsis ætolis bellū gessere. Alios dixit Lucanus li. iii. feroces populos in dalmatia. Quos

alit adriaco tellus circūflua pōto. Apud quos. M. Antoni⁹ fuit a pōpeianis clauus cū magno ipsi⁹ discrimie.

Acia cum